

**PROGRAM VLADE REPUBLIKE HRVATSKE
za mandat 2009. - 2011.**

Sadržaj:

I. TEMELJNA POLAZIŠTA.....	3
II. TEMELJNI CILJEVI	5
III. PROGRAM VLADE REPUBLIKE HRVATSKE	7
UVOD.....	7
1. ODREDNICE MAKROEKONOMSKE POLITIKE I DRŽAVNOG PRORAČUNA	12
2. DRUŠTVENA ODGOVORNOST	13
3. UPRAVLJANJE DRŽAVNOM IMOVINOM.....	15
4. POLITIKA REGIONALNOG RAZVOJA I FISKALNE DECENTRALIZACIJE	20
5. POMORSTVO, PROMET I VEZE	28
6. EKOLOGIJA-ZAŠTITA OKOLIŠA, ZAŠTITA PRIRODE I ODRŽIVI RAZVOJ	34
7. ZAŠTITA NACIONALNIH PRIRODNIH BOGATSTAVA.....	38
8. ENERGETIKA	41
9. PRERAĐIVAČKA INDUSTRIJA	44
10. POLJOPRIVREDA, SIGURNOST HRANE I RIBARSTVO.....	51
11. MALO I SREDNJE PODUZETNIŠTVO.....	58
12. TRGOVINA	61
13. TURIZAM.....	63
14. OBRAZOVANJE, ZNANOST I TEHNOLOGIJA	66
15. HRVATSKA KULTURA I BAŠTINA	70
16. ŠPORT	73
17. ZDRAVSTVO	75
18. MIROVINSKO OSIGURANJE I SOCIJALNA SKRB.....	80
19. PRAVOSUĐE.....	82
20. BORBA PROTIV KORUPCIJE.....	84
21. JAVNA UPRAVA.....	87
22. INFORMACIJSKO DRUŠTVO	89
23. OBITELJ	91
24. MLADI.....	93
25. BRANITELJI	95
26. ORUŽANE SNAGE I OBRAMBENI SUSTAV	98
27. UNUTARNJA SIGURNOST I BORBA PROTIV KRIMINALA.....	100
28. MEĐUNARODNI POLOŽAJ REPUBLIKE HRVATSKE	103

I. Temeljna polazišta

Vlada Republike Hrvatske će raditi na dobrobit, za razvitak i blagostanje Hrvatske.

Vlada Republike Hrvatske djelovat će na ostvarenju strateških ciljeva državne politike i osiguranju povoljnog međunarodnog položaja zemlje, radi daljnjeg osiguranja potrebnih vanjskih okolnosti za ubrzanu unutarnju gospodarsku, društvenu i svekoliku razvitak Hrvatske.

Vlada Republike Hrvatske djelovat će u skladu i na temelju Koalicijskog sporazuma o formiranju parlamentarne većine i sudjelovanju u Vladi Republike Hrvatske za mandat 2007. - 2011. godine (Koalicijski sporazum), potpisanog između Hrvatske demokratske zajednice, Hrvatske seljačke stranke i Hrvatske socijalno-liberalne stranke, u Zagrebu, 8. siječnja 2007. godine. Sporazumi sklopljeni sa SDSS-om, sa predstavnicima nacionalnih manjina, te sa predstavnikom Hrvatske stranke umirovljenika, sastavni su dio ovog programa Vlade RH.

Potpisnici ovih sporazuma potvrđuju, polazeći od odrednica sadržanih u svojim političkim programima i načela Koalicijskog sporazuma, da će u Vladi Republike Hrvatske djelovati na osiguranju svekolikog boljitka i unaprjeđenja demokracije, te gospodarskog, socijalnog i kulturnog napretka Republike Hrvatske, na načelima ravnopravnosti, partnerstva i preuzimanja odgovornosti za upravljanje državom, u skladu s voljom birača, te odgovornostima, obvezama i pravima iz navedenog Koalicijskog sporazuma.

Vlada Republike Hrvatske djelovat će na ostvarenju programskih ciljeva iz Koalicijskog sporazuma.

Provedbu Programa Vlade Republike Hrvatske i usklađivanje provedbe Koalicijskog sporazuma osigurava predsjednik Vlade. Realizacija Koalicijskog sporazuma, koalicijsko usklađivanje i međusobno obavješćavanje provodit će se u cijelosti prema odredbama Koalicijskog sporazuma.

U Hrvatskom saboru, na radnim tijelima Hrvatskoga sabora, pri raspravama i glasovanjima, u skladu s Koalicijskim sporazumom, koalicijski partneri davat će potporu i glasovati za prijedloge Vlade, kako zakona, tako i drugih akata Vlade u svim proceduralnim i meritornim pitanjima.

Vlada Republike Hrvatske djelovat će na jačanju pozitivnog ozračja u društvu, radi ostvarivanja trajnog napretka i razvitka društva i države, radi čega će djelovati i na prevladavanju svih oblika podjela.

Vlada Republike Hrvatske radit će na ujedinjavanju i povezivanju svih konstruktivnih snaga u društvu i podupirat će socijalnu uključenost i sudjelovanje svih građana i pravnih subjekata, temeljenu na načelu djelovanja za opće dobro.

Vlada Republike Hrvatske djelovat će na jačanju zakonitog i etičnog postupanja i ponašanja, te u tom pogledu davati primjer cijelom javnom sektoru, shodno propisima Republike Hrvatske i najboljoj praksi demokratskih država, te će postupanje članova Vlade i dužnosnika biti vrednovano prema tim mjerilima. Razboritim postupanjem i snižavanjem troškova, Vlada Republike Hrvatske davat će primjer cijelom javnom sektoru.

Vlada Republike Hrvatske će djelovati jedinstveno, te osigurati učinkovitu koordinaciju ministarstava i koherentno vođenje politike. Za važnije političke projekte Vlada može osnivati stalne koordinacijske skupine ministara, na čelu kojih će biti potpredsjednici Vlade.

II. Temeljni ciljevi

Vlada Republike Hrvatske će u mandatu 2009. - 2011. godine provoditi politiku i potrebne mjere kako bi osigurala:

očuvanje makroekonomske stabilnosti i stvaranje uvjeta za oporavak i stabilan gospodarski rast;

preduvjete za ulazak u punopravno članstvo u Europskoj uniji kao jezgru stabilnog mira, demokratskih sloboda i gospodarskog razvoja, uz očuvanje državnih, nacionalnih, političkih, kulturnih i gospodarskih samobitnosti te uz njihovu ravnopravnu suradnju i prožimanje;

međunarodni i sigurnosni položaj Republike Hrvatske preuzimanjem i ispunjavanjem obveza koje proizlaze iz potpore i članstva u NATO savezu;

razvitak društva temeljenog na znanju u kojem je obrazovanje dostupno svima pod jednakim uvjetima, uz maksimalno korištenje blagodati suvremenih informacijsko-komunikacijskih tehnologija;

očuvanje dostojanstva hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i civilnih žrtava rata te stvaranje uvjeta za ukupno poboljšanje kvaliteta života hrvatskih branitelja i članova njihovih obitelji

stvaranje uvjeta za punu društvenu, političku i ekonomsku integraciju manjina u hrvatsko društvo, širenje atmosfere tolerancije i suživota

poticanje povratka izbjeglica stvaranjem uvjeta za održiv povratak, rješavanjem obnove, stambenim zbrinjavanjem, izgradnjom infrastrukture i posebnim poticajima za gospodarski razvoj na područjima povratka

mjere za razvoj posebno ugroženih područja

stabilnost tržišta rada i provođenje aktivne politike zapošljavanja kroz programe dodatnog osposobljavanja, prekvalifikacija i olakšica, poglavito namijenjene mladima i dugotrajno nezaposlenima te mjere za održanje zaposlenosti u razdoblju otežanih gospodarskih uvjeta;

stalno povećanje konkurentnosti hrvatske poljoprivrede kroz poticanje proizvodnje, potporu dohotku, kapitalna ulaganja i ruralni razvitak; poticaje u poljoprivredi, nove investicije i poticaj za ekološku i organsku proizvodnju, šumarstvo i drvnu industriju, prerađivačku industriju, te ribarstvo;

razvoj malog i srednjeg poduzetništva putem usklađene državne politike u svim područjima od obrazovanja i znanosti, uklanjanja administrativnih prepreka, do mjera i instrumenata za potporu poduzetnicima;

nastavak sustavne izgradnje infrastrukture s ciljem jednakomjerne prometne povezanosti svih krajeva, te dostupnošću plina, pitke vode i najsuvremenijih telekomunikacija svugdje u Hrvatskoj;

omogućiti dosljedan stalan razvoj nacionalne infrastrukture kvalitete (normizacija, akreditacija, cjeloviti nacionalni mjeriteljski sustav, ocjena sukladnosti), kao bitnog čimbenika osiguranja slobode kretanja roba i zaštite potrošača, zaštite života,

zdravlja ljudi i životinja, zaštite okoliša, opće sigurnosti i zaštite prirodnih izvora;

sustavno provođenje i razvitak jadranske politike s ciljem stvaranja sinergije svih čimbenika i djelatnosti vezanih uz korištenje potencijala jadranskog mora, obale i otoka uz primjenu najviših svjetskih standarda zaštite okoliša;

razvitak i dodatni poticaj hrvatskom turizmu, posebno kroz snažno povezivanje poljoprivredne i prehrambene industrije i sektora turističkih usluga;

osobitu skrb o zaštiti okoliša, uvođenje reda u prostor i okoliš, te poduzimanje svih potrebnih mjera kako bi se spriječila daljnja devastacija, u skladu s najboljom europskom praksom;

provedbu zdravstvene politike koja će se usredotočiti na reformu sustava i zakonodavstva, osiguranje kvalitetne zdravstvene infrastrukture i obrazovanje građana u svrhu preventive;

snažnu potporu socijalnom partnerstvu kako bi se u najvećoj mjeri zajamčila socijalna uključenost i pravednost, sa zajedničkim ciljem razvitka zemlje;

dovršetak procesa tranzicije kroz dovršetak reformi u pravosuđu i javnoj upravi, dovršetak privatizacijskog procesa i jačanje borbe protiv korupcije;

stvaranje svih potrebnih pretpostavki za ravnomjerni i uravnoteženi razvoj svih krajeva Hrvatske, imajući u vidu njihove specifične gospodarske i društvene potrebe;

prosperitet Hrvata u BiH koji su ravnopravni, suvereni i konstitutivni narod u toj zemlji, te raditi na zaštiti prava i interesa iseljenih Hrvata diljem svijeta.

I. Program Vlade Republike Hrvatske

UVOD

Vlada Republike Hrvatske, izabrana od hrvatskih građana, odlučna je odgovoriti na želju našeg naroda te građanima staviti u službu odgovornu i zrelu politiku koja će voditi zemlju putem ujednačenog razvoja, mira, osobne sigurnosti, rada i socijalne pravde.

Hrvatska stoji pred novim mogućnostima, slijedom postignuća koja su već dio naše stvarnosti, poslovnog okruženja, obrazovnog sustava, svakodnevnog života. Želimo da u tim mogućnostima naše društvo sudjeluje i dalje, da one budu prepoznate i na korist svakom našem građaninu.

Vlada ovim Programom želi dovršiti izgradnju Hrvatske kao sigurne, stabilne europske države; na ponos našoj tradiciji, kulturnoj baštini, povijesnom nasljeđu, europskim vrijednostima i vrijednostima Ustava Republike Hrvatske, uključujući njenu antifašističku tradiciju te očuvanje dostojanstva sudionika antifašističke borbe.

Želimo dovršiti proces izgradnje međusobnog povjerenja i zajedništva. Samo uzajamnim povjerenjem, poštovanjem i iskrenim zajedništvom možemo ostvariti razvoj koji će se u društvu iskazivati kroz novo radno mjesto, nove poslovne prilike, sigurnu investiciju, kvalitetno obrazovanje, osjećaj zadovoljene pravde i, iznad svega, osjećaja snage pojedinca.

Vlada će ovim Programom ostvarivati težnje naših građana, jer želi biti u službi građana, koji žele da Hrvatska mijenja svoje lice, da napreduje ka Europi.

Vlada će ubrzano nastaviti sve potrebne reforme i prilagodbe kako bi uz već osigurano članstvo u NATO savezu osigurala i punopravno članstvo Hrvatske u Europskoj uniji, ostvarujući time interes i želju hrvatskih građana da sadašnji i budući naraštaji Hrvatske žive u miru, sigurnosti, gospodarskom napretku i u zajednici slobodnih demokratskih država i naroda koji dijele iste vrijednosti mira, slobode, pravde i prava.

Oba procesa bit će uporište odgovornoga djelovanja Hrvatske kao nove članice Vijeća sigurnosti Ujedinjenih Naroda.

Ostvarenje tog cilja vidimo kao povijesni, najvažniji hrvatski državni i nacionalni interes.

Vlada će provoditi politiku koja će zemlji osigurati trajan mir, stabilnosti, sigurnost i suradnju u okruženju zemalja regije, koje dijele jednaka nastojanja na svojim individualnim putevima s istim ciljem.

Vlada ovaj Program temelji i na pripadnosti koalicijskih partnera europskoj, demokrišćanskoj i narodnjačkoj tradiciji, kao i liberalnoj tradiciji, koje zauzimaju značajno mjesto u europskoj politici i u izgradnji moderne Hrvatske.

Vlada je potpuno svjesna važnosti daljnjeg ubrzanog razvitka Hrvatske u okolnostima aktualnih europskih procesa, u svjetlu utjecaja globalizacije i u kontekstu regionalnih procesa.

Vlada ovaj Program temelji na interesima Hrvatske, na bitnim strateškim ciljevima koji odražavaju interes hrvatske države i njene javnosti. Program se temelji na viziji daljnjeg razvitka Hrvatske s misijom postizanja snažnog gospodarstva, jačeg pozicioniranja na globalnom tržištu, uz puno razumijevanje za još prisutne posljedice tranzicije. Središnji dio Programa utoliko je upravo dovršetak tranzicije. Dovršetak tranzicije radi ulaska u novu razvojnu etapu središnja je ideja Programa. Hrvatska je još suočena sa značenjenim tranzicijskim troškovima, još u znatnoj mjeri treba podupirati domaće poduzetništvo, te će zbog toga Vlada nastaviti provoditi politiku makroekonomske stabilnosti, praćenu snažnim razvojem tržišta kapitala, dovršetak privatizacije, poticanje poduzetništva, dovršetak reforme pravosuđa i javne uprave, jaćanje institucija prava i vladavine prava, izgradnju društva i gospodarstva znanja i povjerenja, te neposustajuću i uspješnu borbu protiv korupcije.

Reforma pravosuđa i odlučna borba protiv korupcije i organiziranog kriminala prioriteta su u ukupnom nastojanju za dovršetkom reformskih i tranzicijskih procesa i ućvršćenja Hrvatske kao uređene i stabilne demokratske zemlje vladavine prava. Dovršetak reforme pravosuđa, dosljedna provedba Nacionalne strategije za borbu protiv korupcije i organiziranog kriminala, te reforma sustava unutarnjih poslova radi povećanja učinkovitosti i sigurnosti hrvatskoga društva bit će u samom vrhu programa Vlade.

Program Vlade osigurat će i održivi razvitak sela i ruralnog prostora u Republici Hrvatskoj omogućavanjem trajnih ulaganja u razvojne projekte na tim područjima. Stvaranje sličnih gospodarskih uvjeta kakve imaju stanovnici u gradovima, kroz mogućnosti zapošljavanja i zarade te poboljšanje dostupnosti fizičke i društvene infrastrukture koju traži suvremeni ćovjek, osigurat će ostanak stanovništva i privući novo, nudeći im iste razvojne mogućnosti kao i u razvijenim europskim zemljama.

Krajnje odredište ovog puta, uz već ostvareno ćlanstvo u NATO savezu, je i ćlanstvo u Europskoj uniji jer želimo biti ćimbenik trajnog mira, stabilnosti i sigurnosti za Hrvatsku, u stabilnom okruženju zemalja regije koje dijele jednaka nastojanja na svojim individualnim putevima s istim ćiljem.

Vlada predstavlja ovaj Program pouzdana u svoje mogućnosti da vodi zemlju upravljajući promjenama, rizicima i koristima koji donose mir i sigurnost. Utoliko ovaj Program nije popis obećanja, jer Hrvatska ima potencijale koje želimo dalje razvijati, uravnoteženo ih podizati u svakoj regiji i kraju - želimo konkretnim koracima potvrditi snagu koju smo postigli. Zato je ćilj Vlade i u otežanim gospodarskim uvjetima održavati financijsku i makroekonomsku stabilnost zemlje.

Vlada ćvrsto stoji na stajalištu da je u suvremenome tržišnom gospodarstvu zadaća države i javnog sektora u gospodarstvu jasna - stvaranje povoljnih uvjeta za poduzetništvo koje preuzima odgovornost poslovnih rizika, jaćanje institucija i njihove učinkovitosti u praćenju potreba gospodarstva, osiguranje socijalne pravde.

Vlada će raditi na daljnjem jačanja konkurentnosti i izvozne snage hrvatskoga gospodarstva. Konkurentnost na globalnom tržištu želimo osigurati promišljenom proizvodnjom, reformama školstva i znanosti, poticanjem inovacija i novih proizvoda, ulaganjem u rijetke proizvodnje, poticajnim mjerama za izlazak na nova tržišta, korištenjem komparativnih prednosti pojedinih grana hrvatskoga gospodarstva i, više od svega, nastaviti izgradnju društva i gospodarstva znanja.

Gospodarstvo znanja kao model ubrzanog razvoja ostaje prioritet, jer upravo taj model ujedinjuje poduzetništvo i obrazovanje, spoj znanosti i inovacija s poslovnim duhom, što je u Hrvatskoj najveći razvojni potencijal. Izgradnja informacijskog društva naš je prioritet, a posebno mjesto u našem programu ima daljnji razvoj poduzetničkih zona i tehnoloških parkova.

Gospodarstvo znanja, kao spoj poduzetništva i obrazovanja, za Hrvatsku ima i dodatnu prednost jer prije svega uključuje mlade generacije. Posebnu pozornost ćemo posvetiti upravo mladim, novim i obrazovanim naraštajima.

Kao buduća članica Europske unije želimo postići razinu prethodne spremnosti kroz mjere povećanja izvoza prije ulaska zemlje u Europsku uniju.

Ogledalo uspješnog gospodarstva jest snažna etika i vrijednost rada; naša politika socijalnog partnerstva bit će u službi sigurnosti radništva i u funkciji rasta poduzetništva.

Vlada će raditi na novome društvenom dogovoru o zajedništvu u razvoju, kao novom modelu podjele odgovornosti radništva, države i poduzetništva u stvaranju stabilnih uvjeta za provedbu strategije ubrzanog razvoja zemlje. Vlada će u sklopu osnaženoga strateškog partnerstva otvoriti dijalog o tom iznimno važnom pitanju.

Vlada će djelovati i na preoblikovanju tradicionalnih hrvatskih proizvodnih grana. Tradicionalnim hrvatskim proizvodnjama, obrtima i zanatima - poput ribarstva, prehrambene, drvne ili duhanske industrije, ali i brodogradnje, farmaceutike i drugih - pristupit ćemo na novi način. Dijelom u sklopu priprema za ulazak u Europsku uniju, ali dijelom i radi njihove zaštite i osiguranja konkurentnosti putem restrukturiranja, privatizacije ili povezivanja. Privlačenjem novih izravnih inozemnih investicija i poticanjem domaćih ulaganja, osigurat će se podizanje pojedinih proizvodnih grana u višu fazu razvoja, te posebno promicati neke nove grane, poput biotehnologije, međunarodnih financijskih i poslovnih usluga i IT sektora.

Hrvatska prednjači po udjelu privatnoga vlasništva nad stambenim objektima u ukupnome stambenom fondu zemlje; 92 posto naših građana ima vlastitu imovinu i to je njihov najveći kapital. Naši građani moraju znati i osjećati da je njihov kapital siguran i da mogu, kroz ostvarenje našeg gospodarstva i porezne politike, uživati njegovu vrijednost.

U tom pogledu Vlada je uvela osobni identifikacijski broj koji predstavlja sustavnu mjeru u borbi protiv korupcije, prevencije nezakonitosti i kriminala, ali i mehanizam osiguranja ravnopravnosti građana, te jačanja vladavine prava.

Vlada je opredijeljena za bitno novi pristup proračunskim izdvajanjima, koji će još snažnije biti usredotočen upravo na znanost, obrazovanje i osvajanje novih tehnologija, te na osiguranje jeftinijeg i dostupnijeg kapitala za poduzetništvo.

Vlada će osobito financijski pratiti i poticati mrežu konkretnih inicijativa i razvojnih projekata na županijskoj i lokalnoj razini koje će, spremni na kratke rokove i ubrzani rad, provoditi obrazovani, energični mladi ljudi zainteresirani za boljitak svojeg grada, kraja, tvrtke. Riječ je o gospodarskoj i razvojnoj politici koja će biti više od rutinske, redovne i standardne.

Započeli smo pripreme za uvođenje obveznoga srednjoškolskog obrazovanja i školovanja do prvog zaposlenja, koje će Vlada nastaviti i dovršiti, kako bi se što više mladih izravno uključivalo u gospodarstvo. Test odgovornosti mladih ljudi za svoju, ali i širu sudbinu bit će inicijativa spuštanja dobne granice za pravo glasanja na izborima na 16 godina.

Vlada ovim Programom daje posebno mjesto za daljnje ubrzanje i dodatni razvoj informacijskog društva.

Polazeći od interesa naših građana i naše zemlje, Vlada će provoditi politiku usmjerenu prema osiguranju uspješnog dovršetka pregovora o punopravnom članstvu u EU.

Vlada će u ostvarivanju toga cilja, jednako kao i tijekom ostvarenja cilja ulaska u NATO savez, polaziti od posebnog interesa za razvijanje odnosa prijateljstva i svestrane suradnje sa zemljama članicama Europske unije, sa Sjedinjenim Američkim Državama, sa stalnim članicama Vijeća sigurnosti i drugim vodećim europskim i svjetskim državama, na načelima Povelje Ujedinjenih naroda i u interesu ravnopravnosti i uzajamnosti. Hrvatska će podupirati jačanje Transatlantske suradnje i opće snaženje i širenje multipolarnog sustava kooperativne i kolektivne sigurnosti u svijetu.

Vlada će u djelovanju na međunarodnom planu aktivno doprinosti reformi sustava Ujedinjenih naroda i jačanju multipolarnog sustava odgovornosti i sigurnosti u međunarodnim odnosima, te nastaviti doprinosti širenju mira i sigurnosti u svijetu, kroz sudjelovanje u mirovnim misijama, djelovanjem u borbi protiv međunarodnog terorizma i novih globalnih izazova.

Hrvatska ima poseban interes za trajno uređenje sigurnosti i stabilnosti na jugoistoku Europe. Jačanjem bilateralnih odnosa, u sklopu Procesu suradnje na jugoistoku Europe, putem doprinosa djelovanju Vijeća za regionalnu suradnju i prijenosom iskustava i znanja iz pregovaračkoga procesa s Europskom unijom,

Hrvatska će nastaviti doprinositi ostvarenju Deklaracije iz Soluna (2003.), koju vidi temeljnim dokumentom Europske unije u osiguranju europske i euroatlantske perspektive država jugoistoka Europe.

Čvrsto vjerujemo da su europska i euroatlantska perspektiva jedini okvir i poticaj za rješavanje preostalih otvorenih pitanja na jugoistoku Europe, prije svega statusa Kosova i budućega trajnog ustavno-administrativnog uređenja Bosne i Hercegovine kao održive i funkcionirajuće cjelovite europske demokratske države triju potpuno ravnopravnih, suverenih i konstitutivnih naroda.

Vlada će nastaviti doprinositi miru i sigurnosti i nastavljajući rješavati preostala otvorena pitanja sa susjedima. Polazimo od uvjerenja da je potpuno i nepristrano ispunjenje pravde u odnosu na bilo koji individualni zločin iz razdoblja agresije na Hrvatsku i ratova na prostorima jugoistočne Europe nužna i nezaobilazna pretpostavka očuvanja povijesne istine i otvaranja novih poglavlja u odnosima država i naroda. U tome vidimo smisao i okvir za suradnju s Međunarodnim kaznenim sudom za bivšu Jugoslaviju. Ovo razumijevanje preduvjet je europske perspektive.

Posebno važno mjesto u tom pogledu zauzimat će snažna skrb za položaj i zaštitu hrvatskih nacionalnih zajednica izvan zemlje, osobito u našem susjedstvu. Želimo promicati njihove interese i graditi na njihovim postignućima u gospodarstvu, kulturi, znanosti i drugim područjima, uzajamnim povezivanjem i suradnjom.

Vlada će nastaviti skrbiti za hrvatski narod u Bosni i Hercegovini i pomagati njegov društveni, gospodarski i kulturni razvoj. Opstojnost hrvatskog naroda u Bosni i Hercegovini, kao konstitutivnog, suverenog i ravnopravnog naroda u susjednoj državi, jedna je od ključnih pretpostavki opstanka i nezamjenjiva sastavnica jačanja Bosne i Hercegovine kao samoodržive demokratske europske države.

Vlada čvrsto vjeruje da ovakvim novim, svježim pristupom i razrađenim programom može osigurati ubrzani razvoj zemlje, uključiti u ovaj projekt svakoga spremnog hrvatskog građanina i omogućiti mu, ne samo da sudjeluje u velikom nacionalnom projektu nove etape izgradnje i uređenja Hrvatske, nego i da u tome nađe izvor blagostanja za sebe i svoju obitelj.

1. ODREDNICE MAKROEKONOMSKE POLITIKE I DRŽAVNOG PRORAČUNA

Temeljne postavke

Želimo osigurati da Hrvatska na razvijenoj osnovici uđe u Europsku uniju i ravnopravno sudjeluje na zajedničkom europskom tržištu. Cilj je povećanje konkurentnosti svih dijelova gospodarstva, učinkovite institucije, ustrajno provođenje razvojnih projekata i inzistiranje na znanju i obrazovanju

Ciljevi

Svi hrvatski građani, bez obzira na to u kojem mjestu, gradu ili županiji žive, moraju osjetiti dobrobiti gospodarskog i ukupnoga društvenog napretka. Stoga je briga o ravnomjernom razvoju svih hrvatskih krajeva temeljna nit vodilja u oblikovanju svakog našeg projekta. Ostvarivanje temeljnih ciljeva naše gospodarske politike za nadolazeći mandat znači da ćemo podupirati oporavak i razvoj cjelokupnog hrvatskog gospodarstva, uz osiguranje ravnomjernog razvoja svih hrvatskih krajeva.

Provedbene mjere

Vlada će u razdoblju 2009. – 2011. godine provesti sljedeće mjere:

nastavit ćemo provoditi fiskalnu politiku s ciljem osiguranja makroekonomske stabilnosti i gospodarskog oporavka;

smanjit ćemo udio državnog sektora u bruto domaćem proizvodu;

dodatno ćemo jačati učinkovitost trošenja proračunskog novca uvođenjem obvezne ocjene troškova i koristi projekata koji se financiraju iz proračuna te osnažiti internu reviziju u ministarstvima;

nastavit ćemo jačati fiskalnu transparentnost;

poticat ćemo oporavak i razvoj tržišta kapitala;

osigurat ćemo zaštitu prava malih ulagača u skladu s europskim standardima;

jačat ćemo kapacitete sustava javne nabave te jačati sustav kontrole i osigurati dosljedniju primjenu zakonske regulative u ovom području;

nastavit ćemo jačanje gospodarske diplomacije i njezino stavljanje u funkciju servisa za hrvatska poduzeća u svrhu povećanja izvoza;

nastavit ćemo stvarati zakonske i gospodarske uvjete za jačanje gospodarstva i poduzetništva, isto kao i neovisnih regulatornih tijela zaduženih za očuvanje poštene tržišne utakmice;

donijet ćemo Nacionalni strateški referentni okvir kao krovni makroekonomski dokument u kojem ćemo definirati smjernice nacionalnog i regionalnog razvoja.

2. DRUŠTVENA ODGOVORNOST

Temeljne postavke

Globalizacijski procesi potaknuli su duboke promjene i u Hrvatskoj, koje osjeća cijelo društvo i svaki građanin. Budući razvoj Hrvatske ovisi o društvenom suglasju oko glavnih ciljeva, stoga nacionalnu energiju treba usmjeriti na jačanje zajedništva i društva povjerenja. U svemu tome, Hrvatska u suvremenim europskim i svjetskim okvirima ima prigodu sačuvati svoju posebnost i iskoristiti prigode koje se pružaju.

Ciljevi

Želimo nastaviti graditi odgovorno društvo prema pojedincu, ali i cijeloj zajednici. Na ovaj ćemo način pružiti priliku da u daljnjem razvoju društva ravnopravno sudjeluju svi hrvatski građani te da se u što većoj mjeri smanje negativne posljedice ubrzanog razvoja. Poticat ćemo dijalog svih uključenih strana: Vlade, gospodarstvenika i civilnoga društva, jer ćemo na taj način postići društveno suglasje nužno za daljnji razvoj Hrvatske.

Provedbene mjere

Vlada će u razdoblju od 2009. do 2011. godine provesti sljedeće mjere:

promicat ćemo društveni dogovor o ubrzanom razvoju Hrvatske radi najšireg razumijevanja mjera i ciljeva Vladine politike i dogovora o ulozi svih partnera u ostvarenju zajednički dogovorenih ciljeva;

promicat ćemo socijalnu odgovornost privatnih poduzeća što uključuje brigu za ljude, okoliš, te poboljšanje kvalitete života u zajednici u kojoj živimo i radimo;

primjenom svih raspoloživih kontrolnih mehanizama poduprijet ćemo provedbu radnog zakonodavstva i osigurati zaštitu prava radnika u skladu sa zakonom i međunarodnim standardima;

nastavit ćemo promicati socijalno partnerstvo potičući uključenost svih društvenih skupina u donošenje najvažnijih odluka;

poticat ćemo praksu mirnog rješavanja sporova s ciljem da sud postane posljednja, a ne prva instanca u rješavanju sporova;

dosljedno ćemo primjenjivati i unaprjeđivati standarde usmjerene na zaštitu ljudskih i manjinskih prava, posebno provedbu Ustavnog zakona o pravima nacionalnog manjina;

nastavit ćemo unaprjeđivati otvorenost rada svih državnih institucija i javne uprave prema javnosti;

razvojem cjelovitog nacionalnog mjeriteljskog sustava, koji objedinjuje državnu upravu, znanstvenu zajednicu i krajnje korisnike u industriji i društvu u najširem mogućem opsegu, osigurati će se zaštita potrošača i zadovoljstvo svih zainteresiranih strana.

3. UPRAVLJANJE DRŽAVNOM IMOVINOM

Temeljne postavke

Sadašnji model upravljanja državnom imovinom treba bitno unaprijediti. Sadašnji sustav kao rezultat ima nedovoljno efikasno korištenje državne imovine. Nekoliko je uzroka takvog stanja poput:

- imovina je disperzirana na puno nominalnih imatelja/vlasnika (HFP, SDUUDI, HZMO, DAB...);
- komplicirani međusobni odnosi (primjer HFP-HZMO);
- nije završen rad na Središnjem registru državne imovine.

Hrvatski fond za privatizaciju (HFP) u ovakvom obliku je ocijenjen nedovoljno efikasnim u obavljanju svojih poslova:

- privatizacija dionica i udjela u državnom vlasništvu;
- upravljanje dionicama i udjelima u državnom vlasništvu;
- upravljanje nekretninama u državnom vlasništvu;
- upravni postupci (uglavnom po čl. 47. Zakona o privatizaciji);
- sudski procesi;
- rezervirane dionice;
- obeštećenje invalida, branitelja i bivših vlasnika.

Središnji državni ured za upravljanje državnom imovinom (SDUUDI)::

- upravljanja nekretninama i pokretninama u vlasništvu Republike Hrvatske,

- upravljanja udjelima u trgovačkim društvima u vlasništvu Republike Hrvatske,
- vodi evidenciju o državnoj imovini koja nije posebnim zakonom povjerena na upravljanje drugom tijelu državne uprave

Postojeći model upravljanja državnom imovinom nije prihvatljiv iz tog razloga što je upravljanje imovinom iste vrste u nadležnosti više institucija, a na imovini su upisani i različiti nositelji prava vlasništava - HFP, RH, HZMO, DAB, HZZ, koji na različite načine i s različitim pravilima upravljaju državnom imovinom.

Trenutačni modeli privatizacije, javno prikupljanje ponuda za kupnju dionica, poslovnih udjela ili nekretnina i elektronska dražba na burzi vrijednosnih papira, propisani Zakonom o privatizaciji onemogućuju efikasno upravljanje imovinom i provedbu privatizacije na ekonomskim načelima jer su u suprotnosti sa propisima koji uređuju pravo trgovačkih društava kao i propisima koji uređuju pravo vlasništva i druga stvarna prava.

Provedbene mjere

Vlada će u razdoblju 2009. – 2011. godine provesti sljedeće mjere:

- izradit će se novi Zakon o upravljanju državnom imovinom kojim će se riješiti problem neprocijenjene imovine u postupku pretvorbe društvenih poduzeća, riješit će se problem rezerviranih dionica koje blokiraju privatizaciju društva, regulirat će se jedinstveni središnji e-registar državne imovine i modeli upravljanja državnom imovinom, kao i pravila raspolaganja državnom imovinom, te ubrzati povrat imovine oduzete za vrijeme jugoslavenske komunističke vladavine;
- donošenjem Zakona o upravljanju državnom imovinom prestat će važiti Zakon o privatizaciji, Zakon o pretvorbi društvenih poduzeća, Zakon o HFP-u i Zakon o Fondu za naknadu oduzete imovine;
- donošenjem Zakona o upravljanju državnom imovinom izmijenit će se Zakon o naknadi za imovinu oduzetu za vrijeme jugoslavenske komunističke vladavine i Zakon o ustrojstvu i djelokrugu središnjih tijela državne uprave;

- Zakonom u upravljanju državnom imovinom osnovat će se Agencija za upravljanje državnom imovinom (AUDIO) koja će upravljati sljedećom imovinom u vlasništvu RH i HFP-a:
  - dionice,
  - poslovni udjeli,
  - nekretnine
- AUDIO će upravljati vlastitom imovinom i imovinom drugih državnih imatelja/vlasnika na temelju ugovora o upravljanju imovinom koji će s AUDIO-om sklopiti imatelji;
- AUDIO neće upravljati šumama i poljoprivrednim zemljištem;
- modeli prodaje trgovačkih društava u AUDIO-u:
  - ZIF - IPO
  - dokapitalizacija (javna ponuda, privatna ponuda)
  - prodaja (burza, javno prikupljanje ponuda, javna dražba, prihvaćanje ponuda za preuzimanje dioničkih društava)
- modeli restrukturiranja trgovačkih društava u AUDIO-u:
  - upravljanje troškovima
  - uspostavljanje i definiranje poslovnih procesa
  - spajanje i dijeljenje trgovačkih društava
  - financijsko restrukturiranje
  - reprogramiranje obveza
  - prodaja imovine koja nije u funkciji djelatnosti
  - promjena djelatnosti
- modeli upravljanja nekretninama u AUDIO-u:
  - građenje imovina - investitor
  - investicijsko ulaganje

- prodaja
  - zakup
  - javno privatno partnerstvo
  - pravo građenja
  - održavanje
- oblikovanje i uspostavljanje jedinstvenog središnjeg e-registra državne imovine koji će sadržavati registar nekretnina (nekretnine koje koriste tijela državne uprave, nekretnine za poduzetništvo, nekretnine za stanovanje, građevinsko zemljište, nekretnine MORH-a) i registar trgovačkih društava (registar dioničkih društava i registar društava s ograničenom odgovornošću)
  - AUDIO će evidentirati i upisati vlasništvo nad državnom imovinom, donijet će se strategija i plan privatizacije trgovačkih društava i nekretnina i stvorit će se mogućnost razvoja trgovačkih društava od strateškog interesa za Republiku Hrvatsku
  - u privatizaciju neće ići slijedeće:
    - šume;
    - vode (površinske i podzemne) i izvorišta voda uključujući i zemljište potrebno za njihovu sanitarnu zaštitu, sve vodne građevine izgrađene na javnom vodnom dobru, komunalna vodna infrastruktura (sustavi javne vodoopskrbe i odvodnje i pročišćavanje otpadnih voda)
    - željeznička infrastruktura;
    - plinovodna infrastruktura;
    - prijenosna mreža električne energije.
  - polazište za pregovaračku platformu s EU je moratorij na prodaju poljoprivrednog zemljišta strancima od najmanje 12 godina nakon pristupa RH u EU;
  - ubrzat će se proces stjecanja posjeda nad poljoprivrednim zemljištem od strane hrvatskih građana na duži period;

- ubrzat će se razminiranje šumskog i poljoprivrednog zemljišta;
- zemljište koje se vodi kao šumsko i nalazi se na upravljanju kod Hrvatskih šuma, a u naravi nije šuma, bilo da mikroklima to ne omogućava ili se nalazi u građevinskom području, potrebno je prenamijeniti u poljoprivredno zemljište ili staviti u poduzetničku funkciju, ovisno o njegovu položaju.

-

4. POLITIKA REGIONALNOG RAZVOJA I FISKALNE DECENTRALIZACIJE

POLITIKA REGIONALNOG RAZVOJA

Temeljne postavke i ciljevi

Republika Hrvatska je suočena sa vrlo značenjenim regionalnim razlikama prema stupnju razvijenosti pojedinih područja, što ima niz negativnih posljedica na njezin ukupni razvoj. Pored toga, statistički podaci ukazuju na kontinuirani porast regionalnih razlika, što sve zajedno upućuje na potrebu učinkovitijeg pristupa poticanju ravnomjernijeg razvoja Republike Hrvatske. Međutim, usmjerenost na slabije razvijena područja ne smije dovesti do zanemarivanja drugoga važnog područja regionalne politike, a to je stvaranje uvjeta za ubrzani gospodarski rast svih hrvatskih regija. Donošenje Strategije regionalnog razvoja i Zakona o regionalnom razvoju predstavlja ključni korak u definiranju novog pristupa upravljanju regionalnim razvojem. Novim se pristupom želi učinkovitije potaknuti razvoj slabije razvijenih područja i smanjiti njihovo zaostajanje te istovremeno stvoriti potreban zakonodavni, strateški i institucionalni okvir za jačanje konkurentnosti svih dijelova Republike Hrvatske. Posebno važan cilj Strategije jest jačanje ukupnih administrativnih kapaciteta na županijskoj i lokalnoj razini za korištenje sredstava Strukturnih fondova i Kohezijskog fonda Europske unije, odnosno pretpripravnog fonda IPA. Pritom će ministarstvo nadležno za regionalni razvoj morat posebno voditi računa da sve županije, a posebno one slabije razvijene, pripreme kvalitetne projekte za financiranje iz europskih fondova, čime se izravno doprinosi uravnoteženom regionalnom razvoju.

Donošenje Zakona o regionalnom razvoju Republike Hrvatske predlaže se zbog toga što su različita pitanja politike regionalnog razvoja uređena u nekoliko posebnih zakona. Pritom, cjelokupna građa regionalnog razvoja nije sustavno uređena općim propisom kojim bi se izgradio odgovarajući sustav planiranja i upravljanja politikom regionalnog razvoja. Zbog toga mnoga pitanja značajna za upravljanje tom politikom trenutačno nisu uređena niti jednim propisom. Vrlo često nedostaju mehanizmi koordinacije razvojnih aktivnosti, kako na razini središnjih tijela državne uprave i drugih javnih tijela koji potiču razvoj, tako i koordinacija središnje razine s nižim razinama teritorijalnog upravnog sustava Republike Hrvatske. Takvo stanje često dovodi do preklapanja funkcija te umanjuje potreban legitimitet i mandat središnjih tijela državne uprave za primjereno i učinkovito vođenje politike regionalnog razvoja utemeljene na suvremenim načelima i praksi koji trebaju osigurati postizanje optimalnog učinka razvojnih mjera.

Zakon o regionalnom razvoju postavlja pravni temelj upravljanja politikom regionalnog razvoja i njime se uređuje nekoliko vrlo značajnih pitanja:

1. Uvodi se praksa partnerstva kao osnovne metode rada u oblikovanju regionalne razvojne politike i kao temeljna institucionalna struktura koja treba omogućiti takvu participativnu metodu rada (partnerska vijeća).
2. Uvodi se jedinstveni model ocjenjivanja i razvrstavanja jedinica područne (regionalne) i lokalne samouprave prema stupnju razvijenosti kao i jedinstveni sustav kriterija za izdvajanja područja s razvojnim poteškoćama.

3. Određuju se osnovni planski dokumenti putem kojih se programira regionalni razvoj čime se stvara usuglašena i ujednačena osnova vođenja sveukupne razvojne politike Republike Hrvatske.
4. Jasno se određuje uloga i odgovornost nositelja razvojne politike na razini središnje države.
5. Jasno se određuje uloga i odgovornost jedinica područne (regionalne) i lokalne samouprave u koncipiranju i vođenju regionalne razvojne politike.
6. Razrađuje se mehanizam suradnje između središnje države i nižih razina javne vlasti (razvojni ugovor).
7. Postavlja se čvrst pravni temelj kontinuiranog praćenja, vrednovanja i izvještavanja o provedbi planskih dokumenata koji se izrađuju na temelju ovog Zakona, kao i mjera koje se provode na temelju tih dokumenata.
8. Institucionaliziraju se temeljna načela upravljanja regionalnom razvojnom politikom i uvodi jedinstvena terminologija.

Strategijom i Zakonom o regionalnom razvoju predviđa se osnivanje nekoliko novih institucija na nacionalnoj i regionalnoj razini, čime će se omogućiti bolja koordinacija aktera uključenih u provedbu regionalne politike. Ministarstvo nadležno za regionalni razvoj postaje tijelo odgovorno za sveukupnu koordinaciju politike regionalnog razvoja u Republici Hrvatskoj. Ministarstvo izrađuje i daje na mišljenje Partnerskom vijeću za regionalni razvoj RH dokumente nužne za programiranje radi korištenja sredstava programa pomoći za regionalni razvoj. Osim toga, ministarstvo nadležno za regionalni razvoj daje mišljenje o regionalnim razvojnim dokumentima (županijskim razvojnim strategijama, zajedničkim razvojnim projektima, projektima statističkih regija, razvojnim prioritetima statističkih regija) nužnim za programiranje korištenja sredstava iz državnih izvora i EU programa iz područja regionalnog razvoja. Ministarstvo je također nadležno za usuglašavanje i praćenje provedbe Strategije regionalnog razvoja RH; obavlja administrativne i stručne poslove za potrebe Vijeća za regionalnu razvojnu politiku; nadležno je i za institucionalni razvoj upravnih tijela na regionalnoj razini odgovornih za regionalni razvoj.

Ministarstvo će također biti upravljačko tijelo u sklopu korištenja strukturnih instrumenata Kohezijske politike EU, za programe prekogranične suradnje sa zemljama nečlanicama EU od trenutka kada Republika Hrvatska uđe u EU, te će imati mogućnost upravljati integriranim regionalnim operativnim programom ili regionalnim operativnim programima na razini statističkih regija.

U sklopu Ministarstva uspostavlja se sustav s bazom projekata i programa regionalnog razvoja koji će omogućiti kontinuirano praćenje i njihovu evaluaciju na lokalnoj i regionalnoj te razini statističkih regija. Agencija za regionalni razvoj RH imat će zadatak, u suradnji sa županijskim razvojnim agencijama, svakodnevno upravljati punjenjem baze projekata po fazama završenosti projekata koja će omogućiti koordiniranu pripremu, provedbu, praćenje i evaluaciju projekata iz područja regionalnog razvoja u RH. Sustav treba omogućiti uvid u potencijalne izvore financiranja za pojedine projekte, bilo da se radi o proračunskim sredstvima RH, fondovima EU ili drugim izvorima financiranja.

Strategija također predviđa jačanje uloge Agencije za regionalni razvoj na nacionalnoj razini, koja će postati ključno provedbeno tijelo ministarstva nadležnog za regionalni razvoj.

Usvajanjem Strategije i Zakona stvaraju se nužne pretpostavke za stvaranje suvremene politike regionalnog razvoja u Hrvatskoj. Posebno je važno istaknuti

potencijalni doprinos Strategije jačanju kapaciteta na regionalnoj i lokalnoj razini da strateški promišljaju i upravljaju vlastitim razvojem uz adekvatnu financijsku i drugu pomoć središnje države. Stvaranjem novog sustava upravljanja regionalnim razvojem ujedno se jača pozicija Republike Hrvatske u pogledu njene participacije unutar Kohezijske politike Europske unije.

Provedbene mjere

Vlada će u razdoblju 2009.-2011. godine provesti sljedeće mjere:

- usvajanje Strategije regionalnog razvoja Republike Hrvatske – rok: treće tromjesečje 2009.
- usvajanje Zakona o regionalnom razvoju RH – rok: treće tromjesečje 2009.
- usvajanje i donošenje pripadajućih podzakonskih akata – rok: 60 dana od dana usvajanja Zakona o regionalnom razvoju RH
- uspostavljanje sustava s bazom projekata – rok: do 31. prosinca 2009.
- uspostavljanje Upisnika županijskih razvojnih agencija u okviru Agencije za regionalni razvoj Republike Hrvatske – rok: do 31. prosinca 2009.
- usvajanje županijskih razvojnih strategija – rok: do 31. prosinca 2009.

FISKALNA DECENTRALIZACIJA

Temeljne postavke

Ustavom Republike Hrvatske (NN 41/01 - pročišćeni tekst) i Zakonom o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (NN 33/01, 60/01, 106/03, 129/05) utvrđeno je da jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave (dalje u tekstu: JLP(R)S ostvaruju prihode iz vlastitih izvora, od zajedničkih poreza koji se dijele između države, općina/gradova i županija te od pomoći iz državnog i lokalnih proračuna. Uz navedeno, moguće je ostvarivanje i primitaka po osnovi zaduživanja. Prema članku 18. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi općina, grad i županija samostalne su u odlučivanju u poslovima iz svoga samoupravnog djelokruga.

U skladu s odredbama članaka 67. i 68. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, JLP(R)S:

- moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom, pažnjom dobrog domaćina,
- imaju prihode kojima u okviru svog samoupravnog djelokruga slobodno raspolažu.

Općine i gradovi u svom samoupravnom djelokrugu obavljaju poslove lokalnog značenja kojima se neposredno ostvaruju potrebe građana, a koji nisu Ustavom ili zakonom dodijeljeni državnim tijelima, a županije poslove od (područnog) regionalnog značenja.

Proces decentralizacije započeo je u 2001. godini, kada je na JLP(R)S preneseno upravljanje i financiranje funkcija školstva (osnovne i srednje škole), zdravstva i socijalne skrbi te vatrogastva. Prenošenje financiranja pratilo je i prenošenje prihoda na lokalnu razinu te su JLP(R)S, na koje su prenesene navedene funkcije, dobile i dodatni udio u porezu na dohodak za tu namjenu koji se u 2007. godini povećava s 10,4% na 12%. Onim jedinicama kojima iznosi iz dodatnog udjela u porezu na dohodak nisu dovoljni za financiranje decentraliziranih funkcija prema minimalnim financijskim standardima dodatno se daju sredstva iz Državnog proračuna iz fonda izravnjanja.

Osim sredstava za decentralizirane funkcije središnja država daje pomoći JLP(R)S na područjima od posebne državne skrbi prema kriterijima utvrđenim zakonskim propisima (Zakon o izvršavanju državnog proračuna i posebni zakoni).

Uz ova sredstva pomoći, preko nadležnih ministarstava financiraju se različiti programi regionalnog razvoja: programi poticanja gospodarstva i poduzetništva, programi ulaganja u kulturu, ulaganje u obnovu zdravstvene infrastrukture, izgradnja škola i športskih dvorana, programi razvoja otoka i brdsko-planinskih područja te područja od posebne državne skrbi, programi obnove i razvoja komunalne infrastrukture, razvoj vodoopskrbe, sufinanciranje županijskih i lokalnih cesta.

Ciljevi

Temeljni cilj strategije fiskalne decentralizacije je da se postepeno, a najkasnije u Proračunu za 2011. godinu dođe do odnosa da je udio prihoda poslovanja JLP(R)S najmanje 20% prihoda poslovanja središnjeg proračuna zbrojenog s prihodima poslovanja JLP(R)S, uz tendenciju rasta udjela izvornih prihoda JLP(R)S u prihodima poslovanja JLP(R)S, a provodi se u dva dijela, i to:

1. Za potpore izravnjanja:

a) do 25% u 2009. godini

b) do 30% u 2010. godini

c) do 35% u 2011. godini

- Navedeni postotci potpore izravnjanja mogu se mijenjati uz suglasnost oba partnera nakon izrade kriterija sukladno ovom Sporazumu.

2. Razlika do najmanje 20% prihoda poslovanja središnjeg proračuna zbrojenog s

prihodima poslovanja JLP(R)S, nakon što se realiziraju potpore izravnjanja, koristi se za potpore općinama, gradovima i županijama za razvojne programe i projekte, te decentralizirane funkcije.

Novi pristup nastavku decentralizacije i načinu financiranja JLP(R)S jest iskorak koji Republiku Hrvatsku dovodi među zemlje s najboljom praksom u ovom području uspostavljenoj na razini Europske unije.

Cilj je gospodarski ojačati i razviti područja koja su ispod prosjeka kako bi došli na razinu razvijenih područja te stvoriti atmosferu uspješnog rada, konkurentnosti i izvrsnosti.

Provedbene mjere

1.1. Financiranje jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave

Vlada će u razdoblju od 2009. do 2011. godine provesti sljedeće mjere:

- usvajanje Povelje o lokalnoj i regionalnoj samoupravi u cijelosti.
- usvajanje Strategije regionalnog razvoja RH.
- usvajanje Zakona o regionalnom razvoju RH.
- osnovati zajednički tim koji će izraditi Strategiju fiskalne decentralizacije i Zakon o financiranju JLP(R)S.
- strategija fiskalne decentralizacije temeljit će se na modelu dvije vrste potpora:
  1. Potpore općinama, gradovima i županijama za razvojne programe i projekte i decentralizirane funkcije, a koje se dodjeljuju prema programima putem Nadležnog ministarstva.
  2. Potpore za izravnjanje - potpore koje se dodjeljuju direktno općinama i gradovima bez određene namjene dodijeljenih sredstava osim uz uvjet da se ta sredstva izravnjanja ne smiju trošiti za građalne rashode (plaće i sl.), te uz obvezu da općine i gradovi izvijeste o načinu i namjeni trošenja tih sredstava kao temelj za analizu uspješnosti potpora. Kriteriji dodjele nelinearnih potpora izravnjanja odredit će se Strategijom decentralizacije, a realizirat će se kroz Zakon o financiranju JLP(R)S. Temelj za Strategiju fiskalne decentralizacije i Zakona o financiranju je dokument CARDS 2002 Projekt Fiskalna decentralizacija u Hrvatskoj - broj ugovora 108779.
- temeljem Strategije fiskalne decentralizacije izraditi, usuglasiti i prihvatiti Zakon o financiranju JLP(R)S koji će stupiti na snagu 1.1. 2009. odnosno s proračunom 2009. godinu, te će biti akceptiran i u fiskalnim projekcijama Proračuna za razdoblje mandata Koalicijske Vlade.

- utvrđeno je da se za minimalni standard izravnjanja kao jedan od kriterija koristi i odnos prihoda po stanovniku JLP(R)S u odnosu na prosječni prihod po stanovniku na razini RH.
- sredstva fiskalne decentralizacije osigurala su se u Proračunom 2009. godine.

proces decentralizacije i financiranja JLP(R)S iz središnjeg proračuna nastaviti će se, i to temeljeno na programima usmjerenim otklanjanju neujednačenosti među JLP(R)S i poticanju njihova gospodarskog rasta i razvoja.

za navedeno potrebno je utvrditi ovlasti (funkcije i programe) koje će se prenijeti na JLP(R)S, kriterije temeljem kojih će se definirati njihovo prenošenje kao i kriterije temeljem kojih će se izračunavati dodatna sredstva koja će JLP(R)S dobivati.

pri tom će imati u vidu važnost jednostavnosti formula po kojima se visina sredstava dodatnog financiranja izračunava te stabilnost i sigurnost u dobivanju tih sredstava. Svaka JLP(R)S moći će sama unaprijed izračunati kolika sredstva može očekivati, a predviđene pomoći utvrdit će se za period duži od godinu dana - barem za razdoblje 2-3 godine kako bi JLP(R)S mogle strateški određivati smjernice razvoja u svom proračunu.

pred Republikom Hrvatskom je donošenje Nacionalnog strateškog referentnog okvira koji je krovni makroekonomski dokument u kojem se definiraju smjernice, između ostalog, i regionalnog razvoja. Paralelno radit će se na sastavljanju i donošenju Programa regionalnog razvoja koji treba biti usklađen s razvojnim planovima regija. Povezivanje i donošenje ovih akata traži jasno uspostavljanje komunikacije između središnje države i JLP(R)S jer proces utvrđivanja daljnjeg razvoja i smjera u regionalnoj politici ne može biti definiran samo an jednoj od razina. Potrebno je uključivanje svih: i središnje države i predstavnika JLP(R)S. Ovo će biti svojevrsna novost u radu državne uprave i veliki korak prema uspostavljanju kohezije između samih JLP(R)S i JLP(R)S i središnje države jer će zajednički utvrđivati strateške prioritete i planove razvoja kako po pojedinim regijama tako i za državu u cjelini.

kriteriji za korištenje sredstava vezat će se uz strateške prioritete i programe, a neće ulaziti u detalje vezane uz ograničavanja vrste troškova koje JLP(R)S imaju da bi izvršile programe. Cilj je uspješno provođenje programa i orijentacija na rezultate, a ne na vrstu troška. Svaka JLP(R)S će samostalno raspolagati sredstvima vezano uz korištenje resursa za izvođenje pojedinog programa, ali će morati pokazati da su dobivena sredstva uspješno iskorištena odnosno da su u JLP(R)S postignuti ciljevi za koje se sredstva dobivaju.

Vezano uz navedeno uvest će se mehanizmi izvještavanja prema središnjoj državi ne samo o utrošenim sredstvima (jer će to biti u drugom planu) nego o postignutim rezultatima. Uspješnost rada bit će dodatni kriterij dobivanja sredstava u budućnosti što će se utvrđivati uredbama Vlade.

Kod utvrđivanja visine sredstava koja će pojedina JLP(R)S dobivati uzimat će se u obzir više različitih kriterija odnosno pokazatelja specifičnih potreba, a to su: socioekonomski i demografski te geografski kriteriji i kriteriji specifičnih funkcija kako

se preporučuje i u predloženom modelu reforme kroz Projekt fiskalne decentralizacije u Hrvatskoj, CARDS 2002, provedenom u razdoblju od 17. listopada 2005. godine do 30. svibnja 2007. godine.

Važno je naglasiti da daljnja decentralizacija i novi pristup u definiranju prioriteta daje još veće ovlasti i samostalnost JLP(R)S što je u skladu s Europskom poveljom o lokalnoj samoupravi (Međunarodni ugovori br. 14/97).

Pomoći opće namjene bit će ciljane što se tiče skupine krajnjih korisnika odnosno skupine jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave koja ih dobiva.

Za dodjelu ovih pomoći uzet će se u obzir više različitih kriterija: gustoća naseljenosti, prihodi, broj stanovnika, BDP po stanovniku, posebne potrebe za povratak izbjeglica slično kao i u dosadašnjem izračunu, ali definirat će se jednostavna formula za izračun visine pomoći. I u ovom slučaju uspostaviti će se mehanizam koji daje stabilnost i sigurnost u dobivanju sredstava pomoći.

Imenovanje članova tima koji će raditi na definiranju nastavka decentralizacije i novom načinu financiranja (utvrđivanje kriterija, formula izračunavanja visine sredstava, institucionalizacija financiranja po programima prema utvrđenim prioritetima i ciljevima...)

Utvrđivanje kriterija visine sredstava financiranja JLP(R)S i kriterija za korištenje sredstava

Donošenje Zakona o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave

Početak primjene Zakona o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave

Definiranje uredbi po kojima Vlada utvrđuje visinu sredstava za JLP(R)S - Svake godine do kraja rujna za sljedeću godinu

Izmjene i dopune Zakona o proračunu: uvođenje strateškog, višegodišnjeg planiranja; povezivanja s JLP(R)S kod definiranja programa regionalnog razvoja i nacionalnog strateškog referentnog okvira; mogućnost prenošenja sredstava za kapitalne projekte iz jedne proračunske godine u drugu, veće fleksibilnost u izvršavanju proračuna (rok vezan uz pregovore s Europskom unijom u poglavlju 22 Regionalna politika i koordinacija strukturnih instrumenata)

2.2. Upravna decentralizacija

Upravna decentralizacija obuhvaća prijenos ovlasti prema kadrovskim mogućnostima i izraženim preferencijama - te stvaranje minimalnih uvjeta kao preduvjet za početak rasprave s JLP (R)S, Udrugom gradova i općina te Zajednicom županija.

Vlada će u razdoblju od 2009. do 2011. godine provesti sljedeće mjere:

- osnovati zajednički tim koji će zajednički utvrditi detaljnu platformu Uprave decentralizacije;
- provesti prijenos ovlasti osnovnoškolskog i srednjoškolskog obrazovanja na lokalnu i - ili regionalnu samoupravu;
- provesti prijenos ovlasti centara za socijalnu skrb na lokalnu i - ili regionalnu samoupravu;
- provesti prijenos ovlasti lokalne samouprave na davatelja usluga na području zdravstva - primarna zdravstvena zaštita;
- ostvariti upravljanje DTK mrežom u suradnji s državnim agencijama;
- provesti prijenos ovlasti nad poslovima izdavanja radnih dozvola i drugih suglasnosti gospodarskim i drugim subjektima (osim posebnih i strateških objekata) na lokalnu samoupravu i - ili regionalnu samoupravu;
- inspekcijski poslovi I. stupnja obavljat će se na razini lokalne samouprave, regionalne samouprave i države;
- omogućiti funkcionalno povezivanje JLP(R)S;
- načiniti izmjene potrebnih zakona u funkciji upravne decentralizacije.

5. POMORSTVO, PROMET I VEZE

Temeljne postavke

Moderno društvo zahtijeva modernu infrastrukturu koja će povezati tržišta i ukloniti prometnu izoliranost kao uzrok gospodarske nerazvijenosti. Izgradnja prometne infrastrukture temeljna je pretpostavka i poticaj ujednačenom razvoju svih naših krajeva. Naš zemljopisni položaj osobito naglašava potrebu prometnog integriranja zemlje, a povezivanje našega prometnog sustava s europskim pravcima nezaobilazna je sastavnica konkurentnog nastupa našega gospodarstva na europskom tržištu.

Ciljevi

Posebnu pozornost posvetit ćemo razvoju prometne infrastrukture u RH. Prometnu infrastrukturu, bez obzira na njene posebne cjeline, treba razvijati kao integralni oblik. Pod tim pojmom podrazumijeva se da se na pojedinim područjima razvijaju one grane prometa koje su međusobno kompatibilne te se međusobno nadopunjavaju. To nipošto ne znači da razvoj jedne grane znači usporavanje razvoja ili investicijskog ciklusa druge grane ili oblika. Jednostavno, treba postići što efikasniji i ravnomjerniji razvoj cijelog teritorija RH, a prometna infrastruktura je prethodnica uspješnog razvoja pojedinog područja, regije, a time i cijele države.

Nužno je nastaviti s investiranjem u infrastrukturu, ali na taj način da se pojedini investicijski ciklusi smanje i brže stave u funkciju. Budući da bi bilo štetno postojeće projekte usporavati ili zaustavljati, u sljedećem četverogodišnjem periodu nužno je definirati prioritete u prometnoj infrastrukturi. Hrvatska kao tranzitna i turistička zemlja mora razvijati sve oblike prometne infrastrukture i to na taj način da se u što kraćem roku pojedine dionice stavi u funkciju te tako doprinese gospodarskom razvoju RH uz ubrzani povrat uložениh sredstava.

Provedbene mjere

5.1. Cestovni promet

Vlada će u razdoblju od 2009. do 2011. godine provesti sljedeće mjere:

Nastavit će razvijati mrežu autocesta, spojeve gradova i obilaznice većih gradova, mostova (Pelješki most i dr.), definiranih Programom izgradnje i održavanja javnih cesta u RH za razdoblje 2005. – 2008, te će donijeti novi program izgradnje za naredno razdoblje kojim će se definirati dinamika realizacije sljedećih projekata:

- autocesta Split – Dubrovnik
- autocesta Sredanci – Osijek - Beli Manastir
- puni profil Istarskog ipsilona
- autocesta Zagreb – Sisak
- autocesta Rijeka – Žuta Lokva
- autocesta Vrbovec – Bjelovar - Virovitica
- autocesta Vrbovec – Križevci – Koprivnica
- brza cesta Varaždin – Krapina
- brza cesta na pravcu Podravske magistrale
- brza cesta Trogir – Omiš;
- spojne ceste prema graničnim prijelazima (kao primjerice Ilok – Lipovac – Gunja...);
- spojna četverotračna cesta Varaždin – autocesta
- asfaltirati i pojačano održavati državne ceste;
- napraviti preraspodjelu sredstava u korist županijskih uprava za ceste ili proračuna

jedinica lokalne samouprave u skladu s planom i programom održavanja i izgradnje cesta, koji prije toga mora biti usuglašen s Hrvatskim cestama na taj način da se u sljedećem razdoblju poveća njihov prihod koji dobivaju od države za najmanje 70% na godišnjoj razini.

Povećati sigurnost na cestama tako da se što više prometa usmjeri na autoceste na taj način:

- da se uvede „zimski“ i „ljetni“ tarifa za cestarine na autoceste;
- da se uvede godišnja „pretplata“ za korištenje autocesta s popustom od najmanje 50% sadašnje pretplate;
- da se nakon dvogodišnjeg praćenja modela „pretplata“ razrade novi modeli naplate na svim naplatnim pravcima, a s ciljem smanjenja gužvi;
- da se pojačana kontrola iza 23 sata za vozače početnike s vozačkom dozvolom do 5 godina;
- da se pooštre kriteriji za stjecanje vozačke dozvole kontrolom kvalitete autoškola.

5.2. Željeznički promet

Vlada će u razdoblju od 2009. do 2011. godine provesti sljedeće mjere:

investicijska ulaganja u razvoj željezničke infrastrukture, sukladno strategiji prometnog razvitka RH, Nacionalnom programu željezničke infrastrukture za razdoblje od 2008. do 2012. (NN 31/08), omogućavajući željeznicama u Republici Hrvatskoj konkurentnost s ostalim vidovima prometa. Jednako tako, nastaviti ćemo i privatizaciju nefokusiranih djelatnosti te će, sukladno mogućnostima nastaviti s ulaganjima na sljedećim projektima:

- izgradnja prigradske željezničke infrastrukture;
- projektiranje i fazna izgradnja dvokolosječne nizinske željezničke pruge na relaciji Rijeka – Zagreb – mađarska granica, uz maksimalno korištenje domaće elektroindustrije;
- zaštita svih cestovno–željezničkih prijelaza u sljedećih 8 godina;
- početak elektrifikacije svih željezničkih koridora;

5.3. Zračni promet

Vlada će u razdoblju od 2009. do 2011. godine provesti sljedeće mjere:

Zračni promet u Republici Hrvatskoj treba organizirati na taj način da središnja zračna luka, Zračna luka Zagreb, postane čvorište zračnog prometa, ne samo za Republiku Hrvatsku, nego i za širu regiju. Da bi se taj cilj postigao, potrebno je uvesti više direktnih linija s ciljem boljeg povezivanja Zagreba s gradovima u regiji, ali i uvesti operatora koji će Zagreb direktno povezati s većinom europskih metropola te naposljetku obavljati i prekoceanski promet.

Realizirati projekt nove Zračne luke Zagreb po jednom od sljedećih modela:

- „vlasničkom ključu“,
- koncesijskom modelu ili
- uz uvođenje strateškog partnera.

Jadranske zračne luke trebaju i dalje poticati direktne linije u funkciji turizma, dok Zračna luka Osijek uz putnički treba brži razvoj potražiti i u razvitku kargo prometa.

Hrvatsku kontrolu zračnog prometa je potrebno pozicionirati kao vodeći subjekt u svojoj djelatnosti u jugoistočnoj, odnosno središnjoj Europi, kako u sadašnjim, tako i u novim okolnostima, kada europski zračni promet bude podijeljen u funkcionalne blokove (FAB-ove).

Treba iskoristiti stručni potencijal Croatia Airlinesa i Zrakoplovnog tehničkog zavoda te razvijati djelatnost održavanja zrakoplova stranih operatora u RH.

Potrebno je omogućiti iskorištavanje potencijala koji imaju športske luke i aeroklubovi, kroz pomoć u izgradnji infrastrukture športskih zračnih luka s državne razine.

Za zračne luke za koje nema ekonomske opravdanosti postojanja, a nisu od nacionalnog interesa za razvoj zračnog prometa, potrebno je omogućiti njihov razvoj kroz povezivanje sa strateškim partnerima zajedničkim ulaganjima izvan proračunskog sustava.

5.4. Pomorstvo

Vlada će u razdoblju od 2009. do 2011. godine provesti sljedeće mjere:

- kao pomorska zemlja posebnu pozornost posvetiti razvoju pomorstva u svim segmentima, od lučke infrastrukture, modernizacije pristaništa, izgradnje trajekata u domaćim brodogradilištima, unaprjeđenje brzobrodskog povezivanja kopna i otoka i samih otoka;
- nastaviti sa koncesioniranjem linija u javnom obalnom linijskom pomorskom prometu radi povećanja učinkovitosti financiranja i uvođenja novih plovila;
- donijeti novu zakonsku regulativu za korištenje i upravljanje pomorskim dobrom kao općim dobrom od posebnog interesa i donijeti novi Zakon o pomorskom dobru i morskim lukama;
- unaprijediti zaštitu i upravljanje pomorskim dobrom, a što uključuje i decentralizaciju upravljanja, pojednostavljenje sustava određivanja granice pomorskog dobra i upis pomorskog dobra u katastar i zemljišne knjige;
- posebnu pozornost posvetiti zaštiti Jadrana koji je po definiciji zatvoreno more, razvijajući sustav nadzora i zaštite;
- unaprijediti sustav obrazovanja pomoraca i opći socijalni status pomoraca; u tom kontekstu, potrebno je uvesti beneficirani radni staž za pomorce.

5.5. Promet unutarnjim vodama

U sljedećem mandatu Vlade posebnu pozornost treba posvetiti razvoju plovnih putova i luka na rijekama, a od prioriteta treba istaknuti:

- označavanje plovnih putova na unutarnjim vodama;
- održavanje plovnih putova;
- poduzimanje nužnih radnji s ciljem omogućavanja plovnosti rijeke Save do Siska;
- izgradnja lučkih kapaciteta na Dunavu (Vukovar, Ilok), Savi (Slavonski Brod i Sisak), i Dravi (Osijek);
- izrada dokumentacije za izgradnju višenamjenskoga kanala Dunav – Sava.

5.6. Elektroničke komunikacije i pošta

U sljedećem razdoblju područje elektroničkih komunikacija očekuje snažan tehnološki skok na području širokopojasnog pristupa komunikacijskim uslugama. Zaokružen je novi zakonski regulatorni okvir koji će omogućiti daljnji razvoj tržišta elektroničkih komunikacija.

U mandatu Vlade 2009.-2011. treba:

- nastaviti ujednačen razvoj širokopojasnog pristupa u svim hrvatskim regijama, kroz poticanje izgradnje širokopojasne infrastrukture i razvoja širokopojasnih usluga i tehnologija, osobito na područjima posebne državne skrbi, otocima i brdsko-planinskim područjima, uz osiguranje sredstava iz godišnjega financijskog plana Hrvatske agencije za poštu i elektroničke komunikacije (HAKOM);
- osigurati potpuni prelazak na digitalno odašiljanje televizijskih programa do 31. prosinca 2011. godine, kroz provedbu mjera i aktivnosti utvrđenih Strategijom prelaska s analognog na digitalno emitiranje televizijskih programa u Republici Hrvatskoj;
- provoditi kontinuirane aktivnosti HAKOM-a na jačanju djelotvornih i kvalitetnih mehanizama zaštite prava korisnika elektroničkih komunikacijskih usluga i poštanskih usluga;
- postupno liberalizirati tržište poštanskih usluga do kraja 2012. godine, uz provedbu restrukturiranja javnog operatora (HP – Hrvatska pošta d.d.) u suradnji sa sindikatima, u svrhu povećanja učinkovitosti njegova poslovanja i prilagodbe potpuno liberaliziranom poštanskom tržištu, uz uvođenje nove organizacijske strukture javnog operatora, racionalizaciju broja radnika, osuvremenjivanje tehnoloških procesa te uvođenje i razvoj novih usluga i djelatnosti (npr. usluge hibridne pošte, osiguravajuće usluge, bankarske usluge i dr.), pri čemu se osobito treba osigurati dostupnost i pružanje univerzalnih poštanskih usluga na cijelom području Republike Hrvatske.

6. EKOLOGIJA - ZAŠTITA OKOLIŠA, ZAŠTITA PRIRODE I ODRŽIVI RAZVOJ

Temeljne postavke

Zaštita okoliša temeljni je preduvjet dugoročnog i održivog razvoja. Hrvatska ima u europskim razmjerima dobro očuvan okoliš i zadaća je našeg naraštaja osigurati čuvanje i daljnje poboljšanje kvalitete okoliša u kojem živimo. Suočeni s globalnim posljedicama čovjekova utjecaja na okoliš, naznakama klimatskih promjena i globalnog zatopljenja, čuvanje okoliša znači čuvanje naše budućnosti i našeg načina života. Uvođenje reda u prostor i okoliš te sprječavanje njihove daljnje devastacije u skladu s najboljom praksom razvijenih zemalja, jamstvo su naše konkurentnosti na europskom i svjetskom tržištu. U nadolazećem mandatu intenzivirat ćemo rad na zaštiti i unaprjeđenju prostora i okoliša.

Ciljevi

Očuvati okoliš u Hrvatskoj te kroz politiku održivog razvoja iskoristiti kvalitetu okoliša kao razvojnu šansu;

Zaštiti prirodu od unosa genetski modificiranih organizama i proglasiti do 15% površine RH zaštićenim područjem;

Potaknuti razvoj samozapošljavanja kroz ekopoljoprivredu i ekoturizam i korištenje obnovljivih izvora energije.

Provedbene mjere

6.1. Institucionalni okvir

Vlada će u razdoblju od 2009. - 2011. godine provesti sljedeće mjere:

- u svrhu ostvarivanja zajedničkih ciljeva u zaštiti okoliša i dalje pratiti rad Agencije za zaštitu okoliša, Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost, Državnog zavoda za zaštitu prirode, javnih ustanova za upravljanje nacionalnim parkovima i parkovima prirode, te Hrvatskih voda i Hrvatskih šuma, kao i posvetiti posebnu pažnju položaju i učinkovitosti navedenih subjekata

- jačati inspekcijske službe kroz zapošljavanje novih inspektora i njihovo opremanje
- primjenjivati načela integralnog upravljanja vodama u okviru koncepcije održivog razvitka Republike Hrvatske.

6.2. Pravni okvir

Za provedbu programa zaštite okoliša i održivog razvoja uskladit će se potrebni zakonski i podzakonski akti, kao i strategije i programi. Kroz ovu djelatnost treba:

- donijeti novu strategiju i program prostornog uređenja RH u kojoj će se isključiti mogućnost izgradnje odlagališta nuklearnog otpada u RH (Trgovska gora) i ukloniti sve sukobe u prostoru;
- isključiti mogućnost uvođenja GMO u prirodu (zabraniti ispuštanje živih GMO organizama u okoliš, zabraniti sjetvu GMO sjemena, pa i u pokusne svrhe; proizvodi koji se nađu na tržištu, a sadržavaju GMO, moraju biti jasno deklarirani, bez obzira na postotak onečišćenja;
- sa susjednim zemljama pokrenuti stvaranje zone slobodne od GMO-a;
- ovjeroviti laboratorije za analizu GMO-a;
- donijeti Strategiju proizvodnje i korištenja obnovljivih izvora energije, uključujući i održivu proizvodnju biogoriva
- izraditi planove upravljanja Nacionalnim parkovima i Parkovima prirode
- preventivno zaštititi rijeku Unu do kraja 2009. u kategoriji regionalnih parkova; konačna zaštita prema zakonskoj obvezi;
- nastaviti i osnažiti međunarodne aktivnosti na proglašenju Jadrana „Posebno osjetljivim područjem“
- prilikom izrade podzakonskih akata utvrđenih Zakonom o prostornom uređenju i gradnji, te Zakonom o zaštiti okoliša, posebnu pažnju posvetiti procedurama kod izvješćivanja i sudjelovanja javnosti kod postupaka procjene i strateške procjene utjecaja na okoliš, te uvesti obvezu provedbe postupka procjene utjecaja na okoliš za vojne aktivnosti i objekte
- u Strategiju prostornog uređenja RH, te Strategiju ispunjavanja ciljeva Kiotskog protokola uključiti i strateške pretpostavke prometnog razvitka i pritiska prometa na okoliš,
- donijeti novi Zakon o vodama i Zakon o financiranju vodnoga gospodarstva te podzakonske propise iz područja upravljanja vodama;
- donijeti zakonski propis o zaštiti od svjetlosnog zagađenja uzimajući u obzir energetske učinkovitost

- izmijeniti i dopuniti Zakon o ionizirajućem zračenju
- u suradnji s DUZS-om izraditi operativni program za zaštitu i spašavanje i uključiti ga u sustav zaštite okoliša
- izmjenama i dopunama relevantnih zakona utvrdit će se pravni temelj za uvođenje naknade vlasnicima za umanjenu vrijednost nekretnina koju će plaćati veliki onečišćivači čije emisije prelaze granične vrijednosti emisija u okoliš, sukladno direktivama EU
- obvezati MPŠVIG da prilikom izdavanja suglasnosti općinama i gradovima za raspolaganje poljoprivrednim zemljištem na zaštićenom području obvezno zatraže suglasnost Ministarstva nadležnog za zaštitu prirode.

6.3. Financiranje i poticajne mjere

Vlada će u razdoblju od 2009. do 2011. godine provesti sljedeće mjere:

- angažirati više sredstava za financiranje programa zaštite okoliša, uključujući mogućnost za ispunjenje obveza lokalne samouprave na financiranje programa i planova zaštite prirode;
- cilj je dosegnuti godišnje izdvajanje za sve programe u području zaštite okoliša iz svih izvora: državnog proračuna, izvanproračunskih prihoda, međunarodnih financijskih organizacija i fondova EU na razini od oko 6% u odnosu na državni proračun;
- financijskim instrumentima osigurati uvođenje poticajnih mjera za smanjenje zagađenja, za čistiju proizvodnju, te proizvodnju i korištenje obnovljivih izvora energije i biogoriva;
- uvođenje subvencija za lokalno stanovništvo koje živi u zaštićenim područjima, a doprinosi očuvanju ekološke mreže.

6.4. Provedbene mjere

Vlada će u razdoblju od 2009. do 2011. godine provesti sljedeće mjere:

- u svrhu zaštite okoliša i očuvanja biološke raznolikosti organiziranim aktivnostima poticati svijest o okolišu i o dobrobiti životinja, educirati lokalno stanovništvo u očuvanju prirode i okoliša, razvijati odnose s nevladinim organizacijama i pomoći sufinanciranje posebnih programa i edukacije civilnog društva u promicanju poslovno odgovornog gospodarstva;
- povećati izdvajanja sredstava iz Fonda za zaštitu okoliša i energetske efikasnosti za nevladine udruge koje se bave zaštitom okoliša, temeljem kandidiranih i provedenih programa uz obavezan instrument praćenja i izvješćivanja o izvršenju

programa.

- Nastavit će kontinuirano s:

- modernizacijom tvorničkih postrojenja (rafinerije nafte Sisak i Rijeka, Petrokemija Kutina i dr.);
- uspostavom nacionalnih i lokalnih mreža mjernih postaja za praćenje kakvoće zraka (Sisak, Kutina, Molve, Rijeka, Zagreb i Slavonski Brod);
- sanacijom postojećih neuređenih i divljih odlagališta otpada te zbrinjavanjem otpada kroz odvojeno skupljanje, sukladno Strategiji gospodarenja otpadom Republike Hrvatske;
- sanacijom „crnih točaka" (Glinica Obrovac, Koksara Bakar, Lemić brdo, TEF, Mravinačka kava, Fosfogips Kutina i dr.);
- dogovorom o zbrinjavanju nuklearnog otpada NE Krško sa Republikom Slovenijom;
- izgradnjom sustava javne vodoopskrbe i odvodnje otpadnih voda povećati stupanj priključenosti stanovništva i gospodarstva na te sustave

7. ZAŠTITA NACIONALNIH PRIRODNIH BOGATSTAVA

Temeljne postavke

Republika Hrvatska je bogata nacionalnim prirodnim bogatstvima poput izvora vode, rijeka, jezera, mora i šuma. Ona su opće dobro i njima će i u budućnosti strateški upravljati Republika Hrvatska. Vlada će dati punu pozornost očuvanju šuma u Republici Hrvatskoj koje ispunjavaju gospodarsku, ekološku i društvenu funkciju te imaju znatan utjecaj na kakvoću života kao i očuvanju kvalitete i zaštite vode na korist gospodarstva i građana.

Republika Hrvatska je obdarena velikom raznolikošću staništa, razlikujemo preko 60 šumskih zajednica te oko 4 500 biljnih vrsta i podvrsta. Naše su šume međunarodno priznate zbog činjenice da je 95% šumskog područja prirodnog sastava na što je značajan utjecaj imala 150-godišnja tradicija šumske struke i znanosti. Republika Hrvatska potvrđuje svoju predanost održivom gospodarenju svih šuma i odmak od tradicionalnog koncepta održive proizvodnje drva i jednakog vrednovanja okolišnih i društvenih vrijednosti šuma. U šumarskoj politici postoji svijest da poboljšano gospodarenje šumama stvara novu proizvodnju dobara i usluga, pomažući na taj način stvaranje dodatnih radnih mjesta i dohodaka, te tako u većoj mjeri doprinosi razvoju ruralnih područja.

Očuvanje kvalitete vode, sprječavanje onečišćenja, uključujući i zbrinjavanje otpadnih voda te osiguravanje adekvatne i stabilne opskrbe u skladu s europskim standardima o zaštiti okoliša i kvaliteti vode, naši su strateški prioriteti.

Provedbene mjere

7.1. Šume

Vlada će u razdoblju od 2009. do 2011. godine provesti sljedeće mjere:

Analizirat ćemo ostvarenje Nacionalne šumarske politike i strategije te pristupiti izradi Nacionalnog šumarskog programa za sljedeće razdoblje.

Uskladit ćemo Zakon o šumama s europskom regulativom.

Dovršit ćemo Prvu nacionalnu inventuru šumskih resursa.

Poticat ćemo veću uporabu drva u ukupnom gospodarstvu RH.

Uskladit ćemo zapošljavanje šumarskih kadrova i obrazovni sustav.

Zabranit ćemo prodaju državnog šumskog zemljišta.

Privremeno ćemo ograničiti prodaju privatnog šumskog zemljišta 12 godina nakon ulaska u EU.

Poticajnim mjerama pokrenut ćemo pošumljavanje površina koje do sada nisu bile pod odgovarajućom šumskom vegetacijom, čime će se steći uvjeti korištenja šumske biomase te dodatno zapošljavanje u ruralnim područjima.

Intenzivirat ćemo razminiravanje šuma i šumskih zemljišta, kako bi se stavio u funkciju nedostupni etat, čime bi bilo više sirovine za potrebe drvne industrije.

Uspostavit ćemo Institut služnosti za stočarstvo i ribarstvo na neobraslom šumskom zemljištu po istom načelu kao što se provodi za podizanje trajnih nasada.

Započet ćemo restrukturiranje Hrvatskih šuma d.o.o., s ciljem stvaranja profitabilnog šumarskog trgovačkog društva koje upravlja prirodnim resursima na ekološko potrajan način, orijentirano prema tržištu i kupcima, komercijalno motivirano i socijalno odgovorno.

- Glavne teme restrukturiranja:

- organizacija Hrvatskih šuma i povećanje učinkovitosti (stupanj decentralizacije, udruženje sredstava, raspodjela dobiti, broj razina organizacije, međusobni odnosi, smanjenje troškova, povećanje prihoda, razvoj novih djelatnosti);

- upravljanje ljudskim resursima;

- izdvajanje dijelova poduzeća i privatizacija opreme i aktivnosti;

- razvoj privatnog poduzetništva u šumarstvu usmjeriti k uspostavljanju partnerskih odnosa poduzeća koje gospodari šumama i poduzetnika u svrhu otvaranja novih radnih mjesta u ruralnom području.

Potaknut ćemo podizanje razine gospodarenja za šume u privatnom vlasništvu, osnivanje udruga privatnih šumoposjednika, okrupnjavanje privatnih šumskih posjeda, edukacije vlasnika, dodjele subvencije šumoposjednicima kroz ulaganje u šumu.

Jačat ćemo kapacitete Šumarske savjetodavne službe.

Podići ćemo kvalitetu usluga u šumarstvu kroz proces licenciranja izvoditelja radova.

Redefinirat ćemo poslovne procese i uskladiti ih s licenciranjem.

7.2. Vode

Vlada će u razdoblju od 2009. do 2011. godine provesti sljedeće mjere:

Osigurat ćemo priključenost na javne vodoopskrbne sustave za dodatnih 400.000 građana, čime će voda iz javnih izvora biti dostupna za 90 posto hrvatskih građana.

Dovršit ćemo projekte izgradnje vodoopskrbnog sustava istočne Slavonije, Bjelovarsko-bilogorske i Koprivničko-križevačke županije, regionalnog vodovoda Hrvatsko zagorje, regionalnog vodovoda Dalmacije i regionalnog vodovoda Neretva-Pelješac-Korčula-Mljet-Lastovo.

Izgradit ćemo ili započeti, u suradnji s jedinicama lokalne samouprave, izgradnju sustava odvodnje otpadnih voda za sva naselja veća od 10.000 stanovnika.

Osigurat ćemo povećanje priključenosti na sustave za pročišćavanje otpadnih voda sa sadašnjih 43 posto na 50 posto stanovništva. To znači dovršiti izgradnju sustava za pročišćavanje otpadnih voda za područje Osijeka, Karlovca, Knina, Drniša, Slavenskog Broda, Vukovara i svih većih gradova na obali.

Navodnit ćemo najmanje 35.000 ha u čemu će odlučan poticaj dati dovršetak prve faze izgradnje kanala Dunav – Sava.

Završit ćemo i čišćenje kanala 3. i 4. reda kakvih je ukupno 26.000 kilometara, čime će se riješiti problem viška oborinskih voda i poplave u određenim godišnjim dobima, ali stvoriti uvjeti i za nove navodnjavane površine.

Poticat ćemo višenamjensko iskorištenje geotermalnih izvora.

8. ENERGETIKA

Temeljne postavke

Sigurna i kvalitetna opskrba energijom, štedljivost u potrošnji energije, širenje upotrebe obnovljivih i ekološki prihvatljivih energenata, primjena najsuvremenijih tehnologija temeljna su polazišta energetske politike. Istodobno, geostrateški položaj Hrvatske njezina je najveća komparativna prednost u široj energetskej slici Europe. Na tim prednostima i potencijalima nastaviti će se provoditi razrađena, usklađena i ekološki svjesna energetska politika.

Ciljevi

Naš energetskej sustav usklađivati će se i povezivati s energetskej sustavom i tržištem Europske unije. Nastavit će se sigurna dobava energije za naš povećani industrijskej razvoj, uz ostalo i povećanjem broja dobavnih pravaca.

Provedbene mjere

Vlada će u razdoblju od 2009. do 2011. godine provesti sljedeće mjere:

Radi diversifikacije dobavnih pravaca prirodnog plina i povećanja energetske sigurnosti, Republika Hrvatska će sudjelovati u gradnji novih dobavnih pravaca za prirodni plin: projekt Jonsko-jadranskog plinovoda, povezivanju hrvatskog i mađarskog plinovodnog sustava kod Donjeg Miholjca i u ostalim regionalnim projektima koji mogu dobiti plin za Hrvatsku i povećati stratešku važnost Hrvatske u tranzitu prirodnog plina, kao npr. projekt Južni tok.

Nastavit će se restrukturiranje plinskog sektora u Republici Hrvatskoj s ciljem osiguranja opskrbe plinom, u skladu s nacionalnim interesima i Europskim smjernicama

Nastavit će se razvoj tvrtke Podzemno skladište plina d.o.o i Prirodni plin d.o.o. kroz jačanje njihove uloge u plinskom sektoru Republike Hrvatske te će se započeti s gradnjom jednog novog podzemnog skladišta plina.

Izgradit će se magistralni plinovod Bosiljevo - Split s pripadajućim regionalnim plinovodima i dovesti plin do stanovnika Ličko-senjske, Zadarske, Šibensko-kninske, Splitsko-dalmatinske i Dubrovačko-neretvanske županije. Na ovaj će se način izgraditi više od 600 kilometara plinovoda.

Započet će gradnja prihvatnog terminala za ukapljeni prirodni plin.

Promovirat će se ekološki prihvatljiva goriva, što uključuje intenzivnije korištenje prirodnog plina za grijanje i ukapljenog plina za pogon automobila.

Dovršit će se modernizacija rafinerija Rijeka i Sisak, čime će se povećati kapacitet rafinerija i omogućiti proizvodnja naftnih derivata usklađena s najvišim europskim standardima kvalitete.

Nastavit će se aktivnosti na formiranju obveznih zaliha nafte i naftnih derivata te ćemo započeti s gradnjom novih skladišnih kapaciteta.

Hrvatska će se uključiti u izgradnju paneuropskog naftovoda kojim će se omogućiti transport nafte od Crnog mora do Zapadne Europe bez prekrcaja u lukama - čime se postižu gospodarski učinci bez opasnosti od onečišćenja Jadrana.

Donošenjem Strategije energetskeg razvitka Republike Hrvatske stječu se uvjeti za poticanje izgradnje elektrana koje koriste različite oblike energenata, a uzimajući u obzir domaće resurse, diversifikaciju energenata i mogućnosti njihove dobave.

Promicat će se primjena najnovijih tehnoloških dostignuća s obzirom na energetske učinkovitost i zaštitu okoliša.

Završit će se izgradnja jedne hidrocentrale, termoelektrane na plin u Zagrebu te će se nastaviti izgradnja termoelektrane na plin u Sisku.

Promovirat će se uporaba obnovljivih izvora energije, kao što su energija vjetra, vode, energija biomase i biogoriva.

Promovirat će se održiva proizvodnja biogoriva radi što većeg korištenja u transportu s ciljem zaštite okoliša.

Modernizirat će se mreža za distribuciju električne energije i dovršiti reelektrifikaciju naselja prema koalicijskom sporazumu.

Izgradit će se dvostruki dalekovod 400 kV Ernestinovo-Pecs i drugi prekogranični vodovi prema susjednim zemljama kako bi povećali mogućnost uvoza, izvoza i tranzita električne energije.

Promovirat će se energetske učinkoviti sustavi putem kvalitetnije gradnje kuća i stanova i poticanjem primjene suvremenih energetskeg štednih tehnologija.

Radi što racionalnijeg iskorištavanja svih vrsta mineralnih sirovina i geotermalnih voda te zaštite okoliša i prirode, izdavanje svih odobrenja i rudarskih koncesija za istraživanje i eksploataciju svih vrsta mineralnih sirovina, geotermalnih voda obavljat će se na regionalnoj i državnoj razini. Prema Zakonu o rudarstvu, kojeg je Hrvatski Sabor donio na svojoj 11. sjednici dana 19. lipnja 2009. godine, a Zakon je objavljen u Narodnim novinama 75/09. (dana 30. lipnja 2009. godine) od 01. siječnja 2011. godine, izdavanje svih odobrenja i rudarskih koncesija za istraživanje i eksploataciju svih vrsta mineralnih sirovina, geotermalnih voda obavljat će se samo na državnoj razini.

Pristupit će se izgradnji geotermalnih elektrana (Kutnjak-Lunjkovec, Bjelovar).

Nastavit će se daljnji razvoj poslovnog sustava HEP-a (restrukturiranje) s ciljem zaštite nacionalnih interesa i u skladu s Europskim smjericama.

Nakon uspješno privedene druge faze privatizacije INE, maksimalno će se voditi računa o zaštiti strateških interesa Hrvatske u INI i zadržati minimalno 25%+1 dionicu u vlasništvu Hrvatske

Cijene energenata (električna energija, plin, toplina) postupno će u periodu 3-5 godina dostići realne tržišne cijene i pritom maksimalno voditi računa o socijalno osjetljivim kategorijama stanovništva.

Sukladno Zakonu o rudarstvu (NN 75/09) kroz Uredbe Vlade Republike Hrvatske definirat će se naknade za istraživanje i eksploataciju mineralnih sirovina, kao i način raspodjele naknade za istraživanje i eksploataciju mineralnih sirovina, tako da se prihodi od naknade za istraživanje i eksploataciju mineralnih sirovina dijele između Republike Hrvatske, jedinica regionalne uprave (županije) i jedinica lokalne samouprave (gradovi i općine).

9. PRERAĐIVAČKA INDUSTRIJA

Temeljne postavke

Zbog značajnog utjecaja na ukupni razvoj društva, te posebno zaposlenost, vanjskotrgovinsku bilancu i nacionalni BDP, industrija predstavlja jedan od najvažnijih gospodarskih prioriteta. Temeljne polazne osnove sadržane su u Strateškom okviru za razvoj 2006. - 2013., odnosno Industrijskoj politici Republike Hrvatske u pripremi za članstvo u Europskoj uniji. Novom strategijom industrijskog razvoja i razvojnim programima pojedinih industrijskih sektora povećat će se konkurentnost domaće industrije putem njezina razvoja utemeljena na znanju i dugoročnoj održivosti.

Ciljevi

Razvoj hrvatske industrije i njena tehnološka obnova i revitalizacija u budućem razdoblju odvijat će se na dva usporedna smjera. Prvi se odnosi na unaprjeđivanje i tehnološku modernizaciju tradicionalnih hrvatskih proizvodnih sektora koji zapošljavaju većinu radne snage i stvaraju najveći udio u bruto nacionalnom proizvodu. To su uglavnom radno intenzivne industrije niske kapitalizacije, kao što su drvna, tekstilna, kožna i metalna industrije. Međutim, u ovu grupu spadaju i industrije više tehnološke razine na temelju kojih Hrvatska ostvaruje značajan udio izvoza roba visoke tehnološke razine, kao što su brodogradnja, industrija strojeva i uređaja i prehrambena industrija. U ovim su industrijama sadržani hrvatski potencijali za daljnji razvoj i rast izvoza te povećanje njene međunarodne konkurentnosti. Tehnološka poboljšanja u ovim industrijama, stvaranje specijaliziranih proizvoda s višom dodatnom vrijednosti i popunjavanje "niša" na međunarodnim tržištima čine prioritete razvoja u ovim industrijama i mogu značajno doprinijeti hrvatskom gospodarskom rastu. Drugi smjer industrijskog razvoja činit će restrukturiranje gospodarstva uvođenjem novih industrija tzv. industrija temeljnih na znanju i generičkim tehnologijama, među kojima su najvažnije informacijsko-komunikacijska tehnologija i biotehnologija. Uspjeh u njihovoj primjeni u prije spomenutim tzv. tradicionalnim industrijama u velikoj će mjeri odrediti i ukupan stupanj uspješnosti razvoja industrije u cjelini, te će se kao takav posebno od strane države i poticati.

Provedbene mjere

9.1. Industrijska politika

- Kod izrade Operativnih planova poticajnih mjera polaziti će se od dostignutog stupnja razvoja i potencijala pojedinih sektora za izvoz, pozitivnih rezultata dosadašnjih pregovora RH sa EU na području industrijske politike, te preuzetih obveza iz sklopljenih međunarodnih ugovora kao što su članstvo u Svjetskoj trgovinskoj organizaciji i Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju.
- Zbog prije istaknute važnosti, te utjecaja na ukupno gospodarstvo, kao prioriteta buduće industrijske politike posebno se ističu: prehrambena industrija, brodogradnja, drvena industrija, tekstilna industrija, industrija čelika i metaloprerađivačka industrija, te industrija kože i proizvoda od kože.
- Osigurati ćemo povećanje konkurentnosti industrije nastavkom gospodarskih reformi usmjerenih na izgradnju povoljnijeg gospodarskog okruženja, te izradom sektorskih operativnih planova državnih potpora navedenih sektora za koje se ocjenjuje da bi u srednjoročnom razdoblju mogli donijeti kvalitetne pomake te promijeniti i preobraziti hrvatsku prerađivačku industrijsku strukturu.
- Sukladno europskoj praksi poticanja industrijskog razvoja putem ulaganja u obrazovanje i industrijske inovacije, poseban ćemo naglasak dati na potpore za razvoj novih industrijskih proizvoda utemeljenih na razvoju, istraživanju i inovacijama. Pokretanjem sektorskih programa istraživanja, razvoja i inovacija očekuje se povećanje primjene rezultata istraživanja u industriji putem povećanja povezanosti industrijskog sektora i istraživačke zajednice. Spomenuti cilj se namjerava ostvariti pokretanjem sektorskih projekata povećanja konkurentnosti. Sukladno praksi u EU takvi projekt će primarno biti namijenjeni industriji, odnosno zajedničkim konzorcijima sastavljenim od predstavnika velikih, srednjih i malih poduzetnika i predstavnika istraživačke zajednice. Ukupna vrijednost takvih projekata planira se u razdoblju od 2009. do 2013. povećati do razine od 25% od ukupnih državnih potpora koje se planira izdvojiti za istraživanje i razvoj. Za provođenje sektorskih programa razvoja, istraživanja i inovacija za potrebe industrije bit će zaduženo Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva koje će programe povoditi u suradnji s Ministarstvom znanosti obrazovanja i športa i Ministarstvom financija.
- Kao bitna mjera za povećanje konkurentnosti domaće industrije započet će se i aktivnosti na planu unaprjeđenja sustava obrazovanja u skladu sa potrebama industrije. Kao ključni ciljevi u odnosu na obrazovanje za potrebe industrije ističu se:

- povećanje broja visokoobrazovanih u radnoj snazi u industriji,
- osuvremenjivanje strukovnog obrazovanja u skladu s gospodarskim potrebama,
- aktivnosti prekvalificiranja ili dokvalificiranja aktivne radne snage,
- jačanje aktivne uloge tržišta rada u usklađivanju ponude i potražnje za radnom snagom.

9.1.1. Tekstilna industrija

Sektor je vrlo značajan za regionalni razvoj jer ga karakterizira velika rasprostranjenost kapaciteta u gotovo svim hrvatskim županijama. Posebno je značajna prisutnost sektora u Varaždinskoj, Međimurskoj, Krapinsko-zagorskoj i Karlovačkoj županiji. Udio prihoda od prodaje, za sektor proizvodnje tekstila i proizvoda od tekstila kretao se u proteklom razdoblju oko razine od 3,3%, a udio u bruto dodanoj vrijednosti 4,7% od ukupne industrije RH.

Usprkos stalnom rastu, sektor tekstila bilježi smanjenje porasta prodaje proizvoda na prosječnoj godišnjoj razini koja se u proteklom razdoblju kretala u rasponu od 7% do 12%. Ovisno o intenzitetu daljnjeg rasta, očekivani prihod sektora u godini 2013. kreće se u rasponu od 9,1 do 14,2 milijardi kuna. Sektor je prisutan na domaćem i stranom tržištu. Otprilike 70% proizvodnje sektora se izvozi, od toga gotovo 90% u EU.

S obzirom na prethodno istaknuto značenje, Vlada Republike Hrvatske je 25. listopada 2007. usvojila Razvojnu strategiju hrvatske industrije tekstila i odjevnih predmeta za razdoblje 2008.-2015. U skladu sa strategijom pokrenut ćemo razvojne programe za koje se predviđaju državne potpore u iznosu od 408 milijuna kn do 2012. godine.

- Navedene potpore koristit ćemo za pokretanje projekata kakvi se provode u razvijenim članicama EU u kojima se realizacijom takvih projekata tekstilna industrija usmjerava u proizvodnju specijaliziranih proizvoda i naprednih tehnologija tekstila utemeljenih na istraživanju i razvoju s naglašenom važnošću kvalitete i funkcionalnosti proizvoda.

- Sukladno Razvojnoj strategiji hrvatske industrije tekstila i odjevnih predmeta za razdoblje 2008. - 2015. poticat ćemo izvođenje sljedećih razvojnih programa:
  - Restrukturiranje i konsolidacija poduzetnika u poteškoćama,
  - Poticanje istraživanja, razvoja i primjene prenesenih i vlastitih znanja u poslovanju,
  - Akvizicije u procesima okrupnjavanja djelatnosti,
  - Dislokacija proizvodnih jedinica u RH i korištenje lokacijske rente,
  - Obrazovanje i stručno osposobljavanje kadrova,
  - Razvoj distribucije,
  - Tehnološko-tehnička obnova proizvodnje,
  - Kadrovsko restrukturiranje, zbrinjavanje i novo zapošljavanje,
  - Razvoj poduzetništva, kooperacije i robnih marki.

9.1.2. Industrija kože i proizvoda od kože

Sektor je značajan na nacionalnoj razini, zapošljava niže obrazovanu, uglavnom žensku radnu snagu i djeluje kao socijalni amortizer. Udio prihoda od prodaje sektora proizvodnje kože i proizvoda od kože u ukupnoj industriji RH u posljednjim se godinama kreće na razini od 1,30%, koliko otprilike iznosi i udio u bruto dodanoj vrijednosti. Sektor je prisutan na domaćem i stranom tržištu. Najveći dio proizvodnje, otprilike 70% izvozi se, od toga gotovo 90% u EU.

U prethodnom razdoblju sektor je obilježio izrazito visoki rast prihoda. Taj rezultat, međutim, posljedica je rasta prodajnih aktivnosti malog broja proizvođača koji su uvođenjem nove tehnologije (strana ulaganja) i radom za poznatog kupca postigli značajne rezultate. Ostatak sektora u načelu ne karakteriziraju dobri rezultati, već se prije može govoriti o stagnaciji. Ovisno o intenzitetu daljnjeg rasta, očekivani prihod sektora u godini 2013. kreće se u rasponu od 3,2 do 8,5 milijardi kuna. Uvažavajući značenje sektora, Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva je u studenom 2007. izradilo Strategiju razvoja industrije kože i proizvoda od kože za razdoblje 2008. -2015. Strategija predviđa pokretanje razvojnih programa za koje se predviđaju državne potpore u iznosu od 129 milijuna kn do 2012. godine.

- Potporama ćemo osigurati nastavak rasta sektora u pogledu jačanja tržišne

pozicije vlastitim brendiranim proizvodima te dizajniranjem visokomodne i visokokvalitetne obuće, koja je cjenovno konkurentna.

- Sukladno Strategiji razvoja industrije kože i proizvoda od kože, poticat ćemo izvođenje sljedećih programa:
  - Restrukturiranje i konsolidacija poduzetnika u poteškoćama,
  - Poticanje istraživanja, razvoja i primjene prenesenih i vlastitih znanja u poslovanju,
  - Akvizicije u procesima okrupnjavanja djelatnosti,
  - Dislokacija proizvodnih jedinica u RH i korištenje lokacijske rente,
  - Obrazovanje i stručno osposobljavanje kadrova,
  - Razvoj distribucije,
  - Tehnološko-tehnička obnova proizvodnje,
  - Kadrovsko restrukturiranje, zbrinjavanje i novo zapošljavanje,
  - Razvoj poduzetništva, kooperacije i robnih marki,
  - Sufinanciranje infrastrukture i zbrinjavanja industrijskog otpada.

9.1.3. Industrija čelika, proizvoda od čelika, strojeva i uređaja

Zbog svoga značajnog izvoznog potencijala, sektor čelika i sektor proizvodnje strojeva i uređaja zaslužuju posebnu pozornost u narednom srednjoročnom razdoblju, u kojem se kao jedan od bitnih gospodarskih ciljeva ističe jačanje izvoznih kapaciteta. Pozitivni pomaci ostvareni u privatizaciji željezara u Sisku i Splitu te TLM-u, usprkos trenutnom lošem gospodarskom okruženju za ovu djelatnost, u narednom se razdoblju namjeravaju proširiti na ostale dijelove metaloprerađivačke industrije za koju su, slično kao i za navedena društva, karakteristični problemi nagomilanih dugova i neučinkovitog upravljanja.

- Unaprijedit ćemo upravljačke mehanizme u metaloprerađivačkoj industriji te uspostaviti uvjete za održiv i inovativan razvoj u sektoru, kao i uštede u proizvodnji.
- Posebno ćemo poticati ostvarenje pozitivnih učinaka povezivanjem velikih sa manjim poduzetnicima, osobito na projektima informatizacije i automatizacije proizvodnih procesa. Loše financijsko stanje i velika fluktuacija informatičkih

stručnjaka iz velikih sustava uzrokovali su relativno nepovoljno stanje na području informatizacije i automatizacije proizvodnih procesa. Uspostavom suradnje velikih sustava sa malim i srednjim poduzetnicima iz područja IT sektora očekuje se unaprjeđenje konkurentnosti svih strana uključenih u projekte, odnosno velikih sustava i srednjih i malih poduzetnika.

9.1.4. Drvna industrija

S obzirom na značenje sektora prerade drva i proizvoda od drva, koji u Republici Hrvatskoj ima veliki prerađivački potencijal zahvaljujući dostupnosti kvalitetne sirovinske osnove, te izveznu orijentiranost finalnih proizvoda, kao i iskustvo i tradiciju, 2004. godine donesena je Strategija razvoja industrijske prerade drva i papira (NN 114/2004). Nastavno na Strategiju izrađen je Operativni program razvoja industrijske prerade drva, koji je Vlada Republike Hrvatske prihvatila 12. srpnja 2006. godine. Ovaj operativni program obuhvaća razdoblje od 2006. do 2010., a u kojem bi se u ovaj sektor plasirao ukupno 201 milijun kuna. Implementacijom programa, razvojem novih i poboljšanjem postojećih proizvoda, uvođenjem novih tehnologija i tehnoloških procesa, te implementacijom dizajna predviđa se rast prihoda u sektoru od najmanje 30% te rast broja zaposlenih od 20%.

U 2007. godini, prvoj godini provedbe Operativnog programa, dodijeljen je oko 41 milijun kuna sukladno Programu, 2008. godine dodijeljena su 53 milijuna kuna, a u 2009. godini dodijeljeno je daljnjih 62,7 milijuna kuna. Program završava 2010. godine, a s obzirom na značenje istoga potrebno je izraditi novi operativni program za naredno razdoblje od 2011. do 2015. godine.

9.1.5. Sektor proizvodnje prijevoznih sredstava – brodogradnja

Udio prihoda od prodaje sektora proizvodnje prijevoznih sredstava u industriji RH u proteklom razdoblju se kretao na razini od 5,6%, pri čemu je udio u bruto dodanoj vrijednosti bio manji i kretao se na razini od 4,0%. Najznačajniji dio u sektoru predstavlja brodogradnja koja se nalazi u procesu restrukturiranja koje će se provesti uz suglasnost Europske komisije. Troškovi restrukturiranja brodogradnje za koje se procjenjuje da se ovisno o prihvaćenosti programa restrukturiranja kreću u rasponu od 8 do 9 milijardi kuna, predstavljaju najveće pojedinačne sektorske troškove restrukturiranja planirane za naredno kratkoročno razdoblje.

U 2009. godini započet ćemo privatizaciju u brodogradnji. Od privatizacije se prije svega očekuje unaprjeđenje upravljačkih mehanizama u brodogradilištima koji su sada velikim dijelom odgovorni za njihov nezavidan financijski položaj. Završetkom procesa restrukturiranja očekuje se da će brodogradnja biti sposobna za pokretanje novog ciklusa razvoja u kome bi od države dobivala samo potpore za razvoj, istraživanje i inovacije sukladno praksi u EU.

Nedostatak sredstava za ulaganje u razvoj i istraživanje predstavlja trajnu konstantu hrvatske brodogradnje u zadnjih 15 godina. Budući da se brodogradnja, kao izrazito maloserijska proizvodnja u kojoj prevladava izgradnja velikog broja prototipova, ne može razvijati bez značajnih ulaganja u razvoj, istraživanje i inovacije, navedeno stanje je velikim dijelom odgovorno za nemogućnost ostvarenja tranzicije brodogradnje u smjeru gradnje složenijih brodova koje karakterizira povećana dodana vrijednost.

Pokrenut ćemo novi ciklus razvoja temeljen na tješnjoj suradnji između proizvođača i istraživačke zajednice. Zbog toga je Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva pokrenulo izradu „Programa osiguranja državnih potpora kroz program inovacija i unaprjeđenje proizvodnog programa hrvatske brodogradnje zasnovanog na znanju i inovacijama“.

Sukladno dokumentu „Industrijska politika Republike Hrvatske u pripremi za članstvo u Europskoj uniji“ za programe potpora sektoru proizvodnje prijevoznih sredstava za razvoj, istraživanje i inovacije, u razdoblju od 2009. do 2013. osigurat ćemo potpore u iznosu od 500 milijuna kn.

10. POLJOPRIVREDA I SIGURNOST HRANE, RIBARSTVO

I. POLJOPRIVREDA I RURALNI RAZVOJ

Prioritetno područje 1.: Izravna plaćanja

cilj:

Osiguranje stabilnosti dohotka

mjere:

Promjena strukture izravnih plaćanja u prijelaznom razdoblju do ulaska RH u EU u pravcu uvođenja jedinstvenog plaćanja po gospodarstvu i potpora nevezanih uz proizvodnju

Primjena horizontalnih mehanizama za provedbu izravnih plaćanja – ispunjavanje standarda višestruke sukladnosti za korisnike, financijske discipline i modulacije

Uvođenje EU standarda u autorizaciji izravnih plaćanja - izgradnja Integriranog administrativnog i kontrolnog sustava - IAKS, uključujući Sustav identifikacije čestica poljoprivrednog zemljišta - LPIS

Prioritetno područje 2.: Tržište poljoprivredno-prehrambenih proizvoda

cilj:

Uređenje tržišta poljoprivredno-prehrambenih proizvoda

mjere:

Uvođenje mehanizama sustava tržišnih intervencija koji se aktiviraju u slučaju većih poremećaja radi osiguranja stabilnosti tržišta poljoprivredno-prehrambenih proizvoda

Poticanje udruživanja proizvođača poljoprivrednih proizvoda radi njihovog organiziranog nastupa na tržištu (proizvođačke skupine, organizacije i unutarsektorske organizacije)

Propisivanje obveznih tržišnih pravila i standarda radi osiguranja ujednačene i veće kvalitete poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda, veće sigurnosti potrošača i višeg dohotka proizvođača

Uvođenje trgovinskih mjera radi praćenja uvoza i izvoza poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda i ispunjavanja međunarodnih obveza RH

Prioritetno područje 3.: Struktura gospodarstava i ruralna područja

cilj:

Jačanje konkurentnosti poljoprivrednog sektora, očuvanje i unapređenje okoliša i krajobraza, poboljšanje kvalitete života u ruralnim područjima i jačanje lokalnih zajednica

mjere:

Provedba programa pretpristupne pomoći EU - IPARD

Prilagodba modela kapitalnih ulaganja, modela dohodovne potpore, modela ruralnog razvoja EU standardima (oblici i intenzitet potpore)

Izrada poljoprivredno-okolišnog programa

Definiranje područja s težim uvjetima gospodarenja u poljoprivredi

Uvođenje standarda za integriranu proizvodnju

Uvođenje potpora za područja s težim uvjetima gospodarenja u poljoprivredi i za gospodarstva koja sudjeluju u agro-okolišnom programu

Primjena EU standarda u programiranju mjera ruralnog razvoja - izrada Nacionalnog programa ruralnog razvoja i rad Odbora za praćenje programa

Provedba Operativnih programa Vlade RH

Provedba mehanizama prema Zakonu o poljoprivrednom zemljištu: rješavanje pitanja korištenja državnog zemljišta i korištenja napuštenog privatnog poljoprivrednog zemljišta

Poticanje okrupnjavanja posjeda poljoprivrednih gospodarstava

Uvođenje EU standarda u autorizaciji plaćanja u sklopu mjera ruralnog razvoja

Prioritetno područje 4.: Kvaliteta proizvoda

cilj:

Zaštita proizvodnje kvalitetnih i prepoznatljivih poljoprivrednih proizvoda i jačanje svijesti o važnosti kvalitete proizvoda

mjere:

Donošenje propisa vezanih uz prihvaćanje pravne stečevine EU u poglavlju 11. koji se odnose na zaštitu autohtonih poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda oznakom izvornosti, oznakom zemljopisnog podrijetla i oznakom tradicionalnog ugleda

Nastavak provedbe Operativnog programa potpore proizvodnji Slavenskog kulena te donošenje operativnog programa kojim bi se obuhvatili i drugi hrvatski autohtoni proizvodi

Nastavak provedbe registracije oznaka izvornosti, oznaka zemljopisnog podrijetla i oznaka tradicionalnog ugleda poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda

Poticanje ekološke i integrirane proizvodnje

Promocija potrošnje proizvoda visoke kvalitete

II. SIGURNOST HRANE, VETERINA I BILJNO ZDRAVSTVO

Prioritetno područje 1.: Sigurnost hrane

cilj:

Osigurati visoku razinu zaštite života i zdravlja ljudi i zaštite interesa potrošača, uzimajući u obzir, gdje god je primjenjivo, zaštitu zdravlja i dobrobit životinja, zdravlje bilja i zaštitu okoliša

mjere:

Donošenje propisa vezanih uz prihvaćanje pravne stečevine EU u poglavlju 12. pregovora - sigurnost hrane, veterinarstvo i fitosanitarna politika

Izrada provedbenih propisa temeljenih na Zakonu o hrani kako u cilju usklađivanja s legislativom EU, tako i nacionalnih propisa i mjera u cilju bolje implementacije odredbi propisa o hrani

Jačanje sustava službenih kontrola u području sigurnosti i kakvoće hrane i hrane za životinje, zdravlja i zaštite životinja te biljnog zdravstva

Izrada Nacionalnog programa za unaprjeđenje objekata u poslovanju s hranom životinjskog podrijetla te nusproizvoda životinjskog podrijetla koji nisu namijenjeni prehrani ljudi

Sufinanciranje onih subjekata u poslovanju s hranom životinjskog podrijetla u svrhu unaprjeđivanja objekata, koji ne udovoljavaju zadanim uvjetima IPARD programa, u svrhu zaštite malog poduzetništva

Povećanje broja rashladnih uređaja za čuvanje mlijeka na nivou farme, organiziranje otkupa i prijevoza za mlijeko sa skupnih sabirališta, usmjeravanje iskorištavanja mlijeka

koje ne zadovoljava kriterije, u svrhu poboljšanja mikrobiološke ispravnosti sirovog mlijeka

Prioritetno područje 2.: Zaštita zdravlja i dobrobiti životinja

cilj:

Unaprijediti zdravlje životinja smanjenjem prevalencije i incidencije te iskorjenjivanjem uzročnika određenih bolesti životinja i na taj način podupirati stočarstvo i ruralnu ekonomiju

mjere:

Izrada i provedba nacionalnih programa praćenja, suzbijanja i iskorjenjivanja bolesti životinja

Akreditacija laboratorija i jačanje dijagnostičkih kapaciteta

Uspostava elektronskog sustava praćenja provedbe mjera kontrole zaraznih bolesti

cilj:

Unaprijediti konkurentnost u trgovini osiguravajući slobodno kretanje životinja i proizvoda životinjskog podrijetla

mjere:

Provedba pretraživanja i dodjeljivanje statusa stada ili uzgoja životinja službeno slobodnih od određenih zaraznih bolesti te potvrđivanje statusa zemlje ili dijela slobodnim od određenih zaraznih bolesti životinja

Osiguranje interoperabilnosti baze podataka goveda radi omogućavanja automatske razmjene podataka na razini EU

cilj:

Edukacija posjednika životinja i odgovornih osoba za životinje o zahtjevima veterinarskih propisa u odnosu na promet na unutarnjem tržištu EU kao i zahtjevima propisa vezanih za postizanje višestruke usklađenosti („cross-compliance“) kao i unaprjeđenje znanja i sposobnosti svih fizičkih osoba koje su odgovorne za dobrobit životinja

mjere:

Provedba veterinarskog pregleda komercijalnih gospodarstava na godišnjoj razini

Uspostava propisanih programa osposobljavanja posjednika farmi, prijevoznika, osoblja klaonica, sajmova i sabirnih centara, certificiranje njihove osposobljenosti te uspostava baze podataka

Prioritetno područje 3.: Biljno zdravstvo**cilj:**

Poboljšati zaštitu ljudskog zdravlja i očuvanje okoliša prihvaćanjem suvremenih dostignuća pri registraciji sredstava za zaštitu bilja (SZB), a prije njihovog stavljanja na tržište RH

mjere:

Daljnje unapređenje postupka registracije SZB prema jedinstvenim načelima za ocjenjivanje SZB prihvaćenim na jedinstvenom tržištu EU i nastavak re-registracije sredstava za zaštitu bilja sukladno usvojenom Programu ponovne ocjene (re-registracije) SZB

Daljnje unapređenje provedbe godišnjih programa post-registracijske kontrole SZB

Daljnje unapređenje Nacionalnog programa praćenja ostataka pesticida u hrani biljnog podrijetla

Uspostava informacijskog sustava vezanog uz SZB

cilj:

Unaprijediti zdravstvenu zaštitu bilja provedbom suvremenih fitosanitarnih mjera i standarda, prihvaćanjem principa integrirane zaštite bilja, a gdje je moguće primjenom bioloških mjera zaštite bilja i ostalim postupcima u cilju zaštite zdravlja bilja

mjere:

Daljnja implementacija suvremenih fitosanitarnih mjera i prihvaćanje fitosanitarnih standarda koji vrijede na jedinstvenom tržištu EU

Unapređenje izvedbe godišnjih programa nadzora štetnih organizama bilja

III. RIBARSTVO**Prioritetno područje 1.: Struktura sektora****cilj:**

Osigurati izjednačavanje uvjeta poslovanja u sektoru ribarstva s uvjetima poslovanja u okviru zajedničke ribarstvene politike EU

mjere:

Uspostava, izgradnja i adaptacija odgovarajućih kapaciteta kopnene logistike i infrastrukture kroz iskrcajna mjesta i ribarske luke

Primjena mehanizama strukturnih mjera u ribarstvu u dijelu modernizacije i prilagodbe kapaciteta flote, razvoju kapaciteta skladištenja te modernizacije i diversifikacije prerade ribe i uzgoja

Uspostava mehanizama i mjera horizontalnih potpora zaposlenicima u sektoru sukladno pravnoj stečevini EU, te mjera za smanjenje operativnih troškova poslovanja

Razvoj i potpora horizontalnim marketinškim kampanjama u sektoru

Daljnje rješavanje pitanja konsolidacije, koncesioniranja i planiranja, posebno u djelatnosti uzgoja

Razvoj i primjena sustava sukladnog standardima EU u dijelu nadzora, kontrole i praćenja aktivnosti u cjelokupnom sektoru te praćenja stanja resursa

Prioritetno područje 2: Tržište proizvodima ribarstva

cilj:

Uređenje tržišta proizvodima ribarstva

mjere:

Jačanje udruživanja u ribarstvu radi omogućavanja ustroja i priznavanja organizacija proizvođača

Nastavak uspostave sustava veletržnica ribom te mjesta prve prodaje, otpremnih i distributivnih centara

11. MALO I SREDNJE PODUZETNIŠTVO

Temeljne postavke

Temeljni razvojni problemi sektora malog i srednjeg poduzetništva mogu se grupirati u unutarnje probleme samog sektora i probleme nedostatne potpore poduzetništvu.

Unutarnji su problemi sektora malog i srednjeg poduzetništva:

nedovoljna poduzetnička aktivnost (osobito u sektorima sa značajnim potencijalom rasta, uključujući tehnološki zasnovano i akademsko poduzetništvo),

neprofitabilnost sektora malih i srednjih poduzeća (posljedica niske produktivnosti, kvalitete proizvoda, inovativnosti i izvozne orijentiranosti),

velike regionalne razlike u poduzetničkim aktivnostima (koncentracija u većim regionalnim centrima i područjima koja im gravitiraju).

Problemi potpore poduzetništvu:

administrativne prepreke u raznim fazama životnog vijeka poduzeća,

još uvijek nedovoljna koordiniranost vladinih politika u stvaranju poticajnog okruženja za poduzetničke aktivnosti (velik broj institucija na centralnoj i regionalnoj razini potiče poduzetništvo bez koordinacije i mjerenja uspješnosti poticajnih programa),

nerazvijenost alternativnih oblika financijskog tržišta za zadovoljavanje potreba sektora maloga i srednjeg poduzetništva (venture capital fondovi, mikrokreditiranje, seed capital).

Za efikasno korištenje poduzetničke infrastrukture važno je uspostavljanje jedinstvenog sustava za potporu poduzetništvu, uključujući i poduzetništvo zasnovano na inovacijama. Potrebno je stvoriti poticaje za suradnju visoko inovativnih poduzeća s jedne i sveučilišta i istraživačkih instituta s druge strane. Najkompetentnije domaće tvrtke, koje imaju organizacijske i financijske resurse za intenzivnu suradnju s akademskim sektorom često su nezadovoljne suradnjom sa znanstvenim institucijama i obično razvijaju svoje proizvode neovisno o toj suradnji. Premda se suradnja prvenstveno treba zasnivati na zajedničkim projektima kojima se može odobriti sufinanciranje, korisno je omogućiti i korištenje određene fizičke infrastrukture i tehničke pomoći zajedničkim aktivnostima istraživanja i razvoja, pogotovo kad se radi o malim ili srednjim poduzećima koja sama takve resurse nemaju. Provedba politike razvoja poduzetništva treba biti usklađena s ciljevima regionalnog razvoja.

Posebnu pažnju posvetit ćemo nastavku razvoja obrtništva i zaštiti tradicionalne baštine kroz konkretne mjere pomoći obrtnicima.

Ciljevi

Konkurentno malo i srednje poduzetništvo i obrtništvo;

Ravnomjeran regionalni razvoj;

Razvijena poduzetnička klima;

Razvijena poduzetnička infrastruktura;

Kvalitetno i kontinuirano financiranje malog i srednjeg poduzetništva i obrtništva;

Povećanje udjela malih i srednjih poduzeća i obrta temeljenih na visokim tehnologijama;

Povećanje izvozno orijentiranih malih i srednjih poduzeća i obrta.

Provedbene mjere

Vlada će u razdoblju 2009. – 2011. godine provesti sljedeće mjere:

Promjene u politici potpora:

Uspostavljanje bolje koordinacije davatelja potpora uz provedbu na jednome mjestu (HAMAG kao središnje mjesto s kojeg će se operativno provoditi mjere poticanja malog i srednjeg poduzetništva uz uspostavu jedinstvenog registra korisnika mjera, a temeljem Zakona o poticanju maloga gospodarstva) – implementacija nakon donošenja Programa Vlade za poticanje malog i srednjeg poduzetništva 2008. – 2012.;

Razgraničavanje potpora za mikro, male i srednje poduzetnike (temeljem Programa Vlade za razvoj malog i srednjeg poduzetništva 2008. – 2012.);

Poticanje uz proizvodne i uslužnih djelatnosti koje su povezane uz stvaranje novododanih vrijednosti (temeljem Operativnog programa za poticanje malog i srednjeg poduzetništva za 2009.);

Transparentnost u dodjeli potpora – svi korisnici potpora moraju biti objavljeni na mrežnim stranicama;

Razvijanje kvalitetnog i kontinuiranog sustava financiranja malog i srednjeg poduzetništva i obrtništva međusobnom suradnjom i dogovorom ministarstava, jedinica lokalne uprave i samouprave, HBOR-a i poslovnih banaka te nastavak sufinanciranja poduzetničkih projekata pod povoljnim uvjetima;

Razvoj poduzetničke infrastrukture u kvalitativnom smislu (poduzetnički centri, inkubatori, regionalne razvojne agencije, poduzetničke zone) - Potrebno je

unaprijediti institucionalno povezivanje – HAMAG-a sa poduzetničkim centrima te APIU sa regionalnim razvojnim agencijama radi bolje implementacije razvojnih projekata kao i projekata EU (PHARE, SAPARD, IPARD, IPA te kasnije strukturnih fondova); nastavak ravnomjerne izgradnje poduzetničkih zona te dovršetak preostalih poduzetničkih zona radi dovođenja u funkciju najmanje 400 poduzetničkih zona; provedba programa namjenske dodjele neiskorištenoga državnog zemljišta za poduzetničke zone;

Poticanje razvoja kvalitetnih i tehnološki naprednih proizvoda i usluga snažnijim povezivanjem poduzetništva i institucija za istraživanje i razvoj kao i sudjelovanje u financiranju takvih poduzetnika fondom rizičnog kapitala osnovanog od države;

Više od 25% ukupnih ulaganja državnoga proračuna u istraživanje i razvoj usmjerit ćemo u potpore industriji za istraživanje i razvoj; poticati ćemo osnivanje središta izvrsnosti i tehnoloških parkova u svim županijama; uvesti ćemo sustav cjelovitog sufinanciranja inovacijskih projekata.

Razvoj bolje poduzetničke klime u društvu – Ostvarivati edukaciju i promjenu percepcije javnosti o važnosti i ulozi poduzetništva u društvu (poduzetnici stvaraju višak vrijednosti, zapošljavaju, plaćaju poreze iz kojih se financira funkcioniranje cijele države).

Edukacija i cjeloživotno obrazovanje u poduzetništvu i za poduzetništvo – U suradnji sa socijalnim partnerima i na državnoj i lokalnoj razini izraditi kurikuleme za poduzetničko obrazovanje te provoditi edukaciju na svim razinama od vrtića (npr. Projektom Dječji poslovni tjedan), osnovnih škola, srednjih škola, fakulteta kao i cjeloživotno poduzetničko obrazovanje; potrebe za obrazovanjem u poduzetništvu uskladiti sa potrebama i obrtnika, a temeljem istraživanja potreba i trendova na tržištu radne snage.

Tržište rada i novo zapošljavanje – S obzirom da su tijekom 2008. godine izvršene opsežne aktivnosti reforme tržišta rada usvajanjem novog Zakona o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti, kojim je proširen opseg materijalnog osiguranja nezaposlenih osoba, ali i povećanjem obveza i osobne odgovornosti nezaposlenih osoba, u narednom će se razdoblju pojačano provoditi mjere aktivne politika zapošljavanja. U tom smislu će se opsegom proširiti provedba Ankete potreba poslodavaca i mjerama aktivne politike usklađivati ponuda i potražnja na tržištu rada. Pritom će se mjere aktivne politike dizajnirati i prilagoditi zapošljavanju posebno osjetljivih skupina koje na tržištu rada imaju manji stupanj zapošljivosti.

12. TRGOVINA

Temeljne postavke

Kad govorimo o gospodarskoj djelatnosti trgovine, ona omogućuje najbržu i najuspješniju povezanost proizvođača i potrošača, pa se može reći da napredna gospodarstva karakterizira uređena, uhodana i dobro razvijena mreža trgovine.

Trgovina ima značajnu ulogu u gospodarstvu Republike Hrvatske, što se može vidjeti u sljedećim podacima:

Pokazatelji distributivne trgovine za 2008. godinu

- 1.) udio trgovine u BDP-u iznosi 10,6 %. (zadnji podatci Državnog zavoda za statistiku, koji se odnose na pokazatelje distributivne trgovine)
- 2.) evidentirano je konstantno zapošljavanje novih radnika, a čiji broj za isto razdoblje, iznosi preko 270.000 zaposlenih u ovoj grani gospodarstva
- 3.) udio zaposlenih u distributivnoj trgovini u odnosu na ukupno zaposlene u RH iznosi 18 %
- 4.) ukupan broj prodavaonica iznosi 48.980, od čega se 27.322 odnosi na trgovačka društva, a 21.658 na obrtnike.

Ciljevi

Nesporna je činjenica da je danas ta djelatnost suočena s velikim izazovima na tržištu, kao što su povećana konkurencija, koncentracija, uvođenje novih tehnologija, nužnost pružanja novih usluga i oblika prodaje baziranih na razvoju elektroničkog poslovanja, a što je rezultat sveukupne globalizacije na tržištu.

Osnovni cilj donošenja novog Zakona o trgovini iz 2008. godine je da se u domeni nacionalnog zakonodavstva stvori dobar pravni temelj koji će trgovini omogućiti odgovarajući rast i razvoj uz vođenje interesa za stvaranje jednakih uvjeta za poslovanje gospodarstvenika, vođenje računa o potrošačima, te u konačnici vođenje računa o suzbijanju zloraba na svim razinama koji se u ovoj djelatnosti pojavljuju.

Provedbene mjere

12.1. Zakon o trgovini

Što se tiče zakonske regulative djelatnosti trgovine u RH, ona je uređena donošenjem novog Zakona o trgovini (Narodne Novine broj 87/08. i 116/08.), kojim su uređeni uvjeti za obavljanje te djelatnosti.

Usvajanjem novog Zakona o trgovini u 2008. godini, stvoren je ujedno i pravni temelj za funkcioniranje i daljnji razvoj trgovačke djelatnosti u našoj zemlji.

Zakon o trgovini regulira:

- obavljanje trgovine,
- uvjete za obavljanje trgovine na domaćem i inozemnom tržištu,
- ograničenje obavljanja trgovine (uvažene preporuke EU da se ne naruše načela slobode kretanja robe),
- radno vrijeme,
- nepošteno trgovanje,
- inspekcijski nadzor i upravne mjere,
- kaznene odredbe.

Sukladno odredbama Zakona o trgovini, trgovac samostalno određuje radno vrijeme prodavaonica u skladu sa odredbama Zakona o trgovini, pri čemu će uzeti u obzir potrebe kupaca, broj radnika zaposlenih u prodavaonici i poštivanje njihovih prava uređenih predmetnim Zakonom, Zakonom o radu, drugim radnopravnim propisima, kolektivnim ugovorom, sporazumom sklopljenim između poslodavca i radničkog vijeća i ugovorom o radu, posebno u pogledu plaće i naknade plaće, dodatka na plaću, rasporeda i preraspodijele radnog vremena, prekovremenog i noćnog rada, te stanke, dnevnog, tjednog i godišnjeg odmora.

13. TURIZAM

Temeljne postavke

Hrvatski turizam danas čini stratešku granu hrvatskog gospodarstva i bilježi stalni uspon po broju turista, po broju novih radnih mjesta u sektoru turizma i po ukupnim prihodima.

Ciljevi

Iskoristit ćemo već stvoreni zamah i postići novi razvojni skok ukupnog hrvatskog turizma, sustavno se usmjeravajući na visoko kvalitetni elitni turizam i na uključivanje kopnenih, do sada turistički nedovoljno iskorištenih, područja Hrvatske. Integralna turistička ponuda plave i zelene Hrvatske omogućit će maksimalno kvalitetnu i jedinstveno raznoliku ponudu koja će dodatno ojačati turističku prepoznatljivost Hrvatske.

Provedbene mjere

Vlada će u razdoblju od 2009. do 2011. godine provesti sljedeće mjere:

Strateški dokumenti – izrada glavnog plana razvitka primorskog i kontinentalnog turizma koji treba definirati vrste i sadržaj te prostornu i vremensku distribuciju novih turističkih kapaciteta (hotelski kompleksi, luke nautičkog turizma, golf igrališta...);

Financijsko i stručno podupiranje kontinentalnih i drugih turistički slabije razvijenih županija, gradova i općina u izradi glavnih planova razvoja turizma i realizaciji konkretnih turističkih projekata (toplice, dvorci...);

„Turističko zemljište“ – rješavanje pitanja turističkog zemljišta koje nije procijenjeno u vrijednosti kapitala hotelsko-turističkih trgovačkih društava, kao pretpostavka za obnovu i proširenje postojećih hotelskih kapaciteta i kampova, te ustrojavanje Fonda za turizam u nadležnosti Ministarstva turizma, čija je namjena ulaganja u izgradnju turističke infrastrukture, unaprjeđenje turističke resursne osnove i investicije u turizam;

Privatizacija – dovršetak procesa privatizacije sukladno definiranim modelima privatizacije uvođenjem kvalitetnih strateških partnera iz zemlje i inozemstva s iskustvom u hotelijerstvu, koji su spremni i sposobni preuzeti obvezu razvoja smještajne i druge ponude u skladu s interesima destinacije i strateškim ciljevima razvoja hrvatskog turizma;

«Brownfield» projekti – ostvarivanje ubrzanog procesa realizacije projekata nad bivšom vojnom imovinom, kao i drugom državnom imovinom u planiranim turističkim zonama (Brijuni Rivijera, Park Prevlaka, Klub Adriatic...) sve u suradnji s lokalnom samoupravom;

«Greenfield» projekti – realizacija «greenfield» projekata stvaranjem modela i pretpostavki za njihovu bržu realizaciju poglavito na državnom zemljištu i na zemljištu u vlasništvu lokalne samouprave;

Golf – provedba Zakona o golfu za realizaciju Programa golfa, kao elementa razvojne strategije hrvatskog turizma, sukladno Glavnom planu razvitka hrvatskog turizma i najvišim standardima zaštite okoliša i prostora kao ključnog turističkog resursa;

Nautički turizam – provođenje strategije nautičkog turizma, te sustavno i cjelovito rješavanje pitanja razvitka nautičkog turizma (koncesije, luke nautičkog turizma, čarter, ronilački turizam...) formiranjem posebne ustrojstvene jedinice nadležnog ministarstva.

Sustav turističkih zajednica – provedba novog paketa zakona o turističkim zajednicama radi unaprjeđenja sustava turističkih zajednica i njegove veće učinkovitosti temeljeno na upravljanju destinacijama i korištenju sredstava fondova EU, kvalitetnijem obrazovanju kadrova u sustavu, te boljem i kvalitetnijem nadzoru i koordinaciji od strane Glavnog ureda i resornog Ministarstva, depolitizaciji sustava na lokalnoj razini, te čvršćem povezivanju Glavnog ureda i resornog Ministarstva s ciljem ostvarenja jedinstvene turističke politike na nacionalnoj razini;

Satelitska bilanca hrvatskog turizma – dovršetak izrade satelitskog računa hrvatskog turizma kao temeljnog pokazatelja ostvarenih prihoda od turizma, kao i ukupnih multiplikativnih učinaka turizma na ostale gospodarske grane i sektore i temelj za donošenje kvalitetnih odluka za budući razvoj turizma;

Dubinska analiza sektora turizma – izrada dubinske analize sektora turizma sa svim otvorenim pitanjima pojedinih segmenata turističke ponude. Rezultat te analize daje odgovor na potrebne mjere gospodarske politike Vlade RH za povećanje konkurentnosti turističkog gospodarstva (prilagodba sustava obračuna fiskalnih i parafiskalnih obveza);

Poticanje proizvodnje i usluga za plasman u turizmu – izrada programa poticanja proizvodnih i uslužnih sektora cjelokupnog gospodarstva za potrebe turističke industrije povoljnim kreditnim linijama i direktnim potporama;

Malo i srednje poduzetništvo – kroz programe poticanja malog i srednjeg gospodarstva poticati izgradnju malih obiteljskih hotela čime će se stvoriti novi segment turističke ponude i osigurati značajan broj novih radnih mjesta;

Seoski turizam – kroz program poticanja razvoja turizma na selu, stvaranje novih seljačkih turističkih gospodarstava kao značajna mjera za dinamičniji razvoj ruralnih prostora i sprječavanje depopulacije sela;

Obrazovanje – kroz programe poticanja obrazovanja kadrova i deficitarnih zanimanja u turizmu, te programe cjeloživotnog obrazovanja stvoriti novih 10 tisuća obrazovanih i stručnih kadrova za potrebe moderne turističke ponude.;

Socijalni turizam – ostvariti pretpostavke za primjenu strategije socijalnog turizma kao preduvjeta korištenja strukturnih fondova EU nakon ulaska u punopravno članstvo;

Turizam za mlade – program razvitka omladinskog turizma kroz poticanje i kreditiranje izgradnje hostela;

Strukovne udruge u turizmu – stvaranje pretpostavki za snažnije jačanje strukovnih udruga u turističkom sektoru kao partnera u kreiranju ukupne turističke politike (hoteli, kampovi, agencije, mali obiteljski hoteli...);

Promotivne i marketinške aktivnosti – jačanje ukupnih promotivnih i marketinških aktivnosti na svjetskom turističkom tržištu s naglaskom na izrade image brošura i nastupa na inozemnim tržištima poglavito za sve posebne oblike turističke ponude (zdravstveni turizam, seoski turizam, omladinski turizam, pustolovni turizam i slično);

Privatni smještaj – produljenje trajanja turističke sezone i bolja iskorištenost kapaciteta kroz snažnije promotivne i distribucijske aktivnosti u sustavu turističkih zajednica, te profesionalizaciju iznajmljivača putem navedenih kreditnih programa izgradnje obiteljskih hotela i pansiona i seoskih gospodarstava.

14. OBRAZOVANJE, ZNANOST I TEHNOLOGIJA

Temeljne postavke

Strateški cilj je učiniti Hrvatsku društvom temeljenim na znanju te do godine 2010. stvoriti najuspješniji obrazovni sustav u široj regiji. Naš je primarni cilj uključenost svih u obrazovanje, i to pod jednakim uvjetima. Hrvatsko društvo svoju budućnost ima samo ako obrazovanje postane nacionalnim prioritetom jer je upravo znanje danas jedini istinski kapital. Povećanje postotka visokoobrazovanoga stanovništva omogućit će nam razvoj i povećati konkurentnost Hrvatske na sve zahtjevnijemu globalnom tržištu rada. Izgradnja društva znanja jedini je put za Hrvatsku u europski vrh, a dostupnost obrazovanja svima, jedina istinska životna šansa svakoga pojedinca.

Provedbene mjere

Vlada će u razdoblju od 2009. do 2011. godine provesti sljedeće mjere:

Nastavit će se s projektom decentralizacije u školstvu, koji će se provoditi postupno. U izradi projekta decentralizacije uz resorno ministarstvo sudjelovat će kvalificirane stručne ustanove, a koristit će se i podaci iz dokumenta proizišlog iz CARDS programa EU za Hrvatsku – Decentralizacija sustava odgoja i obrazovanja: Procjena i analiza preporučenih opcija; istraživanje Instituta za javne financije i Instituta za društvena istraživanja „Ivo Pilar“ u okviru izrade Modela obveznog srednjoškolskog obrazovanja te izvješća Svjetske banke. Koristit će se sredstva za projekte iz programa pretprijetne pomoći IPA .

Donijet će se Zakon o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi i Zakon o strukovnom obrazovanju, te će se izraditi niz podzakonskih akata i regulativa radi unaprjeđenja osnovnoškolskog i srednjoškolskog odgoja i obrazovanja.

U sustavu predškolskog odgoja i obrazovanja donijet će se Nacionalni kurikulum za predškolski odgoj, te će se primijeniti poticajne mjere za povećanje obuhvata djece predškolskim odgojem i obrazovanjem.

Na razini osnovnog odgoja i obrazovanja donijet će se Nacionalni okvirni kurikulum za predškolski odgoj, opće obvezno i srednjoškolsko obrazovanje, intenzivno će se raditi na kurikulumskoj reformi, implementaciji mjera za poboljšanje i unaprjeđivanje svih kurikulumskih sastavnica. Definirat će se model vertikalne prohodnosti učenika iz

osnovne škole u programe srednje škole uvođenjem nacionalnih ispita u završni razred osnovne škole, što će se urediti podzakonskim aktima.

Na razini srednjeg obrazovanja intenzivno će se raditi na kurikulumskoj reformi. Nastavit će se s projektom „Srednja škola za sve“ kojim će se produljiti obvezno obrazovanje i osigurati svakom učeniku stjecanje prvog zanimanja/prve kvalifikacije. Primijenit će se državna matura kao standardizirani završetak općeobrazovnih srednjoškolskih programa, kao oblik vanjskog vrjednovanja na razini srednjeg obrazovanja, te kao obrazovni standard za nastavak obrazovanja.

Nastavit će se s primjenom koeficijenta izvodljivosti državnih pedagoških standarda na razini predškolskog, osnovnoškolskog i srednjoškolskog obrazovanja. To podrazumijeva, osim postojećeg projekta EIB 2 i zajma Svjetske banke, nastavak izgradnje školskih objekata novim projektom, a realizirat će se kroz suradnju države i lokalne zajednice.

Izradit će se model po kojem će se osigurati veća potpora privatnim i alternativnim školama, temeljem vrednovanja kvalitete odgojno-obrazovnog rada, koju provodi Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja.

Poticat će se programi svih oblika cjeloživotnog učenja u partnerstvu s ostalim institucijama, kao što su ministarstva, Hrvatski zavod za zapošljavanje, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, gospodarstva i dr. Na pozicijama resornog ministarstva, uz osigurana sredstva za projekt Za Hrvatsku pismenosti – put do poželjne budućnosti, osigurat će se i sredstva za poticanje programa cjeloživotnog učenja.

Dokument „Mreža visokih učilišta“, koji je u proceduri donošenja, uputit će se na usvajanje Hrvatskom saboru, sukladno Zakonu o osiguranju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju. Usvojiti će se dokument mreža osnovnih i srednjih škola u Republici Hrvatskoj

Izmjenama i dopunama Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju te donošenjem Zakona o sveučilištima uvest će se novi sustav financiranja visokog obrazovanja te osigurati jednakost pristupa visokom obrazovanju putem besplatnog studiranja po kriterijima uspješnosti i redovitosti u studiranju.

Poticat će se međunarodna suradnja što uključuje razmjenu nastavnika, znanstvenika, studenata, ideja i opreme; sudjelovanje u izgradnji Europskog znanstvenog prostora (ERA), a kroz Bolonjski proces podržat će se izgradnja europskog prostora visokog obrazovanja (EHEA). Posebno će se poticati uključivanje hrvatskih znanstvenika i znanstvenih institucija u projekte 7. Okvirnog programa EU.

Unaprijedit će se studentski standard, posebice izgradnjom smještajnog kapaciteta, te će se izraditi adekvatni modeli kreditiranja i stipendiranja studenata.

Unaprijedit će se sustav međunarodnog recenziranja znanstvenih i tehnoloških projekata, nastavit će se s poticanjem okrupnjivanja projekata, kroz plan jačanja Nacionalne zaklade za znanost, visoko školstvo i tehnologijski razvoj Republike Hrvatske poticat će se veće korištenje međunarodnih fondova, poticat će se inovatori,

povećat će se broj patenata, poticat će se razvitak tehnologije za potrebe maloga gospodarstva te će se poticati korištenje znanstvenog znanja u gospodarstvu s ciljem povećanja zaposlenosti znanstvenika u gospodarstvu.

Poticat će se izgradnja i rad znanstveno-tehnoloških parkova i sličnih institucija kao i centara izvrsnosti u Republici Hrvatskoj kroz restrukturiranje postojećeg zajma Svjetske banke (Projekt znanstvenog i tehnološkog razvoja), te pokretanja novih projekata preko Europske investicijske banke.

Unaprijedit će se sustav znanstvenih novaka kroz vezanje novaka uz projekte, kako bi se povećao broj doktora znanosti u područjima važnima za razvoj RH, i nastavit će se proces otvaranja novih radnih mjesta za znanstvene novake kojih je u proteklom mandatu Vlade Republike Hrvatske odobreno 1 700.

Povećat će se broj znanstvenika, poticat će se međunarodna prepoznatljivost znanstvenika, pomladit će se znanstveni kadar i nastavit će se s projektom povratka znanstvenika iz inozemstva otvaranjem razvojnih radnih mjesta te kroz programe Fonda „Jedinstvo uz pomoć znanja“.

Razvit će se model potpore povećanju broja doktora znanosti u Republici Hrvatskoj.

Intenzivirat će se rad na izradi i donošenju Nacionalnog kvalifikacijskog okvira. Cjelokupni nacionalni projekt bit će potpomognut i sredstvima Europske unije (IPA program).

Intenzivirat će se rad na izradi i donošenju Nacionalnog kvalifikacijskog okvira.

Unaprjeđivat će se socijalno partnerstvo te će se poboljšati uvjeti rada i izgrađivati primjereniji društveni status zaposlenih u sustavu obrazovanja i znanosti.

Osigurat će se veća potpora znanstvenim i drugim ustanovama koje se bave proučavanjem i njegovanjem hrvatskoga jezika, njegovih dijalekata, povijesnoga razvoja i njegova standarda.

Nastavit će se podupirati lektorate hrvatskoga jezika u inozemnim visokoškolskim ustanovama.

Osigurat će se potpora projektu Izgradnje hrvatskoga strukovnog nazivlja, jer će nazivlje koje se sada stvara, uskoro postati sastavnim dijelom i europskoga zakonodavstva.

Nastavit će se kadrovski i novčano podupirati znanstvene i obrazovne ustanove koje se bave proučavanjem hrvatskoga jezika, njegove povijesti i dijalektne raznolikosti.

Nastavit će se s umrežavanjem i opremanjem računalnom i programskog opremom ustanova sustava znanosti i obrazovanja.

Nastavit će se sa informatizacijom poslovnih procesa i usluga u sustavu znanosti i obrazovanja.

Nastavit će se sa razvojem informatički podržanog obrazovanja (e-Obrazovanje i e-Sadržaj)

Donijet će se Smjernice razvoja e-infrastrukture sustava znanosti i visokog obrazovanja kojima će se definirati pravac razvoja temeljnih sastavnica moderne e-infrastrukture: mreže, grida, sredstava za napredno računanje i podatkovne infrastrukture kao i organizacijski okvir koji bi osigurao transparentan i učinkovit model upravljanja e-infrastrukturom.

15. HRVATSKA KULTURA I BAŠTINA

Temeljne postavke

Hrvatska kultura važna je sastavnica hrvatskog identiteta, po njoj postojimo, to je naše znanje, naš svjetonazor i naša komunikacija s drugima. Kulturom čuvamo i razvijamo nacionalne vrijednosti, ostajući otvoreni prema svijetu i suvremenosti. Kao duhovna nadgradnja, u vremenu globalizacije upravo kultura i umjetnost imaju sve veće značenje.

Naša je nacionalna baština temeljna odrednica našega nacionalnog bića koja je omogućila očuvanje hrvatskoga nacionalnog identiteta tijekom burnih stoljeća naše povijesti. Očuvanje naše nacionalne baštine stoga je zalog naše budućnosti i jamac naše prepoznatljivosti i nacionalne posebnosti unutar Europske unije.

Ciljevi

Donijet će se Smjernice razvoja e-infrastrukture sustava znanosti i visokog obrazovanja kojima će se definirati pravac razvoja temeljnih sastavnica moderne e-infrastrukture: mreže, grida, sredstava za napredno računanje i podatkovne infrastrukture kao i organizacijski okvir koji bi osigurao transparentan i učinkovit model upravljanja e-infrastrukturom.

Očuvat ćemo kulturne vrijednosti, kako one koje su sastavnica baštine i tradicije, tako i one koje su rezultat suvremenoga umjetničkoga stvaralaštva u riječi, slici, glazbi, plesu i filmu ili kakvom drugom umjetničkom izričaju. Nastavit ćemo s uključivanjem naših kulturnih projekata u kulturne programe Europe i Europske unije.

Provedbene mjere

Vlada će u razdoblju od 2009. do 2011. godine provesti sljedeće mjere:

Sustavno ćemo se skrbiti o inozemnoj prezentaciji hrvatske knjige kao kulturnog proizvoda.

Nastavit ćemo dodjelu potpora nakladnicima za izdavanje vrijednih knjiga te dodjelu potpore inozemnim nakladnicima za prevođenje književnih tekstova hrvatskih autora na strane jezike.

Nastavit ćemo otkup djela od temeljne vrijednosti za nacionalnu kulturu, znanost i umjetnost, djela suvremene domaće književnosti i publicistike te sabrana, odabrana i kritička izdanja – djela hrvatskih autora.

Nastavit ćemo sufinancirati časopise i listove u kulturi koji naročito pridonose kulturnoj živosti i raznolikosti te intenzitetu kulturnog života Hrvatske.

Nastavit ćemo podupirati mlade stvaratelje te poticati nove kulturne i umjetničke tendencije, utirati putove novim umjetnostima, pomagati nadarenima na njihovu putu do uspjeha.

Nastavit ćemo nagrađivati najbolje za dosege u kulturi i poticati ih na nova stvaranja.

Poticati ćemo osnivanje stalnih kazališnih ansambala i njegovu sustavnu promidžbu te podupirati kazališno i glazbeno-scensko stvaralaštvo, festivale i druge kulturne programe, gostovanja umjetnika na područjima bez kazališne infrastrukture.

U suradnji s Hrvatskim audiovizualnim centrom, nastavit ćemo poticanje proizvodnje hrvatskog filma i njegovu sustavnu promidžbu.

Nastavit ćemo predstavljanje hrvatske kulture u Europi i svijetu.

Poticati ćemo umjetnike, ustanove i udruge na sudjelovanje u programima međunarodne suradnje, i to zajedničkim projektima te pojedinačnim nastupima i susretima.

Osigurati ćemo socijalnu sigurnost samostalnih umjetnika i kulturnih djelatnika, kako putem njihova statusa i uvjeta djelovanja, tako i poticanjem njihovih stvaralačkih aktivnosti u realizaciji programa kulturnih potreba od interesa za Hrvatsku.

Poticati ćemo stvaratelje i institucije u kulturi da dio svojih programa ostvare na domaćemu i europskome kulturnom tržištu stvaranjem hrvatskoga kulturnog proizvoda.

Omogućiti ćemo otvaranje novih muzeja, knjižnica, arhiva te završiti obnovu domova kulture.

Riješiti ćemo trajni smještaj Hrvatskoga državnog arhiva te nastaviti realizaciju Nacionalnog programa digitalizacije arhivske, muzejske i knjižnične građe.

Nastavit ćemo u suradnji s Ministarstvom gospodarstva, rada i poduzetništva na projektima poticanja poduzetništva u kulturi.

Pokrenuti ćemo nove inicijative za sklapanje sporazuma o kulturnoj i prosvjetnoj suradnji s drugim zemljama radi očuvanja hrvatske kulture, jezika i tradicije u inozemstvu.

Podržat ćemo zaštitu negrađalne kulturne baštine i digitalno pohranjivanje ugroženih hrvatskih narječja.

Nastavit ćemo izgradnju posjetiteljskih centara u svim parkovima prirode i nacionalnim parkovima.

Osvremenit ćemo način upravljanja zaštićenim područjima prirode uključivanjem javnosti u donošenje najvažnijih odluka, a osobito onih koje se tiču gospodarskog razvoja.

Završit ćemo Nacionalni program uspostave telemetrijskog sustava zaštite od požara te druge brojne programe koji će pridonijeti očuvanju zaštićene prirodne baštine.

Posebno ćemo ustrajati na očuvanju narodne graditeljske baštine.

Nastavit ćemo s velikim izložbenim projektima koji obuhvaćaju različite kulturološke cjeline Hrvatske.

Pretvaranjem arheoloških lokaliteta u arheološke parkove osigurat ćemo, ne samo daljnji kulturni razvoj, nego i nova radna mjesta te prostor za nove poduzetničke inicijative.

Na primjeru projekta »Vukovar – Vučedol – Ilok« pokrenut ćemo aktivnosti na najvažnijim arheološkim lokalitetima – Burnum, Salona, Asseria i Tilurium – u smjeru njihova pretvaranja u arheološke parkove.

U suradnji s lokalnom samoupravom nastavit će se sustavno očuvanje urbanih i ruralnih spomeničkih cjelina i tako omogućiti njihovo uključivanje u turističku ponudu, čime će se još više povezati kultura i gospodarstvo.

16. ŠPORT

Temeljne postavke

Hrvatski šport ima dugu i impresivnu tradiciju europskih i svjetskih uspjeha. Dosadašnji uspjesi često su bili rezultat velikih i nesebičnih napora pojedinaca i timova. Novim Zakonom o športu i drugim sustavnim mjerama gradimo društvo koje organizirano potiče sve naraštaje na bavljenje športom, kako u smislu rekreativnih aktivnosti, tako i u smislu razvoja profesionalnoga športa. Stupanjem na snagu ovoga Zakona, Republika Hrvatska dobiva jasnu i učinkovitu strategiju razvoja športa koja će omogućiti da se konačno u športu načini točan i ostvariv program s jasnim ciljevima razvoja. O provedbi iste strategije skrbit će Nacionalno vijeće za šport, dok su prava i obveze, udruživanje i djelokrug rada osoba koje obavljaju športsku djelatnost jasno određeni. Šport djece i mladeži, odnosno studentski šport imat će zadovoljavajuće mjesto i prihvatljiva rješenja, a Zakonom je osigurana i trajna skrb o ulaganju u pomladak.

Ciljevi

U sljedećem razdoblju poticati ćemo razvoj zdravog društva u kojem će svakoj osobi, osobito mladima biti omogućeno bavljenje športom, a iz kojega će izrastati i vrhunski profesionalni šport i s njim povezani odgovarajući europski i svjetski uspjesi. Na putu prema ostvarenju ovih ciljeva osigurati ćemo provedbu mjera predviđenih Zakonom o športu, poput donošenja ključnih provedbenih dokumenata, osnutka važnih tijela te preimenovanja, preoblikovanja ili preustroja pojedinih pravnih osoba u sustavu športa. Naša sustavna športska politika treba rezultirati smanjenjem nasilja u školama i na športskim priredbama, kvalitetom zdravlja mladih naraštaja, jer će se tako stvoriti temelji za ostvarivanje vrhunskih športskih rezultata.

Provedbene mjere

Vlada će u razdoblju od 2009. do 2011. godine provesti sljedeće mjere:

Donijet ćemo Nacionalni program športa za razdoblje od osam godina i osnovati Nacionalno vijeće za šport, što će omogućiti da se u športu načini točan i ostvariv program s jasnim ciljevima razvoja.

Putem Hrvatskoga školskog športskog saveza, kao krovnog tijela školskog športa, uvest ćemo nov sustav i program natjecanja u osnovnim i srednjim školama koji će omogućiti uključivanje što većega broja učenika u šport.

Izradit ćemo Strategiju razvoja školskoga športa, što će uz ulaganja u izgradnju športskih dvorana i školskih športskih dvorana biti od presudne važnosti za širenje športa među djecom i mladima.

Nastavit ćemo preoblikovanje športskih udruga u športska dionička društva te poticati osnivanja novih športskih dioničkih društava po uzoru na zemlje Europske unije, a uvest će se transparentnije poslovanje, sukladno zahtjevima krovnih europskih športskih asocijacija.

Unaprijedit ćemo suradnju ministarstva nadležnog za šport i Hrvatskog olimpijskog odbora te povećati izdvajanja za šport kroz Hrvatski olimpijski odbor.

Omogućit ćemo funkcioniranje Hrvatske agencije za borbu protiv dopinga u športu.

Nastavit ćemo dodjelu nagrada športašima za osvojene zlatne, srebrne i brončane medalje na olimpijskim i paraolimpijskim igrama, svjetskim i europskim prvenstvima u olimpijskim i paraolimpijskim športovima u seniorskim natjecateljskim kategorijama te na teniskim natjecanjima Davis Cup, Federation Cup i Invare World Team Cup.

17. ZDRAVSTVO

Temeljne postavke

Ulaganje u zdravlje je ulog u budućnost države, gospodarski razvoj, konkurentnost gospodarstva, demografski oporavak i svekoliki napredak države. Cilj programa je razviti pravedni, odgovorni, kvalitetni i policentrično decentralizirani zdravstveni sustav u kojem je svaki čovjek u središtu njegova interesa te provoditi zdravstvenu politiku koja će na svim razinama sustava ukloniti razlike u dostupnosti zdravstvene zaštite ljudi, bez obzira na njihov socijalni, društveni i teritorijalni status, dob i spol.

Zdravstveni sustav je prema mišljenju građana jedan od značajnih sustava u kojem treba izvršiti promjene kako bi kapacitetom i kvalitetom te dostupnošću zadovoljio potrebe ljudi u Hrvatskoj. Unaprjeđenje sustava bio je cilj dosad provedenih reformi, no u tom prilagođavanju postalo je očigledno da uz organizacijske promjene prije svega treba provesti takvu financijsku konsolidaciju koja će dugoročno omogućiti funkciju i razvoj.

Stavka „transfer iz državnog proračuna (poreza)“ po članku 63. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju, namijenjena za funkciju sustava, ne uplaćuje se na poziciju HZZO-a, već dijelom na poziciju MZSS-a, a koristi se za investicije i druge namjene. Stoga, u funkcioniranju sustava iz godine u godinu kontinuirano nedostaju sredstva za funkciju zdravstvene zaštite iz tog razloga kao i činjenice da zbog razvoja u sustavu treba godišnji rast minimalno u visini rasta BDP-a.

Ciljevi

Pretpostavke za ostvarivanje ciljeva programa su:

održanje sadašnje razine financijske stabilnosti koja je postignuta tijekom 2008. i 2009. godine, te daljnja financijska konsolidacija sustava sukladno gospodarskoj situaciji;

provedba stvorenih zakonskih okvira za decentralizaciju sustava i organizacijske promjene u sustavu neposredne zdravstvene zaštite;

razvoj ljudskih resursa i unaprjeđenje sustava.

Provedbene mjere

17.1. Financijska konsolidacija sustava i stvaranje uvjeta za održivi razvoj sustava

Vlada će u razdoblju od 2009. do 2011. godine provesti sljedeće mjere:

U razmatranju mjera za financijsku konsolidaciju sustava financiranja složili smo se da je potrebno zadržati dosadašnji postotak izdvajanja doprinosa za zdravstvo i učiniti sljedeće:

nastaviti konsolidaciju zdravstvenog sustava i sustava financiranja, sukladno gospodarskoj situaciji na taj način da se podmire dospjele obveze Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje i svih zdravstvenih ustanova u RH;

osigurati da se isplate zaostale naknade za bolovanja i porodne dopuste, te provoditi daljnje isplate u roku mjesec dana;

provoditi uredno i transparentno raspolaganje sredstvima po članku 63. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju na poziciju HZZO-a;

uskладiti zakonodavstvo s ciljem izdvajanja sredstava oba zavoda iz riznice;

do opće i fiskalne decentralizacije države, decentralizirana sredstva koja se iz proračuna s pozicije Ministarstva financija doznaju županijama za investicijsko održavanje i opremanje zdravstvenih ustanova, koristiti isključivo za tu namjenu, a ne za pokriće dugova zdravstvenih ustanova.

17.2. Stvaranje zakonskih okvira za decentralizaciju sustava i organizacijske promjene u sustavu neposredne zdravstvene zaštite

17.2.1. Primarna zdravstvena zaštita

Vlada će u razdoblju od 2009. do 2011. godine provesti sljedeće mjere:

Usklađeni program promjena u primarnoj zdravstvenoj zaštiti (PZZ) obuhvaća sljedeće:

osnaživanje PZZ-a dodatnim preventivnim programima u domovima zdravlja (DZ) i odgovornom koordinacijom stručnog rada u DZ-a;

promjenu u plaćanju PZZ-a: LOM /GIN /PED s postepenim uvođenjem plaćanja usluga uz povećanje broja pedijatar i ginekologa te veće dostupnosti medicinskih laboratorija;

stavljanje izvan snage Pravilnika o uvjetima i postupku za davanje u zakup dijelova doma zdravlja i ljekarničkih zdravstvenih ustanova (NN 80/07);

dosljednu provedbu poglavlja 6. toč. 2. – PZZ, toč. 10 i mjera nositelja iz toč. 10. Nacionalne strategije razvitka zdravstva 2006. – 2011. (NN 72/06), što je u svezi s proširenjem djelatnosti DZ-a;

daljnje unaprjeđivanje modela plaćanja izvršene zdravstvene zaštite,

izmjenu Zakona o državnom proračunu i Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju s ciljem uvođenja decentralizacije u financiranju primarne zdravstvene zaštite;

izmjene i dopune Zakona o ljekarništvu;

daljnje proširenje prava na lijekove na recept.

17.2.2. Hitna medicinska pomoć

Vlada će u razdoblju od 2009. do 2011. godine provesti sljedeće mjere:

organizirati hitnu medicinsku pomoć dostatnim kapacitetima za pružanje pomoći na cijelom području RH;

stvoriti organiziranu i koordiniranu mrežu s medicinskim timom i opremom uz nabavu 150 novih opremljenih vozila hitne pomoći;

stvoriti hitnu helikoptersku medicinsku pomoć s medicinskim timom i opremom u najmanje tri središta;

osnovati zavode za nitnu medicinu u svim županijama;

definirati liječnike specijaliste iz hitne medicine kao nositelje djelatnosti hitne medicinske pomoći;

hitnu medicinska pomoć voditi kao segment primarne zdravstvene zaštite.

17.2.3. Bolničko liječenje

Vlada će u razdoblju od 2009. do 2011. godine provesti sljedeće mjere:

povisiti standard opreme, prostora i stručnjaka u županijskim bolnicama, te broja akutnih kreveta i zdravstvenog osoblja sukladno standardu EU; nastaviti će se opremanje bolnica s novom opremom;

provesti edukaciju menadžera za upravljanje bolnicama;

poboljšati i proširiti program dnevnih bolnica;

procijeniti potrebni kapacitet za produženo liječenje kroničnih stanja i rehabilitaciju;

palijativnu skrb i hospicij uključiti u zdravstveni sustav (mreža uz referentni centar);

donijeti Pravilnik o standardizaciji medicinske i nemedicinske opreme u kliničkim, općim i specijalnim bolnicama, kako bi se osigurao ravnomjerni status i razvoj bolničkih ustanova iste grupe te jasno definirao odnos između bolničkih ustanova različitih grupa;

izraditi analizu korištenja kapaciteta kroničnih bolnica i bolnica za rehabilitaciju te korekciju mreže javne zdravstvene službe s ciljem smanjenja lista čekanja;

završiti I. fazu i nastaviti izgradnju novoga KBC-a Rijeka;

nastaviti pripreme za izgradnju bolnice u Zagrebu – Blato, sa suvremenim traumatološkim centrom i rehabilitacijom, reorganizirati kapacitete kliničke medicine u Zagrebu, uz prethodni konsenzus stručnjaka i zdravstvene administracije;

izraditi „master plan“ obnove i izgradnje bolničkih kapaciteta i investicija u zdravstvu.

17.3. Razvoj ljudskih resursa i razvoj sustava

Vlada će u razdoblju od 2009. do 2011. godine provesti sljedeće mjere:

sustavno provoditi edukaciju stručnjaka svih profila sukladno programima EU (usuglasiti programe diplomske i specijalističke edukacije);

provesti informatizaciju zdravstvenog sustava - ubrzati izradu potrebnih programa za jedinstveni zdravstveni informacijski sustav, kao imperativ za poboljšanje kvalitete sustava, racionalno upravljanje sustavom i unaprjeđenje svih segmenata zdravstvene zaštite;

izraditi kategorizaciju zdravstvenih usluga i sustav plaćanja - ubrzati rad na sistematizaciji poslova i usluga, uz uvođenje sustava plaćanja prema dijagnozi u bolničkom dijelu, a u realnim cijenama u polikliničkom dijelu;

ostvarivati trajnu edukaciju iz upravljanja i rukovođenja u zdravstvenom sustavu;

uvoditi sustav poboljšanja kvalitete u zdravstvu i akreditacijama;

provesti plaćeni pripravnički staž za sve zdravstvene djelatnike, kao i specijalizaciju za medicinske sestre i medicinske tehničare;

uvoditi stimulativne mjere za povećanje broja liječnika i drugih deficitarnih zanimanja u zdravstvu;

proširivanje nacionalnih zdravstvenih programa usmjerenih na rano otkrivanje zloćudnih bolesti, te posebnih preventivnih programa.

18. MIROVINSKO OSIGURANJE I SOCIJALNA SKRB

Temeljne postavke

U proteklom razdoblju poboljšana je životni standard umirovljenika nizom zakonskih promjena i odluka. Tako je Zakonom o provođenju Odluke Ustavnog suda RH od 12. svibnja 1998. (NN 105/04 i 19/07) započet proces obeštećenja umirovljenika, dok je Zakonom o dodatku na mirovine prema Zakonu o mirovinskom osiguranju (NN 79/07) smanjena razlika između tzv. „starih“ i „novih“ umirovljenika.

Također je usvojen Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o mirovinskom osiguranju (NN 79/07) s čitavim nizom mjera koje poboljšavaju status umirovljenika.

Za Božić 2006. godine prvi put je isplaćena božićnica hrvatskim umirovljenicima.

Provedbene mjere

Vlada će u razdoblju od 2009. do 2011. godine provesti sljedeće mjere:

Uvođenje instituta Državna potpora.

Definiranjem kriterija i zakonskog okvira stvorit ćemo preduvjete za uvođenje instituta Državna potpora. Pravo na Državnu potporu ostvarivale bi starije i nemoćne osobe bez ikakvih primanja, hrvatski državljani s više od 65 godina života koji neprekidno žive u RH duže od 40 godina ili s prekidom duže od 50 godina. Iznos državne potpore bio bi u visini stalne pomoći za uzdržavanje.

Poboljšanje materijalnih prilika umirovljenika.

Prema podacima Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje i Državnog zavoda za statistiku, umirovljenik s 40 godina mirovinskog staža trenutno ima najnižu mirovinu, u iznosu od 2.233,60 kuna. Zahvaljujući izmjenama i dopunama Zakona o mirovinskom osiguranju najniža prijevremena mirovina s 5 godina ranijim umirovljenjem iznosi 2.032,50 Kn.

Poboljšanje materijalnog položaja korisnika mirovine ostvarenih do 31. prosinca 1998. godine postići će se primjenom instituta najniže mirovine iz Zakona o mirovinskom osiguranju koji se primjenjuje od 1. siječnja 1999. godine (prevođenjem starih umirovljenika u novi sustav).

Namjera koalicijske Vlade je definirati kriterije i ugraditi iste u zakonski okvir kojim bi se, do kraja mandata, najniža mirovina za 25 godina staža odredila u iznosu od 1.500,00 kuna.

Porast prosječne mirovine. U predstojećem mandatu nastojanje koalicijske Vlade bit će usmjereno prema rastu prosječne mirovine do iznosa od 50% prosječne neto plaće, shodno gospodarskim mogućnostima zemlje. Trenutačno, udio pune mirovine u prosječnoj plaći u RH iznosi 63% dok je udio prosječne mirovine u odnosu na prosječnu plaću 40,23%. Navedenim porastom prosječne mirovine dodatno bi se poboljšao standard hrvatskih umirovljenika.

Jačanje izvaninstitucijske skrbi za starije. Ciljevi koalicijske Vlade su:

poticati osnivanje centara za pomoć i njegu u kći, karitativnih, nevladinih, neprofitnih, humanitarnih i volonterskih organizacija;

provoditi posebne programe skrbi za najranjivije skupine starijih osoba: udovica (udovaca), samaca, invalida, teških kroničnih bolesnika, starijih prognanika – povratnika, roditelja poginulih i nestalih branitelja, starijih emigranata, starijih žrtava nasilja i drugih;

na razini lokalnih zajednica, stvarati mreže suradnje svih Vladinih i nevladinih službi koje skrbe za starije, radi zadovoljavanja specifičnijih potreba starijih u pojedinim zajednicama;

obvezati sve državne ustanove u lokalnoj zajednici, posebice centre za socijalnu skrb, na šire oblike suradnje s lokalnom zajednicom i nevladinim organizacijama, radi zajedničke skrbi najugroženijih starijih osoba;

pojačati postojeće aktivnosti ustanova socijalne skrbi uvođenjem novih usluga za starije osobe;

poticati udomiteljstvo i javno-privatno partnerstvo te koncesije na postojeće ustanove socijalne skrbi;

zajedno s drugim čimbenicima djelovati na prevenciji zlostavljanja starijih osoba u obitelji, kao i otkrivanju i pružanju pomoći zlostavljanim starijim osobama.

Vlada će nastojati unaprijediti postojeći model isplate Dodatka na mirovinu novih umirovljenika kao i u Hrvatskom saboru usvojiti Izmjene i dopune Zakona o mirovinskom osiguranju.

19. PRAVOSUĐE

Temeljne postavke

Vlada Republike Hrvatske želi omogućiti uspostavu potpunog funkcioniranja pravne države i vraćanje povjerenja hrvatskih građana u funkcioniranje pravosuđa.

Ciljevi

Glavni je cilj potpuno uspostavljanje vladavine prava jačanjem učinkovitosti pravosuđa, što dovodi do pravne sigurnosti građana, povoljnog poslovnog okruženja te efikasnog progona kriminala i korupcije. Postavljanjem novoga zakonskog okvira te materijalnim i kadrovskim jačanjem institucija osigurat ćemo preduvjete za uspješnu provedbu reforme pravosuđa, a provedbom niza mjera vratiti povjerenje hrvatskih građana u pravosuđe.

Provedbene mjere

Vlada će u razdoblju od 2009. do 2011. godine provesti sljedeće mjere:

Imajući na umu usuglašene stavove tijekom pregovora, stranke suglasno konstatiraju da će se zajednički zalagati:

za dovršetak reforme pravosuđa, usklađivanje propisa s pravnom stečevinom EU i organiziranje pravosuđa prema EU standardima;

za osiguranje financijskih sredstava za daljnje poboljšanje materijalnog položaja i uvjeta rada u pravosuđu;

za daljnje ubrzanje pravosudnih postupaka, jačanjem efikasnosti i procesne discipline, a posebno unaprjeđenjem sustava ovrhe uvođenjem javnih ovršitelja i osiguravanjem brzog i učinkovitog ovršnog postupka, što predstavlja značajan doprinos boljem poslovnom okruženju;

za nastavak racionalizacije mreže sudova po istim kriterijima po kojima je provedena racionalizacija mreže općinskih sudova, uvažavajući tradicijske i povijesne okolnosti te procjene utjecaja racionalizacije u odnosu na daljnji regionalni razvoj;

za osiguranje materijalnih, prostornih i kadrovskih uvjeta za početak rada novog suda u Novom Zagrebu (za što su zakonske pretpostavke već utvrđene);

za punu implementaciju Strategije jedinstvenih, objektivnih i transparentnih kriterija za ulazak u sustav pravosudnih dužnosnika, kao i za napredovanje pravosudnih dužnosnika, kroz dovršenje postupka izmjena i dopuna Zakona o sudovima te izmjene sastava i ovlasti Državnog sudbenog vijeća;

za osiguranje materijalnih, prostornih i kadrovskih uvjeta za početak rada Državne škole za pravosudne dužnosnike kao dijela Pravosudne akademije;

za trajno obrazovanje pravosudnih dužnosnika kroz programe Pravosudne akademije;

za nastavak osposobljavanja predsjednika sudova kroz radionice za suvremeno upravljanje sudovima i korištenje materijalnih resursa;

za nastavak razvoja jedinstvenog sustava zemljišnoknjižnih i katastarskih podataka i skraćenje vremena potrebnog za uknjižbu vlasništva razvojem usluge „One stop shop“ za zajednički informacijski sustav zemljišnih knjiga i katastra;

za daljnju implementaciju sustava jedinstvenog upravljanja sudskim spisima i državnoodvjetničkim spisima;

za unaprjeđenje sustavnog ujednačavanja sudske prakse, a posebno izmjenama i dopunama Zakona o sudovima propisati obvezu Vrhovnom sudu RH da najmanje dva puta godišnje mora održati Opće sjednice o pitanjima ujednačavanja sudske prakse;

za daljnje unaprjeđenje uspostavljenog sustava prava na besplatnu pravnu pomoć i transparentno reguliranje sustava primatelja i pružatelja pravne pomoći;

za jasno određenje i razgraničenje ovlasti i poslova između odvjetništva i javnog bilježništva;

za nastavak provedbe antikorupcijske strategije;

za razmatranje mogućnosti produljenja zastare te kazneno pravnih sankcija za teške oblike korupcijskih kaznenih djela donošenjem novoga Kaznenog zakona.

20. BORBA PROTIV KORUPCIJE

Temeljne postavke

Korupcija sputava razvoj poduzetničke klime i političke kulture, rastače moral, kulturu i tradiciju kao temeljne društvene vrijednosti.

Ciljevi

Nastavit ćemo odlučno provoditi efikasnu borbu protiv korupcije radi osiguranja stabilnosti, demokracije i gospodarskog napretka za sve, unaprjeđivanjem pravnog i institucionalnog okvira za učinkovito i sustavno suzbijanje korupcije te afirmaciju pristupa »nulte tolerancije« na korupciju.

Provedbene mjere

Vlada će u razdoblju od 2009. do 2011. godine provesti sljedeće mjere:

iskazivanje snažne političke volje za suzbijanje korupcije i nulti stupanj tolerancije spram korupcije;

nastavak provedbe ciljeva Strategije suzbijanja korupcije i mjera Akcijskog plana uz Strategiju suzbijanja korupcije;

unaprjeđivanje Akcijskog plana novim antikorupcijskim mjerama;

nastavak započete provedbe reforme kaznenog postupka implementacijom novog Zakona o kaznenom postupku, jačanjem institucija te edukacijom službenih osoba odgovornih za njegovu provedbu;

podizanje razine učinkovitosti otkrivanja i kaznenog progona korupcijskih kaznenih djela;

podizanje kvalitete uvjeta sudskih odjela za postupanje u predmetima kaznenih djela iz nadležnosti Ureda za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminala s ciljem bržeg i kvalitetnijeg provođenja kaznenih postupaka;

nastavak širenja javne svijesti o štetnosti korupcije provođenjem antikorupcijskih kampanja, organizacijom okruglih stolova, tiskanjem publikacija...;

jačanje kapaciteta Policijskog nacionalnog ureda za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminala, te pružanje materijalne i tehničke potpore radu Ureda;

daljnje podizanje materijalne i tehničke potpore radi bržeg i realnog praćenja potreba USKOK-a te postizanja bolje efikasnosti rada;

nadziranje provedbe antikorupcijskih mjera putem Povjerenstva za praćenje provedbe mjera za suzbijanje korupcije te daljnje unaprjeđenje međuinstitucionalne suradnje;

suradnja tijela državne vlasti, tzv. međuagencijska suradnju, radi poboljšanja sustava razmjene informacija o nepravilnostima ili naznakama sumnji na korupciju;

proces deregulacije na područjima na kojima je to nužno i korisno, radi jasnoće i pojednostavljenja propisa;

utvrđivanje i otklanjanje nedostataka u legislativi koji pogoduju korupciji i organiziranom kriminalu;

uspostavu e-Očevidnika svih nekretnina u vlasništvu RH te uspostavu efikasnog i transparentnog sustava upravljanja državnom imovinom;

rješavanje zaostataka u zemljišnim knjigama, te dovršetak verifikacije zemljišno-knjižnih podataka,

u okviru donošenja novog zakona o privatizaciji, i razmatranje mogućnosti ugradnje odredaba kojima se sankcioniraju nepravilnosti u dosadašnjim postupcima privatizacije, te ugrađivanje odredaba s ciljem sprječavanja korupcije u budućim privatizacijskim postupcima;

donošenje Nacionalne strategije suzbijanja prijevara za zaštitu financijskih interesa EU i Akcijskog plan za njezinu provedbu te daljnje unaprjeđivanje institucionalnog okvira Zaštite;

provedba Zakon o koncesijama radi transparentnog nadzora nad iskorištavanjem prirodnih bogatstava te Zakona o javno-privatnom partnerstvu;

nastavak jačanja kontrole u javnoj nabavi;

provođenje Zakona o osobnom identifikacijskom broju uvođenjem u sve službene evidencije s ciljem učinkovitijeg praćenja promjena imovnog stanja građana i pravnih osoba te njihovu usporedbu s prijavljenim primicima i prihodima, odnosno uplaćenim porezom;

unaprjeđenje korištenja prava na pristup informacijama s ciljem veće transparentnosti rada tijela javne vlasti;

daljnje provođenje edukacije, kao jednog od najvažnijih alata u prevenciji i suzbijanju korupcije, u školama, javnim službama, organizacija civilnog društva;

dovršenje - implementacija sustava e-Hrvatska, čime ćemo postići potpunu transparentnost tijela državne uprave;

educiranje, specijaliziranje, profesionaliziranje, motiviranje i zaštita od nezakonitih i politički motiviranih utjecaja, državne službenike koji se bave suzbijanjem korupcije uz zaštitu njihovog fizičkog, duhovnog i radno-pravnog integriteta;

unaprjeđenje zaštite osoba koje u dobroj vjeri i u općem interesu prijavljuju korupciju; proaktivni pristup i sustavna borba nadležnih tijela državne vlasti u borbi protiv svih oblika kriminala, posebno organiziranoga, gospodarskog i korupcije;

jačanjem integriteta, odgovornosti i transparentnosti u radu tijela državne vlasti i s tim u vezi jačanje povjerenja građana u državne institucije;

daljnje unaprjeđivanje suradnje s organizacijama civilnog društva.

21. JAVNA UPRAVA

Temeljne postavke

Reforma javne uprave jedan je od ključnih čimbenika daljnjeg razvoja Republike Hrvatske. Kvalitetna, stručna i brza javna uprava pretpostavka je ubrzanja gospodarskog razvoja i jamstvo očuvanja javnog interesa.

Ciljevi

Misao vodilja jest da javna uprava postoji zbog građana, a ne građani zbog uprave.

Provedbene mjere

Vlada će u razdoblju od 2009. do 2011. godine provesti sljedeće mjere:

provesti funkcionalnu reviziju postupanja svih tijela državne uprave; definirati generički (opći) model upravnih procesa; izvršiti preoblikovanje neodgovarajućih, sporih i sličnih manjkavih procesa te na osnovi svega navedenog uspostaviti racionalniju i efikasniju organizaciju;

Navedene mjere obaviti će se uz maksimalno korištenje modela informacijsko-komunikacijske tehnologije i interoperabilnosti uz donošenja nužnih propisa; pritom će se nastojati razdvojiti obavljanje poslova državne uprave od podupirućih poslova - funkcionalna revizija je provedena u 10 središnjih tijela državne uprave i 5 ureda državne uprave u županijama, a implementacija preporuka je u tijeku;

osigurati transparentnost rada uprave u smjeru jasnog informatičkog praćenja rješavanja upravnih predmeta i dobivanja informacija o stanju predmeta te ujednačavanje prakse rada službenika;

uvažavajući činjenicu da suvremeno društvo generira velik broj upravnih odnosa, a tako i povećan broj potencijalnih upravnih sporova, provesti reformu upravnog sudovanja sukladno Europskoj konvenciji za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda;

podignuti razinu stručnosti javne uprave; osigurati kvalitetno djelovanje Centra za stručno usavršavanje i osposobljavanje državnih službenika; omogućiti postojećim državnim službenicima povećanje stručnih kvalifikacija i cjeloživotno obrazovanje;

sukladno povećanju stručnih kvalifikacija, osigurati poboljšanje materijalnih uvjeta državnih službenika; kod zapošljavanja novih službenika voditi računa o odgovarajućim zvanjima specijaliziranim za javnu upravu;

poduprijeti rad i širenje svih oblika školovanja i usavršavanja, a posebno poticati osnivanje i rad poslijediplomskih specijalističkih studija javne uprave; omogućiti školovanje stručnih specijalista javne uprave; osigurati dodatnu edukaciju državnih službenika sa srednjom stručnom spremom;

osigurati uvjete za školovanje i usavršavanje lokalnih dužnosnika i službenika, kao i radnika u pravnim osobama s javnim ovlastima, posebno onih koji provode upravni postupak;

osigurati u praksi učinkovito nagrađivanje kvalitetnog rada i sankcioniranje nerada u javnoj upravi;

nastaviti proces prožimanja reforme javne uprave uvođenjem informacijsko-komunikacijske tehnologije u poslovanje;

Promjena procesa mora ići u smjeru potpune primjene čl. 136. st. 3. Zakona o općem upravnom postupku, tj. da državna tijela po službenoj dužnosti, elektroničkim putem pribavljaju podatke o činjenicama o kojima se vodi službena evidencija. Rok za pilot-projekt je 9 mjeseci (pojednostavljenje upisa u škole na taj način da se ne mora donositi izvod iz matice rođenih); rok od 3 godine za obuhvaćanje 70% najčešćih procesa u upravi u skladu sa Strategijom i Planom provedbe programa HITRO.HR, u odnosu na dio mjere provedba pilot-projekta (pojednostavljenje upisa u škole na taj način da se ne mora donositi izvod iz matice rođenih) mjera je realizirana.

osigurati preuvjete za uvođenje e-osobne iskaznice i olakšavanje elektroničkog komuniciranja građana (širenje uporabe naprednog elektroničkog potpisa i e-javnih usluga te e-plaćanja uz korištenje mobilnih tehnologija);

osmisliti i osigurati pomoć državne uprave jedinicama lokalne samouprave sa slabijim financijskim kapacitetom u obavljaju povremenih složenih procesa kao što je izdavanje koncesija, pristup fondovima EU i sl.;

provesti prijenos određenih poslova državne uprave na jedinice lokalne i regionalne (područne) samouprave, sukladno dobroj europskoj praksi, ovisno o potrebama građana (izdavanja isprava i sl.). Poboljšati praksu uredovnih dana u općinama i gradovima u kojima ne djeluju ispostave ureda državne uprave, sukladno stvarnim potrebama.

22. INFORMACIJSKO DRUŠTVO

Temeljne postavke

Dobre i pouzdane javne usluge, izgrađene oko potreba građana, ključne su za postizanje modernog, konkurentnog i dinamičnog društva u čiji su razvoj uključene sve društvene skupine. Ostvarenjem ciljeva programa e-Hrvatska postavljeni su temelji koji jamče ravnomjerni i sustavni razvoj informacijskoga društva u Republici Hrvatskoj kao jedne od glavnih pretpostavki za razvoj društva znanja, temeljenog na najboljim svjetskim iskustvima.

Ciljevi

Provodit ćemo programe s ciljem pretvaranja javne uprave u servis građana, a razvoj društva temeljit ćemo i na uporabi najsuvremenijih informacijsko-komunikacijskih tehnologija, s posebnim naglaskom na mobilnost, odnosno dostupnost informacija i usluga na različitim platformama – od Interneta, mobilnog telefona do digitalne televizije. Naša će nastojanja osobito biti usmjerena na premošćivanje tzv. digitalnog jaza, odnosno stvaranje uvjeta u kojima će od društva znanja koristiti imati svi, bez obzira na zemljopisne, socijalne, generacijske ili bilo koje druge posebnosti.

Provedbene mjere

Vlada će u razdoblju od 2009. do 2011. godine provesti sljedeće mjere:

Sustavno ćemo graditi elektroničku upravu u Republici Hrvatskoj.

Dovest ćemo širokopojasni internet u svaki dio Hrvatske.

Poticat ćemo spajanje korisnika na širokopojasni internet na područjima posebne državne skrbi i brdsko-planinskim područjima.

U suradnji s poslovnim sektorom i akademskom zajednicom sustavno ćemo raditi na povećanju informatičke pismenosti cijele populacije.

Uvest ćemo informatiku kao nastavni predmet od prvog razreda osnovne škole.

Uporabom ICT tehnologije balansirat ćemo kvalitetu obrazovanja u čitavoj Hrvatskoj te omogućiti dostupnost školskoga gradiva i učenja na daljinu putem Interneta.

Omogućit ćemo ravnopravan pristup tehnologijama informacijskog društva za sve društvene skupine (osobe s invaliditetom, branitelji, nezaposleni, umirovljenici i dr).

Poticat ćemo ICT kao gospodarsku granu.

Razvit ćemo sustav edukacije gospodarstvenika o mogućostima ICT-a u poslovanju te unaprijediti informatizaciju poslovnog sektora u RH, napose u segmentu malih i srednjih tvrtki.

U suradnji sa sindikatima, gospodarstvom i nevladinim sektorom kreirat ćemo zajedničke programe za poticanje nabave i korištenje IT-a među zaposlenicima.

Izradit ćemo program za informatičko osposobljavanje osoba koje su dulje od šest mjeseci evidentirane kao nezaposlene.

U potpunost ćemo razviti središnji portal državne uprave te omogućiti njegovu integraciju s europskim portalima.

Uvest ćemo europske standarde i protokole koji će osigurati učinkovit, pouzdan i siguran protok informacija na tržištu, a pritom građanima zajamčiti kvalitetnu i potpunu zaštitu osobnih podataka.

Potaknut ćemo uvođenje i uporabu otvorenih standarda i otvorenih softverskih rješenja u procesima u javnoj administraciji.

Razvit ćemo i primijeniti sustav e-Javne nabave.

Uvest ćemo analitičke metode mjerenja uspješnosti investicija u ICT u državnoj upravi.

Provest ćemo Strategiju prelaska s analognog na digitalno emitiranje televizijskih programa u Republici Hrvatskoj

23. OBITELJ

Temeljne postavke

U mandatu 2009. – 2011. sustavno će se promicati obiteljske vrijednosti budući da se Republika Hrvatska tradicionalno brine za njihovo očuvanje. Prioritet će nam biti demografska obnova zemlje mjerama pronatalitetne i populacijske politike, briga za djecu, starije i nemoćne te osobe s posebnim potrebama, a posebnu brigu posvetit ćemo povećanju ravnopravnosti u obitelji i društvu.

Ciljevi

Ciljevi su nam stvaranje dugoročno održivih uvjeta za povećanje nataliteta te stvaranje gospodarskih i materijalnih uvjeta za nesmetan odgoj djece. Posebnu brigu posvetit ćemo osnivanju obiteljskih centara, savjetovališta i servisa; predlaganju mjera za sprječavanje i rješavanje problema u obitelji; poticanju programa i projekata udruga usmjerenih dobrobitidjece, mladih, osoba s invaliditetom i obitelji; razvoju izvaninstitucionalnih oblika skrbi te edukaciji stručnjaka koji rade s djecom, mladima, osobama s invaliditetom i njihovim obiteljima.

Provedbene mjere

Nastavit ćemo kontinuiranu provedbu Nacionalne strategije zaštite od nasilja u obitelji i omogućiti istraživanje, preveniranje i procesuiranje svake vrste nasilja u obitelji.

Osigurat ćemo provedbu Nacionalne strategije za izjednačavanje mogućnosti osoba s invaliditetom.

Kroz programe Hrvatskog zavoda za zapošljavanje kontinuirano ćemo nastaviti poticati zapošljavanje mladih nezaposlenih roditelja, roditelja koji samostalno skrbe o djeci i roditelja djece s posebnim potrebama.

Kroz nastavak provedbe mjera Nacionalne populacijske politike provest će se i mjere:

izraditi strategiju stambenog zbrinjavanja na nacionalnoj, lokalnoj i regionalnoj razini, posebice za mlade koji tek dolaze na tržište rada i na putu su stvaranja vlastite obitelji;

izraditi prijedlog propisa kojim se uređuju kamatne stope na stambene kredite mladim parovima i obiteljima s djecom na području od posebnog državnog interesa, ruralnim i depopulacijskim područjima;

unaprijediti i proširiti sustav postojećih poreznih olakšica, uključivanjem poreznih olakšica za rješavanje stambenog pitanja na temelju broja djece te razradom sustava obiteljskih kredita za područja od posebnog državnog interesa, ruralna i depopulacijska područja.

24. MLADI

Temeljne postavke

U mandatu 2009. – 2011. Vlada Republike Hrvatske će ozbiljno pristupati potencijalu mladih, jer je obrazovana mlada generacija stup sadašnjeg i budućeg razvoja Hrvatske. Živimo u vremenu drastičnih i mnogobrojnih promjena u svim sferama društva i života koja pred čitavo naše društvo postavljaju složena pitanja i traže konkretne odgovore. Mlade generacije traže da budu aktivno uključene u sva ova zbivanja te se i radi toga provode reforme sustava obrazovanja, otvaranje prema primjeni novih tehnologija, prema novim znanjima i svjetskim tržištima i trendovima.

Ciljevi

S ciljem stvaranja demokratičnijeg, cjelovitijeg i naprednijeg društva poticat ćemo stvaranje institucionalnog okvira politike prema mladima na nacionalnoj i lokalnoj razini te osnaživati edukaciju o politici, građanskim pravima, demokraciji i civilnom društvu. Želimo da mladi budu važan oslonac hrvatskoga gospodarstva, te im želimo omogućiti da se izravno i aktivno uključe u sve gospodarske, političke i društvene segmente.

Provedbene mjere

Kontinuirano će se provoditi mjere i provedbene aktivnosti Nacionalnog programa za mlade od 2009. do 2013.

Osiguravat će se aktivan rad savjetodavnih tijela za mlade pri Vladi te razvijati sustave podrške u institucijama izvršne vlasti.

Poticat će se razvoj regionalnih informativnih centara za mlade u Zagrebu, Splitu, Rijeci, i Osijeku kao i kvalitetno informiranje mladih.

Poticat će se aktivno sudjelovanje mladih u društvu.

Poticat će se rad organizacija civilnog društva mladih kao i usmjerenih mladima te mladih umjetnika.

Vlada Republike Hrvatske je 2. srpnja 2009. usvojila je Nacionalni program za mlade 2009. do 2013. godine, koji sadrži 53 mjere sa 157 aktivnosti u sedam područja djelovanja:

1. Obrazovanje i informatizacija - 13 mjera;
2. Zapošljavanje i poduzetništvo - 3 mjere;
3. Socijalna politika - 6 mjera;
4. Zdravstvena zaštita i reproduktivno zdravlje - 8 mjera;
5. Aktivno sudjelovanje mladih u društvu - 7 mjera;
6. Kultura mladih i slobodno vrijeme - 8 mjera;
7. Mobilnost, informiranje i savjetovanje - 8 mjera.

Ovaj nacionalni dokument sadrži također i preporuke jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, kao i završne odrednice kojima se određuje koordinacija, izvještavanje i način provedbe nacionalnog programa.

25. BRANITELJI

Temeljne postavke

U proteklom razdoblju donesen je novi Zakon o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji, koji na kvalitetniji način rješava njihova statusna pitanja. U Zakon je ugrađen institut najniže mirovine za hrvatske branitelje. Povećana je obiteljska invalidnina nakon umrlog HRVI I. - IV. skupine. Povećana je osnovica za utvrđivanje prava na obiteljsku invalidninu članovima obitelji smrtno stradaloga hrvatskoga branitelja. Za djecu poginulih, zatočenih i nestalih hrvatskih branitelja utvrđen je doplatak za djecu u najvećem iznosu. Izrađen je Jedinostveni Registar hrvatskih branitelja. Osnovani su Fond hrvatskih branitelja, Zaklada hrvatskih branitelja te Fond za stipendiranje hrvatskih branitelja. Osnovano je više od 348 braniteljskih zadruga. Dodijeljeno je 358 osobnih automobila s prilagodbama za stopostotnog HRVI I. skupine, isplaćeni su zaostali dugovi nastali na temelju neispunjavanja obveza iz Zakona donesenog 2001. godine. Reprogramirani su krediti. Riješen je status njegovatelja stopostotnih invalida I. skupine. Stambeno su zbrinuta 5 299 hrvatska ratna vojna invalida i članova obitelji smrtno stradaloga, zatočenoga ili nestaloga hrvatskoga branitelja.

Ciljevi

Temeljni ciljevi programskih aktivnosti Vlade RH u području skrbi za hrvatske branitelje i članove njihovih obitelji u idućem mandatnom razdoblju su: očuvanje dostojanstva hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i stvaranje uvjeta za ukupno poboljšanje kvalitete života hrvatskih branitelja i članova njihovih obitelji.

Provedbene mjere

Vlada će u razdoblju od 2009. do 2011. godine provesti sljedeće mjere:

Zadržat ćemo i unaprjeđivati dosegnutu visoku razinu skrbi za sve hrvatske branitelje, a posebno za stradale u Domovinskom ratu: obitelji poginulih, zatočenih i nestalih hrvatskih branitelja i hrvatske ratne invalide.

Osobitu pozornost posvetit ćemo daljnjem poticanju stručnog osposobljavanja i zapošljavanja hrvatskih branitelja kao i djece poginulih, zatočenih i nestalih hrvatskih branitelja kroz različite mjere zapošljavanja i samozapošljavanja.

Sagledavat ćemo sveukupno stanje stambenog zbrinjavanja hrvatskih branitelja i nalaiti rješenja u ovom području zajedničkim djelovanjem institucija na lokalnoj razini. Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti intenzivirat će stambeno zbrinjavanje svih hrvatskih ratnih vojnih invalida koji to pravo ostvaruju sukladno Zakonu o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji.

Nastavit ćemo daljnje jačanje Fonda hrvatskih branitelja i u suradnji s udrugama iz Domovinskog rata poduzimati zajedničke aktivnosti s ciljem sprječavanja rasprodaje udjela i zatvaranja Fonda.

Proširit ćemo stipendiranje sveučilišnih i stručnih studija te dodjelu naknada školarine poslijediplomskih studija za hrvatske branitelje, djecu smrtno stradalih, zatočenih i nestalih hrvatskih branitelja kao i djecu hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata.

Kontinuirano ćemo provoditi novi program poboljšanja kvalitete življenja za obitelji hrvatskih branitelja, osobito obitelji poginulih, zatočenih i nestalih hrvatskih branitelja, obitelji hrvatskih ratnih vojnih invalida i obitelji branitelja oboljelih od posttraumatskog stresnog poremećaja, uvažavajući znanstvene spoznaje koje govore da članovi obitelji ratnih veterana s protokom vremena kumuliraju sekundarna traumatska iskustva koja proizlaze iz činjenice zajedničkog života i skrbi za (fizički i/ili psihički) ratom traumatizirane bližnje. U znak trajnog sjećanja na sve pobjede u Domovinskom ratu kontinuirano ćemo obilježavati njihove obljetnice, odavanjem počasti poginulim hrvatskim braniteljima te prigodnim programima i svečanostima.

Nastavit ćemo izgradnju spomen obilježja na mjestima masovnih grobnica iz Domovinskog rata kao i pružanje potpore podizanju spomenika hrvatskim braniteljima poginulim u Domovinskom ratu.

Intenzivirat ćemo potragu za zatočenim i nestalim hrvatskim braniteljima pojačanim diplomatskim i drugim aktivnostima na svim razinama u zemlji i inozemstvu.

S ciljem prenošenja istine o Domovinskom ratu na naraštaje mladih, potaknut ćemo proširenje postojećih školskih programa u osnovnim i srednjim školama u okviru kojih se obrađuju teme iz novije hrvatske povijesti.

Intenzivirat ćemo prikupljanje, pohranu i stručnu obradu dokumentacijsko-informacijske i arhivske građe iz Domovinskog rata i pružati potporu izradi dokumentarnih i igranih filmova o događajima i herojima iz Domovinskog rata.

Radit ćemo na usklađivanju zakonodavstva, s ciljem dostupnosti dijela podataka iz

registra hrvatskih branitelja, uz suglasnost s udrugama iz Domovinskog rata na državnoj razini koje imaju potpisan program o suradnji s Ministarstvom obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti.

26. ORUŽANE SNAGE I OBRAMBENI SUSTAV

Temeljne postavke

Opća međunarodna sigurnosna situacija, posebno na europskom prostoru, pokazuje trend poboljšanja u posljednjih desetak godina. Brojni čimbenici upućuju na mogućnost njezina održavanja, pa čak i daljnjeg poboljšanja. Odnosi Republike Hrvatske sa susjednim državama pokazuju uzlazni pozitivan trend, a otvorena pitanja rješavaju se diplomatskim okvirima. Konačni cilj Republike Hrvatske je da se pridruži zajednici razvijenih demokratskih država, u čijim (međusobnim) odnosima dominiraju povjerenje, dobrosusjedstvo i suradnja.

Ciljevi

Oružane snage Republike Hrvatske i dalje će biti i u službi hrvatske vanjske politike, ali i zajedničke odgovornosti Republike Hrvatske za osiguranje trajnog mira i sigurnosti međunarodnog poretka, zbog čega će nastaviti sudjelovati u mirovnim operacijama.

Oružane snage ostaju spremne pružiti potporu i pomoć hrvatskim građanima i civilnim institucijama države kada se pojavi potreba zaštite od prirodnih nesreća i katastrofa. Stoga ćemo nastaviti i s reformama u prilagodbi obrambenog sustava i Oružanih snaga sa standardima NATO saveza.

Provedbene mjere

Vlada će u mandatnom razdoblju 2009. – 2011. provesti sljedeće mjere:

Nastavit ćemo s podizanjem i održavanjem razine obrambenih sposobnosti, kako bi Oružane snage Republike Hrvatske i dalje ispunjavale svoju osnovnu ustavnu zadaću obranu hrvatskog teritorija, zaštitu suverenosti i neovisnosti.

Osposobit ćemo Oružane snage u skladu s dodijeljenim misijama i zadaćama za pomoć civilnim institucijama u zemlji kroz tzv. neborbene zadaće koje sve više dobivaju na značenju, poput pružanja pomoći u slučaju prirodnih ili ekoloških nesreća i katastrofa, u protupožarnoj zaštiti, u akcijama traganja i spašavanja i drugih aktivnosti te u akcijama zaštite kulturne i prirodne baštine. Za potrebe protupožarne sezone nabavljeni su novi kanaderi i zračni traktori.

Nastavit ćemo razvijati Oružane snage Republike Hrvatske oslanjajući se na potpunu dragovoljnu popunu osobljem – dragovoljne ročnike i ugovornu pričuvu.

Vojnu izobrazbu oslonit ćemo na civilni sustav izobrazbe, uz dopunu vojnim programima tijekom karijere. Uspostavit ćemo i provesti poseban program za pribavljanje osoblja kao stalnu djelatnost unutar sustava upravljanja osobljem.

Opremit ćemo Hrvatsku kopnenu vojsku novim borbenim oklopnim vozilom pješništva koje je 50% proizvedeno u Republici Hrvatskoj.

Hrvatsku ratnu mornaricu opremit ćemo novim ophodnim brodovima čime će se osigurati nastavak vojne pomorske tradicije i time osigurati sposobnost nadzora nad teritorijalnim morem i zaštićenim ekološko-ribolovnim pojasom u Jadranskom moru.

Nadzor stanja okoliša provodit će se i u buduću u suradnji s nadležnim državnim tijelima i jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave. Zaštita i praćenje stanja okoliša naša je trajna zadaća, kao i uspostava sustava gospodarenja otpadom na svim vojnim lokacijama.

U području međunarodne obrambene suradnje naše će zadaće biti jačanje misija pri EU i NATO-u, nastavak sudjelovanja u NATO vođenoj misiji ISAF u Afganistanu i u UN-ovim mirovnim misijama, razvijanje vojnih sposobnosti prema zahtjevima NATO interoperabilnosti i obuka deklariranih postrojbi za mirovne operacije. Osam posto djelatnih kopnenih snaga bit će angažirano ili spremno za angažiranje u međunarodnim mirovnim operacijama, a četrdeset posto će posjedovati sposobnosti sudjelovanja u operacijama izvan teritorija Republike Hrvatske.

27. UNUTARNJA SIGURNOST I BORBA PROTIV KRIMINALA

Temeljne postavke

Tijekom svojeg postojanja Ministarstvo unutarnjih poslova sustavno razvija i modernizira svoj rad te je postalo institucija učinkovita u borbi protiv svih oblika kriminala i u zaštiti imovine i sigurnosti građana. Ministarstvo unutarnjih poslova, pored toga, radi i na prilagodbi usklađivanja sa svim normativima i regulativama EU. Prema prvim rezultatima, kako je ocijenila Europska komisija, MUP RH je već sada postigao visoku usklađenost, te se vrlo brzo očekuje i otvaranje pristupnih pregovora za Poglavlje 24. Pravda, Sloboda i Sigurnost. Također, značajno je istaknuti da je ukupna vrijednost projekata u MUP-u financiranih od strane Europske unije 61.334.977,00 eura.

Ciljevi

Daljnijim usvajanjem standarda Europske unije policiju ćemo maksimalno približiti hrvatskim građanima i njihovim potrebama kako bi se zajedničkim snagama omogućio mir i sigurnost cijeloj društvenoj zajednici.

Provedbene mjere

Vlada će u razdoblju od 2009. do 2011. godine provesti sljedeće mjere:

Nastavit ćemo kontinuirano informiranje javnosti o programima policije te sustavno raditi na poboljšanju komunikacije između građana i policije, kako u prevenciji tako i u otkrivanju kaznenih djela.

Provest ćemo sve projekte u okviru Strategije djelovanja Policija u zajednici.

Sukladno potpisanom Memorandumu o suglasnosti između MUP-a RH i UNDP-a, od 3. svibnja 2007. godine, nastavit ćemo provedbu zajedničkog projekta potpore „Programu planiranja i razvoja policije u zajednici“.

Nastavit ćemo provoditi kampanju povećanja svijesti o Policiji u zajednici i problemima sigurnosti unutar zajednice.

Nastavit ćemo provedbu Nacionalnog programa za suzbijanje trgovanja ljudima od 2009. do 2011. godine

Donijet ćemo novi Nacionalni program sigurnosti cestovnoga prometa za razdoblje od 2011. do 2015. godine.

Ojačat ćemo kadrovski i institucionalni okvir za borbu protiv organiziranog kriminala i korupcije u ravnateljstvu policije i policijskim upravama.

Radi podizanja učinkovitosti u borbi protiv organiziranog kriminala i korupcije, jačat ćemo kapacitete Policijskog nacionalnog ureda za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminala.

Koordinirat ćemo primjenu konvencije Vijeća Europe protiv korupcije, UN-ove konvencije protiv korupcije, te aktivno sudjelovati u europskim i regionalnim aktivnostima

Nastavit ćemo kontinuiranu suradnju s Interpolom, Europolom i FRONTEX-om, te susjednim i ostalim zemljama u regiji i Europi, u poslovima suzbijanja korupcije.

Kroz nove sporazume o policijskoj suradnji s policijama europskih država jačat ćemo međunarodnu policijsku suradnju

Donijet ćemo novi Zakon o policiji

Provest ćemo potrebne izmjene zakonodavstva radi osuvremenjivanja poslovnih procesa u radu policijskih službenika:

Donijet ćemo novi Zakon o hrvatskom državljanstvu.

Donijet ćemo novi Zakon o prebivalištu i boravištu građana te uskladiti oblik i izgled prometne i vozačke dozvole s propisima EU.

Poticat ćemo i omogućiti korištenje suvremene informacijsko-komunikacijske tehnologije poslovnim procesima te u komunikaciji s građanima, gospodarstvenim sektorom i tijelima javne vlasti.

Uspostavit ćemo jedinstvenu evidenciju hrvatskih državljana.

Nastavit ćemo s uvođenjem sustava biometrijske e-putovnice.

Nastavit ćemo s kadrovskim opremanjem te nabavom suvremene opreme za policijske službenike. kao i opremanje policijskih uprava i postaja.

Ustrojit ćemo novi model upravljanja ljudskim resursima prema kojem će se osigurati učinkovitije napredovanje policijskih službenika sukladno njihovim zvanjima, vještinama i profesionalnim referencama

Modernizirat ćemo i opremiti Centar za edukaciju i školovanje – Policijsku akademiju.

Izgradit ćemo centar za obuku specijalne i interventne policije.

Osvremenit ćemo helikopterske flote za potrebe MUP-a, preustroj Specijalne policije i usklađivanje standarda Specijalne policije za prijam u »ATLAS« projekt (projekt združenoga djelovanja svih specijalnih jedinica u EU).

Hrvatska policija nastavit će sudjelovati u mirovnim misijama pod okriljem UN-a, NATO-a i EU misijama.

Provest ćemo projekte digitalne radiokomunikacijske mreže zasnovane na »TETRA« sustavu za potrebe svih službi Ministarstva unutarnjih poslova i otvoriti mogućnost proširenja i na ostale državne žurne službe.

Kroz aktivnosti na informatičkom planu pripremit ćemo Ministarstvo unutarnjih poslova za usvajanje europskih informacijskih sustava

Dovršit ćemo Nacionalni informacijski sustav za upravljanje državnom granicom.

Izgradit ćemo Centar za azil i Centar za strance.

Jačat ćemo administrativne kapacitete Ministarstva unutarnjih poslova s ciljem ispunjenja svih obveza vezanih za europske integracije

28. MEĐUNARODNI POLOŽAJ REPUBLIKE HRVATSKE

Temeljne postavke

U proteklim godinama međunarodni položaj Republike Hrvatske osnažen je u svim vidovima vanjske politike: članstvom u NATO-u, nestalnim članstvom u Vijeću sigurnosti UN-a, procesom približavanja EU; razvijanju dobrosusjedskih odnosa i unaprjeđivanju regionalne suradnje, te sveukupnom pozicioniranju u međunarodnim okvirima.

Otvaranjem pregovora o pristupanju Republike Hrvatske Europskoj uniji napravljen je povijesni iskorak u strateškom i međunarodnom pozicioniranju Hrvatske, s nemjerljivim učinkom na položaj zemlje, sigurnost, gospodarski razvitak, jačanje demokratskih institucija i vladavine prava, te ukupno podizanje Hrvatske na novu razinu društvenog razvoja, jedinstvenu u njezinoj povijesti. Hrvatska je ostvarila značajan napredak u ispunjavanju političkih kriterija i uspješnom provođenju obrambenih, gospodarskih i pravosudnih reformi, što je rezultiralo punopravnim članstvom u NATO-u. U bilateralnim odnosima sa susjedima ostvaren je napredak te je bitno unaprijeđena gospodarska i kulturna suradnja. Otvorena pitanja koja postoje, Republika Hrvatska želi riješiti u duhu dobrosusjedstva i suradnje štiteći pritom nacionalne interese. Unaprjeđenje odnosa i rješavanje naslijeđenih pitanja dio su doprinosa uzajamnim odnosima, ali i doprinos jačanju sigurnosti i stabilnosti jugoistočne Europe. Regionalna suradnja, kao jedna od stalnih prioriteta hrvatske vanjske politike, ostvaruje se kroz aktivno sudjelovanje u nizu regionalnih organizacija i inicijativa. Republika Hrvatska kontinuirano ulaže svoje napore u provedbu zajedničkih ciljeva koji pružaju temeljni okvir regionalne suradnje.

Hrvatska također ima ustavnu obvezu skrbiti o pravima i zaštiti hrvatskog naroda u Bosni i Hercegovini, a slijedom međunarodnih ugovora to je i njena međunarodna obveza. Hrvati Bosne i Hercegovine trebaju zadržati i osnažiti svoje pravo na zaštitu svojih vitalnih interesa u Bosni i Hercegovini. Političko zajedništvo i suglasje oko temeljnih interesa Hrvata Bosne i Hercegovine u pogledu trajnih ustavnih i političkih rješenja u Bosni i Hercegovini od osobita je značenja.

Ciljevi

U predstojećem razdoblju ciljevi hrvatske vanjske politike bit će usredotočeni na aktivno sudjelovanje u aktivnostima NATO-u te ispunjavanje uvjeta za članstvo u EU.

U jugoistočnoj Europi Hrvatska će nastaviti promicati politiku dobrosusjedstva na europskoj viziji i načelima, te rješavanje preostalih otvorenih pitanja radi osiguranja euroatlantske perspektive jugoistoka Europe.

Hrvati u Bosni i Hercegovini su konstitutivan, suveren i ravnopravan narod s druga dva naroda u BiH. Republika Hrvatska će se zalagati da Hrvati sačuvaju ravnopravnu ulogu u traženju trajnog ustavnog uređenja Bosne i Hercegovine, ali i snažnog promicatelja demokratskih reformi i europske orijentacije BiH, vidjevši upravo u uključivanju BiH u euro-atlantske integracije najbolju perspektivu i za Hrvate Bosne i Hercegovine i za BiH u cjelini.

Provedbene mjere

28.1. Vanjska politika

Vlada će u razdoblju od 2009. do 2011. godine provesti sljedeće mjere:

Završit ćemo proces ulaska Republike Hrvatske u punopravno članstvo Europske unije

Nastavit ćemo punim intenzitetom ispunjavanje uvjeta za punopravno članstvo Hrvatske u Europskoj uniji.

Završit ćemo izradu vjerodostojne hrvatske inačice zakonodavstva EU, kako bismo osigurali da hrvatski postane jedan od službenih jezika u Europskoj uniji.

Nastavit ćemo usklađivanje hrvatskog zakonodavstva s europskim zakonodavstvom i osigurati njegovu punu primjenu

Nastavit ćemo programe informiranja i obrazovanja građana o procesu europskih integracija.

Jačat ćemo kapacitete svih institucija radi iskorištavanja postojećih sredstava u okviru programa i pomoći s EU.

Nastavit ćemo angažman Hrvatske u mirovnim misijama te nastaviti doprinositi NATO-ovim mirovnim misijama.

Kao članica NATO-a, nastaviti ćemo daljnje profiliranje Republike Hrvatske kao pouzdanog partnera na međunarodnoj razini.

Jačati ćemo položaj i ugled zemlje djelovanjem u sustavu Ujedinjenih naroda.

Osnažiti ćemo sudjelovanje hrvatskih diplomata u misijama OESS-a u drugim zemljama.

Intenzivirati ćemo rješavanje preostalih otvorenih pitanja sa susjednim državama u duhu dobrosusjedstva i suradnje, štiteći pritom nacionalne interese.

Voditi ćemo aktivnu politiku u okviru Procesu suradnje u Jugoistočnoj Europi i Vijeća za regionalnu suradnju.

Nastaviti ćemo pružati snažnu potporu međunarodnoj zajednici u rješavanju preostalih otvorenih pitanja na jugoistoku Europe radi osiguranja trajnog mira i stabilnosti u našem jugoistočnom susjedstvu, jer je to dio naših nacionalnih interesa.

Dodatno ćemo unaprijediti gospodarske sastavnice hrvatske vanjske politike.

28.2. Odnos prema hrvatskoj zajednici u svijetu

Sukladno financijskim mogućnostima, Vlada će u razdoblju od 2009. do 2011. godine provesti sljedeće mjere:

osigurati financijska sredstva za projekte hrvatskih zajednica u inozemstvu, za obnovu postojećih i otvaranje novih hrvatskih domova, za zaštitu hrvatskih spomenika kulture i obnovu domova istaknutih Hrvata koji su živjeli i radili u inozemstvu;

nastaviti poticati i pomagati organiziranje kulturnih, športskih, znanstvenih i drugih aktivnosti Hrvata u inozemstvu u suradnji s hrvatskim institucijama;

unaprijediti kvalitetu hrvatske nastave u inozemstvu te poduzeti potrebne aktivnosti kako bi se povećao broj učenika i proširila mreža hrvatskih škola u svijetu;

uostaviti stipendirati pripadnike hrvatske manjine na hrvatskim visokoškolskim ustanovama, čime ćemo dalje doprinijeti očuvanju identiteta hrvatske nacionalne manjine u inozemstvu;

nastaviti diplomatski djelovati na pripremi i potpisivanju ugovora s drugim zemljama o zaštiti prava hrvatskih nacionalnih manjina te pratiti ostvarivanje manjinskih prava Hrvata u inozemstvu;

nastaviti politiku pune potpore Hrvatima Bosne i Hercegovine u ostvarivanju njihove ustavne ravnopravnosti, suverenosti i konstitutivnosti u Bosni i Hercegovini;

nastaviti, u skladu s međunarodnim obvezama i interesima Hrvatske, djelovati na međunarodnom planu i usklađivati stavove s međunarodnom zajednicom u interesu

osiguranja ustavnih rješenja u Bosni i Hercegovini koja će jamčiti trajnu stabilnost i demokratsko europsko i funkcionalno uređenje Bosne i Hercegovine u interesu triju ravnopravnih, suverenih i konstitutivnih naroda, uključujući i Hrvate Bosne i Hercegovine;

nastaviti pomagati i financirati obrazovne, kulturne, znanstvene, zdravstvene i slične programe i projekte Hrvata Bosne i Hercegovine iz državnog proračuna;

nastaviti projekt povratka hrvatskih znanstvenika u domovinu te podupirati programe koji unapređuju suradnju hrvatskih znanstvenika u domovini i inozemstvu.

